

JESUS CRISTO MUWĔĞAPTUP LUCAS EMUDUPMUBARARAKTUP

¹⁻² Teófilo, ãn a'õbuyxi soat xe ocexe. Õn ijudup mubararağ ewebeaptum—apẽn cuk adi Jesus Cristo o'e'e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayũ apẽn ixex Jesus Cristo o'e'e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawẽn ip ixex eju oekuku'iaiyũ eju ixex e'eap o'jojoxo'iaiyũ eju dak. Ixeyũ a'õbi juk ixex e'eaptup o'tupmubararak ip. ³ Õn pit cuk oce owebe ma:

— Õn tak cuy ocekawẽn ceweju ip — i. — Soat eju ixeyũ ejujuy ocekawẽn — i juk oce owebe ma. — “Apẽn ixex Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Imẽnpuye ixeyũ eju juk ocekawẽn. Soat cuk o'ğuwẽn ip owebe. Õn tak apẽn o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum ġasũ bit, Teófilo. ⁴ Ijudup co buje, ãn tak ece:

— Ixeyũ juk adi icẽmãn omutaybitbin apẽn Jesus Cristo o'e'e iam — i.

⁵ Teófilo, koam apẽn o'jebapuk Zacarias pe iap oğuwẽn ewebe, apẽn o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Judéia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itabẽğ osunuy. Judeuyũ epaĩ osunuy ixex Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Abias ebekitkit tak paĩyũ osodop ip. Zacarias tayxi Arão badip osunuy—paĩyũ kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. ⁶ Ixeyũ xepxepayũ cũğ ma ip osodop Deus xe. Kũyjobit ip osodop soat Deus a'õ kay. Deus bikuyap tağ jekuku'uk ip osodop. ⁷ Bekicat kuğ ġu ip osodop, itayxi i'it ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

⁸ Ģebuje Zacarias o'ju Deus eju kawẽnwẽnap'a kay—yaboğat'a kay. Ibo'a be kapikpiğ osunuy Deus etabixex paĩ buye. Kapikpiğ osunuy Abias ebekitkit eju.

⁹ Jebabi dağ ibadipyũ juk Zacarias o'taẽ iõm ãm badiat'a be. ¹⁰ Oõm tõmte' oatõm mupik am Deus etabixe. Adeayũ dak Deus eju kawẽnwẽnap'a eakiju ip osodop. Akiju kawẽnwẽn ip osodop Deus eju, Zacarias badi tõmte' oatõm mupikupiğ pima.

¹¹ Ğe buje Deus ekawẽn tojtjot'ukat oajẽm Zacarias kay. Cũğ'i osunuy tõmte' oatõm mupikupikap'a ba'at kadi—caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. ¹² Zacarias yağuy'ũm o'e ixẽ Deus ekawẽn tojtjot'ukat co buje. Iparara jĩjã o'e.

¹³ Ğe buje Deus ekawẽn tojtjot'ukat o'jekawẽn Zacarias pe.

— Tapu, epararam ğu juy eğuy — io'e. — Apẽn cuk adi ece cebe iap o'ya'ĩjojo Deus — io'e. — Ğasũ ma emumuojuy je'ğũm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon ğukap. João i juy ibuten je'e — io'e. ¹⁴ — Eycokcoğ cĩcã ma epesop bekicat kap puje. Adeayũ dak icokcok cĩcã je'e eyweju. ¹⁵ Ekpot ya'õbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikõn ğu, wuymuka'o'onapti dak. Ibiõğbuk xipacat a'õbi ixẽ jeku jekap'isum piap — io'e. ¹⁶⁻¹⁷ — Ekpot Judeuyũ ağuy-muwarururun je'e ixeyũ be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biõğbuk a'õbacaap kuğ ixẽ jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ũma buk ocejojojoiap mubapukpuğ jeku. Ixẽ omuyku wuykukukat ajẽm awap. Ixẽ cebayũ ağuy-muwarururun je'e ixeyũ be waram ğuto jebekitkiyũ kay am. Ixẽ Deus a'õ kay'ũmayũ ağuy-muwarururun je'e ixeyũ be waram ğuto kawẽn icẽmat tağ jeku am. Ixẽ ijodiatat ğubikuy wuykukukat ajẽmap wiwi am — io'e. Imẽn Deus ekawẽn tojtjot'ukat o'jekawẽn Zacarias pe.

¹⁸ Ğe buje Zacarias o'jekawẽn Deus ekawẽn tojtjot'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹ — Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixe cūḡ'i òn nuynuy. Deus ma omudot jekawēn ām eweju. Ixe omudot iboap awēḡ muwēn ām ewebe—yawēḡ tipatawēḡ muwēn ām ewebe. ²⁰ Ēn pit etabut ḡu wa'ō kay — io'e. — Imēnpuye ekōmbicaca ecesūy. Ede ba'ore ecesūy. Wekawēn taḡ cebapuk puje bit, waram ḡuto ede but ece'e. Soat ma je'bapuk ixē kabia be apēn òn e'em ewebe iap taḡ — io'e.

²¹ Adeayū dak Deus eju kawēnwēnap'a bewi Zacarias jēmap wiwim ip osodop.

— Apēnpuye dak Zacarias ibun cīcā Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e ip jewewebe kakijuayū.

²² Ḡebuḡe Zacarias oajēm akijuayū kay. Cekawēn pa'ore o'e cebe ip. Imēnpuye itaybit ip o'e Deus eju kawēnwēnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojojo iam. Jekawēn ojuy akijuayū eju. Cekawēn pa'ore bit o'e. Imēnpuye jebum acā o'jekawēn ceweju ip.

²³ Deus eju kawēnwēnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴ Ḡuyjom ma itayxi o'yukreḡ—Isabel. Pūḡpōḡbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵ — Okukukat xipat cīcā oxel — io'e Isabel. — Koap cuk adi oḡuy osūsūn, o'it'et'ūm puye — io'e. — Ḡasū bit osūsūn ḡu oce o'ukreḡ puye — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷ Ḡebuḡe Deus jekawēn tojtjot'ukat o'ḡuju yaypan'isuat kay—aḡokatkat eju o'jepo ḡu'iat kay. O'ḡuju cekay Isabel 6 kaxi yukeḡ puje. Deus ekawēn tojtjot'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajēm aḡokatkat eju o'jepo ḡu'iat kay. Ixe ayacat Galiléia eipi be osunuy. Nazaré ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸ Oajēm Deus ekawēn tojtjot'ukat Maria kay.

— Tũ'ũ, ecokcoğ cuy eğuy — io'e. — Deus xipat cĩcãat je'ğũm ewebe. Wuykukukat soat em jekukum eweju — Gabriel o'e.

²⁹ Maria yağuybabi'ũm o'e cekawën co buje.

— Apënpuye dak imën teku odobededem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰ — Tũ'ũ, epararam ğu juy eğuy — io'e. — Deus xe ekukpin cĩcã — io'e. ³¹ — Je'ukreğ. Ağokatkat eceğukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e. ³² — Ya'õbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'õbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixex jomuy Judeuyũ kukukan. Kuy bima Davi Judeuyũ kukukat osunuy—Jesus eajot. Imënpuxim Jesus Judeuyũ kukukan je'e. ³³ Soat em ma imën Jacó naxeğebitbit kukukan jeenuy. Wara'at ğu jomuy ixex dieğ ixeyũ kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴ — Apën xe'e dak osu'itkap? Ocepo ğu mabuk a'ğũ ağokatkat eju — io'e Maria Deus ekawën tojotjot'ukat pe.

³⁵ — Ibiõğbuk xipacat jajëm ekay — io'e. — Je'ukreğ soat podi ma ya'õbacaat a'õbi—Deus a'õbi. Imënpuye bekicat ikërëat kuğ ğu je'e. Deus ipon je'e. ³⁶ Ğebum cuy eğuy ebadip kay—Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreğ yabut ma'ğũ. Kuy ağokatkat opop yuk pe. “I'it ta ba'ore teku,” io'e'e ip kuy bima. Ğasũ bit 6 kaxi yukreğ. ³⁷ Ka'ũma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸ — Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'õbi soat je'bapuk owebe apën ën e'em owebe iap tağ — Maria o'e. Deus ekawën tojotjot'ukat o'jëm cexewi.

³⁹ Ğaxĩn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapën pe. Judéia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajëm. ⁴⁰ Oõm Zacarias duk'a be—Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹ Joroh. Isabel ukpeat o'jejoro yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiõğbuk xipacat a'õbacaap kuğ osunuy Isabel.

⁴² Ğebuĵe Isabel o'jekawēn ya'ōberen Maria eĵu.

— Deus xipat cīcā! — io'e. — Deus xipacat ūmūm ewebe. Ecokcok soat cokcokap podi ma— aoyū cokcokap podi ma. “Ĕn xipat cīcā,” i je'e adeayū e'uk peat pe. ⁴³ Deus xipacan e'em owebeam tak! Ĕn okukukat xi. Inaka okay ajēm, wa'ōbuyxi ġu ma'ģu — io'e. ⁴⁴ — Ewebe odobede buĵe, o'uk peat o'jejoro jecokcok pibun — io'e. ⁴⁵ — “Soat je'bapuk owebe apēn okukukat e'em owebe iap tağ,” i ĕn e'em. Imēnpuye Deus xipacan e'em ewebeam — Isabel o'e.

⁴⁶ Ğebuĵe Maria o'jekawēn Isabel eĵu.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i ōn e'em — io'e.

⁴⁷ — Ocokcok cīcā Deus xipan okuğ puye— odaxijojo'ukat xipan okuğ puye — io'e.

⁴⁸ — Ixe acā okukukat. Odadaybot ma dak. Imēnpit ixe soat em ağ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixe ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwēnuwēn — io'e. — Ğasū imēn je'e ip, ġuyjom tak — io'e.

⁴⁹ — Ixe ka'ūma buk ocejojoĵoiap o'ğubapuk owebe. Soat podi ma ixe ya'ōbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰ — Deus itabotaidabotbot cīcā ibuyxim jekukayū kay. Wuydobuyū'ūm'ūm kay itabotaidabotbot cīcā osunuy. Ğasūayū kay dak itabotaidabotbot—soat kay. Ğuyjomayū kay dak itabotaidabotbon jeedop — io'e.

⁵¹ — Deus ja'ōbacaap o'ğubapukpuk. Yoboğan pinayū o'ğuypōğpōğ. Ixeyū e'eap o'ģu'ūm — io'e.

⁵² — Ika kukukayū o'ğujēm jenuyap pewi. Ya'ōbuyxi'ūmayūm o'e ip. Ya'ōbuyxi'ūmayū o'jomuy ixeyū nuyap pe. Ya'ōbuyxiayūm o'e ip — io'e.

53 — Tadaybotbocayũ be xipat cĩcãat o'ğũmğũm. Soat kuğ ip o'e. Ibutut adeayũ bit ibuipek o'ğujẽmjẽm — io'e.

54 — Ixe Israel naxeğebitbit o'subuywatwan cĩcã—ja'õ kay kũyjobicayũ o'subuywatwan cĩcã. Xipan wuydobuyũ'ũm'ũm o'jukukuk apẽn cuk adi o'e'e iap tağ — io'e.

55 — Xipan wuydobuyũ'ũm'ũm o'jukukuk—Abraão'ũm o'jukukuk, cenaxeğebitbit'ũm'ũm tak o'jukukuk. Ja'õ dağ soat em ģebum osunuy ixeyũ kay. Soat em ixegẽbum osunuy ixeyũ kay xipan ikuk am — io'e—Maria o'e.

56 Ebapũğ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

57 Ija kaxi ajẽm puje, Isabel o'su'itkap ağokatkat.

58-59 Bekicat 8 kabia bima ibadipyũ oajẽm ixegẽduk'a xeyũ dak. Oajẽm ip ikap'isuat taypu'ağobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat ibadipyũ icokcok cĩcã o'e ip.

— Deus xipan cĩcã ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

60 — Ap! — ixi bit o'e. — Ibo ģu je'e ibutet—João i acã — io'e ixi.

61 — Ebadipyũ butet João i'ũmğũ — io'e ip ixi be.

62 Ģebuje o'jekawẽn ip cebay eju.

— Apẽn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acã o'jekawẽn cebay, cekawẽn pa'ore buye. 63 “Taperadup cuy etupũm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupũm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak. Soat ip itabēḡbēḡ o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tūybe iān o'e ip.

⁶⁴ Cebay cekawēn put o'e ḡebuḡe bit. Xipan o'jekawēn ḡuto.

— Deus xipat cīcā — io'e. — Ka'ūma ma ixē jo'iat ya'ōbuyxiat — io'e.

⁶⁵ Imēneju yaḡuybabi'ūm o'e ip tuk'a xēayū. João kapap awēḡ o'yawēḡmuwēnuwēn ip soat ka daḡ—Judēia eipi daḡ, co'a'uat kapēn taḡ tak. ⁶⁶ O'yawēḡtobuxik'iaiyū jēwaḡuydadam ip osodop João kapap awēḡ kay.

— Apēn xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jēwewebe. Imēn o'jekawēn ip, João Deus a'ōbacaap kuḡ oeku buye.

⁶⁷ ḡebuḡe Zacarias apēn ḡuyjom je'bapuk iap o'ḡuwēn—ikap'isuat ebay. Iboap o'ḡuwēn Ibiōḡbuk xipacat a'ōbi.

⁶⁸ — Ḡa'a ace Deus pe “Ka'ūmḡu ejo'iat,” i. Ixē Deus kay itabut ip osodop Israel naxeḡebitbit. Jebekitkiyū o'subuywan. Jebekitkiyū o'taxijo — io'e.

⁶⁹ — Deus wuydaxijojo'ukat o'ḡudot wuykay. Ya'ōbacaat o'ḡudot wuykay. Wuydaxijojo'ukat Davi naxeḡebit—Deus a'ō kay kūyjobicat naxeḡebit — io'e.

⁷⁰ — Ixē wuydaxijojo'ukat ya'ōbacat jījā. Ka'ūma ma ixē jo'i ya'ōbaca. Imēnpuxim kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e Deus a'ōbi—soat taḡ iisuayū o'e'e — io'e.

⁷¹ — “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayū be wuyaokaap puxim. Ixē wuykay'ūmayū a'ōbacaap ḡu'ūm ixeyū be wuyaokaap puxim,” i'e'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

- 72 — Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobuyū'ūm'ūm kay apēn kuy o'e'e iap taḡ. “Wekawēn taḡ oce,” io'e Deus. Jekawēn taḡ o'e'e soat em ma. Cekawēnkērē ḡu osunuy—cekawēntip cīcā — io'e.
- 73 — Ixe o'jekawēn wuydobu'ūm eju—Abraão'ūm eju. “Jedaxijo ōn ekay itakomaayū bewi; ebekitkiyū dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.
- 74 — “Jeybuywan ōn eypararam ḡu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.
- 75 — “Cūḡ ma epesop oxe,” io'e. “Ikērēat kuḡ ḡu epesop oxe,” io'e. “Soat em epesop oxe eyetai,” io'e. Ixe o'e apēn cuk adi o'e'e iap taḡ — io'e Zacarias.
- 76 — Bekit — Zacarias o'e jekpot pe—ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixē mudot am. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan ece'e—soat podi ma ya'ōbacaat ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e.
- 77 — Adeayū be ece'e “Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.
- 78 — Imēn Deus itabotaidabotbot cīcā wuykay. Yukpiceḡē ḡu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajēm ixē a'ōbi. Ixe jajēm kabia buxim.
- 79 — Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayū ḡukabia. Je'ūap puxim ipararaayū ḡukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jewewekuk am. Kaba'ūm acesop wuyeweweju.
- Imēneju adeayū je'e ewebe: “Ēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat,” — io'e ikap'isuat ebay.
- Imēn Zacarias apēn ḡuyjom je'bapuk iap o'ḡuwēn Deus a'ōbi.
- ⁸⁰ Bekicat o'yaypan. Kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Uk'a'ūmat pe osunuy Judeuyū kay jeju'ūm pima—Judeuyū mutaybitbin'ūm pima.

2

¹ Ixeyũ kabia be Augusto cartadup o'tupmubararak—soat ka kukat. O'tupmuju soat pe jebekitkiyũ be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmuju.

² Ka'ũma ma iġo eipi watwat o'ġuweġũn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ġuweġẽġat Cirênio Síría eipi watwat kukat pima. ³ Imẽnpuye soat ixē ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

⁴ Imẽnpuye José dak o'jẽm Galilía eipi bewi—Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be—Belém ka be—Davi osunuyiat ka be. Ixe José o'ju Davi diwat osunuy buye.

⁵ O'ju jebutet mubararak am Maria eju—jetayxi eju. Maria yukreġ osunuy. ⁶ Ixeyũ Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

⁷ Ġebuje Maria o'su'itkap koapat—aġokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek paġõm. O'ġuyxet biopak xat mũn pe—cucuayũ nuyap'a be topap'ũm puye.

⁸⁻⁹ Kabi bewi Deus ekawẽn tojtot'ukat tak o'kop ovelha kukukayũ kay. Koġũnpi be osodop ip Belém ka tẽġ ma. Ovelha kukuġ ip osodop ixima be. Deus o'ġukabia ovelha kukukayũ akokoreren. Iparara jĩjã ip o'e kabia jo buje, idip cĩcã ma'ġu kabia.

¹⁰ Ġebuje Deus ekawẽn tojtot'ukat o'jekawẽn ceweju ip.

— Eypararam ġu juy epesop — io'e. — Kawẽn idipat otojot imuwẽn ãm eywebe eymucokcok am. Kawẽn idipat otojot soat pe imuwẽn ãm ijodiat pe. ¹¹ Eydaxijojo'ukat o'kap ġasũ. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ixē—ipi daġat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawẽn tojtot'ukat. ¹² — Ixe ikap'isuat iekabek paġõm. Po'i biopak xat mũn pe. Imẽn õn eymukũyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

¹³ Ğebuĵe warara'acayũ o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawẽn tojtjt'ukayũ.

— Ka'ũma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ixex ya'õbuyxi — io'e ip.

¹⁴ — Ka'ũmĝu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadi-wiayũ. — Kaba'ũm jeedop ip soat ijodiacat—Deus emu-mukukpinyũ — io'e ip.

¹⁵ Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawẽn tojtjt'ukayũ.

Cexewi Deus ekawẽn tojtjt'ukayũ cẽm puje, o'jekawẽn ip jeweweju ovelha kukukayũ.

— Ğa'a aju — io'e ip. — Belẽm ka kay juy aju — io'e ip. — Apẽn Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Dao ma ip o'ju.

Oajẽm ip. Ixeyũ dak ikap'isuat o'tobuxik Josẽ eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mũn pe.

¹⁷ Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awẽĝ muwẽnuwẽn oekuku ip soat ka daĝ. Apẽn Deus ekawẽn tojtjt'ukayũ bekicat kapap o'ĝuwẽn cebe ip iap muwẽnuwẽn oekuku ip soat ka daĝ. ¹⁸ Itabẽĝbẽĝ ip o'e cẽm paxi iam o'ya'ĩjoioiayũ ma. ¹⁹ Maria bit soat em ĝebum osunuy apẽn je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewaĝuymuĝẽẽm osunuy. ²⁰ Ovelha kukukayũ o'jepit koĝũnpi be.

— Ğn xipat cĩcã — io'e ip Deus pe. — Idip cĩcãat ocejojojo — io'e ip. — Idim cuk ěn ocemukũyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apẽn Deus ekawẽn tojtjt'ukat o'e cebe ip iap taĝ. Imẽnpuye:

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

²¹ 8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'aĝobuxee o'suxeedakacat Judeuyũ babim. Yukreĝ awap Deus ekawẽn tojtjt'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imẽnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

²²⁻²³ Ğebuĵe cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalẽm ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat

mubapuk am paĩ be Moisés ekawēn taḡ. Ibararak opop wuykukukat ekawēntup pe:

Aḡokatkat kap puje—koapat kap puje, ixē ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imēneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém kay imubapuk am Deus etabixe Deus eju kawēnwēnap'a be.

²⁴⁻³⁰ Imēn e'em wuykukukat ekawēntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy eḡūm paĩ be ixē be imupik am Deus etabixe, i. Xepxep pukaso juy eḡūm, i. Pukaso kuḡ'ūm pima, xepxep coot cuy eḡūm, i.

Imēn e'em wuykukukat ekawēntup. Imēneju cebaydaap oajēm Jerusalém ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixe.

Ḡebuje Ibiōḡbuk xipacat Simeão oōmat Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujuajēm Deus eju kawēnwēnap'a be pukaso ūm ām paĩ be Moisés ekawēn taḡ. Simeão Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeão Jerusalém ka be osunuy. Cūḡ cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū dax-ijojo'ukat ajēmap wiwim osunuy. Ibiōḡbuk xipacat ixē mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōḡbuk xipacat o'e Simeão be kuy bima:

— Eje'ū ḡu wuykukukat co'ūm pima—soat taxijo am Deus emunaē jo'ūm pima — i.

Ḡebuje Simeão Deus o'ḡuwēnuwēn xipan.

— Okukukat — io'e. — Ḡasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxijo am etaēiat cocom ōn — io'e. ³¹ — Soat etabixe juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Ḡasū bit we'ū but ocokcoḡ — Simeão o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Ḡasū ōn iju jojom apēn cuk ece owebe iap taḡ — io'e. ³² — Kabiaap puxim je'e ixē. Judeu'ūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay ḡu—ixē a'ō kay

acã—Israel naxegebitbiyũ — io'e. — Edipap kuğ jeedop ip — io'e Deus pe.

³³ Cebaydaap, ixi dak itabēgbēg ip osodop Simeão ekawēn cocom—bekicat muwēnuwēnap cocom.

³⁴⁻³⁸ — Xipan cuy ikap'isuat ebayũ ejukuk — Simeão o'e Deus pe.

Ĝe buje Simeão o'jekawēn Maria eju—ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicũğ cuy eğuy — io'e. — Deus cuk ixē bekicat o'taē — io'e. — Inaka adeayũ iju kay ğu jĩjã je'e Judeuyũ'in. Deus pit ixeyũ ğu'ũm. Ĕn tak eğuycũğ cĩcã ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jĩjã paja ewebe õmap puxim — Simão o'e Maria be. — Warara'acayũ bit iju kay jĩjã je'e. Icocok cĩcã jeedop ip cekay. Deus imēn adeayũ ağuy mubapukpuğ je'e soat pe — io'e Simeão Maria be.

Bekicat ebayũ Deus eju kawēnwēnap'a be bima, Ana oajēm cekay ip. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ĩn xipat cĩcã — io'e Deus pe—Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ğuwēn adeayũ be Jerusalēm ka watwat pe—Deus jebekitkit taxijoap wiwi'ukayũ be. Ixe Ana Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy. Yabut cĩcã osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumũn. 7 koato jektop xe osunuy. Kuy ma itop'ũm oe'ũ. Ixe Ana 84 koato osunuy ğasũ. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm ğu. Soat em ma iğo'a be nuynuy—kabiam, ixima dağ tak. — Ĕn xipat cĩcã — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemureren'uk osunuy ceweju jekawēn ojuy.

³⁹ Deus ekawēn tağ pã be bekicat mubapuk epere buje, cebayũ Jesus o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit—Galiléia eipi be. ⁴⁰ Bekicat o'yaypan. Ibačan o'e. Jeadipyũ bodi ma itaybican o'e. Deus xipacat ũmũm'uk osunuy cebe.

⁴¹ Jesus ebayũ waram o'ju ip Jerusalém ka kay. Soat em Páscoa epeta be cucu'uk ip osodop Jerusalém ka kay. ⁴² 12 koato bima, Jesus o'ju ġuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³ Peta epere buje, cebayũ ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecũ Jerusalém ka be. Itaybit ġu ip osodop cecũam. ⁴⁴ Tũybe Jesus wuybadipyũ eju o'jepit iãn o'e ip cebayũ. Jepitpin o'ju ip e daġ jeka kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jebadipyũ daġ, jebureyũ daġ tak. ⁴⁵ Ka'ũmġu. O'tobuxik ġu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ġuto ip Jerusalém ka be. Ebpũġ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶ Ġebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyũ mutaybitbin'ukayũ xe—aypapayũ xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip. ⁴⁷ Jesus kay jĩjã ip o'e soat cekawēn cocoayũ, itaybit cĩcã buye, cũġ cĩcã jededem puye dak.

⁴⁸ Jesus tobuxik puje, cebayũ itabēġbēġ ip o'e ijojom.

— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Edaobu'u du eġuy jepin? — io'e. — Ocaġuybabi'ũm cĩcã ocesop ekudadam—õn, ebaydaap tak — io'e—jekpot pe o'e.

⁴⁹ — Aĩ, apēnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ġu du webay duk'a be juy õn iam—Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e—jexi be o'e.

⁵⁰ Imēnpit Jesus ekawēn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹ Ibocewi o'jepit jebayũ eju Jesus. Oajēm jeka be—Nazaré ka be. Jebaydaap a'õ kay kũyjobit osunuy. Ixi dak soat em ġebum osunuy apēn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵² Ixe Jesus tak jebureyũ bodi ma itaybican o'e. O'yaypan. Ikukpin cĩcã osunuy Deus xe, jexeayũ xe dak.

3

¹⁻² Ĝebuje Deus o'jekawĕn João Batista eju—Zacarias ipot eju. João uk'a'ūmat pe osunuy.

— Wekawĕn cuy eĝuwĕnuwĕn itaybit'ūmayū be — Deus o'e João be.

O'jekawĕn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawĕn cewaju Pōncio Pilatos Judéia eipi kukat pima dak, Herodes Galiléia eipi kukat pima dak, Lisânicas Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Ituréia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawĕn João eju Anás Judeuyū epaīyū kukukat pima. Caifás tak Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. ³ Imĕnpuye Jordāodi wābu daĝ oeku João.

Ĝuyjom João Deus ekawĕn o'ĝuwĕnuwĕn adeayū be.

— Eyĝuycūĝcūĝ cuy epesop ikĕrĕat kuĝ puye — io'e cebe ip. — Ikĕrĕat mujurūĝrūĝap cuy epeyepere — io'e. — Epeyewemubatisasanat cuy — io'e. —

Imĕn ey'e buje, Deus ikĕrĕat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴ — Imĕntak e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat emudupmubararaktup:

Aĝokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imĕn jewāwāwām:

Soat e juy epesuemukacūĝ wuykukukat ajĕmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i. ⁵ Kabioreĝreĝat cuy epeĝudim, i. Ipiweĝūn je'e, i. Co'a dak epeya-muweĝūn, i. Iebixirik taĝ cuy epesuemujĕm, i. Wakenat e be epesuemujĕm, i. Soat iekĕrĕate iedip cīcā je'e, i. ⁶ Wuydaxijo am Deus emunaē coco ip soat ijodiacat, i.

Imĕn e'em Isaías emudupmubararaktup — io'e João adeayū be.

⁷ Imĕnpuye adeayū o'ju João be jemubatisanan.

Ĝebuĵe João adeayũ o'ĝukũyjo.

— Deus itakoma eykay, ikêrêat kuĝ cĩcã buye — io'e.
 — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikêrêat kuĝ puye — io'e. —
 Eynapõn pa'ore Deus xewi — io'e. ⁸ — Cũĝ ma juy
 epeku kuy ikêrêat mujurũĝrũĝap ocepere iap mubapuk
 am warara'acayũ be — io'e. — Tũybe Deus ipiat supi'ajoat
 ĝu wuywebe wuyju Abraão naxeĝebitbit puye iãn purut
 eyju e'em — João o'e. — Imên ĝu juy epe'e — io'e. —
 Iba'ore ĝu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeĝebit-
 biyũm — io'e. ⁹ — Ĝaxĩn ma o'a kukat jajēm ya'a'e'ũmat'ip
 takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak
 ĝaxĩn ma ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be — João o'e.

¹⁰ — Apêntak oce'e ipiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João
 be.

¹¹ — Xepxep eyekabek kuĝ pima, pũĝ cuy epeĝũm
 ikuĝ'ũmat pe — io'e. — Puybit kuĝ pima, epeĝu'ẽ'ẽ juy
 ikuĝ'ũmat pe — io'e.

¹² Iecuĝap peam dinheiro bubu'ukayũ dak oajēm João
 be jemubatisanan.

— Pãm oceju? Apêntak oce'e? — io'e ip João be.

¹³ — Iecuĝap emumubudei bodi ĝu juy epejat cebekitkit
 pewi—ixe emumubudei acã — io'e João.

¹⁴ — Pãm oceju? — io'e ip sorarayũ dak.

— Puyxibun ĝu juy dinheiro epejat warara'acat xewi
 — io'e. — Napa ĝu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat
 xewi. Jemãmãmãm ĝu juy epesop eyekapikaptei
 kuĝ—eycokcoĝ acã — io'e.

¹⁵ Soat ĝebum cĩcã o'e ip João ekawên kay.

— Ite du Deus emunaẽ soat taxijo am? — io'e ip
 jewewebe.

¹⁶ Ĝebuĵe João o'jekawên soat pe.

— Õn ma eymubatisanan idibi be — io'e. — Wara'acat pit
 omuyku. Obodi ma ixe ya'õbuyxi. Soat podi ma ya'õbaca.

Õn pit ajo pēgāp ġu cebeam? Cedağ ġu kuka oce ixe a'õbuyawatwat'ukan, oboğ ġu buye. Õn ma eyrubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biõğbuk ġuõm eywebe ya'õ dağ eyeku am. Ixe dak ipiat supi'ajoat eywebe cūğ ma eyeku am. ¹⁷ Wuyju taixee xikxiğ tūmūntata mujēm ām taixee bewi. Tūmūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiğ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwajem kūyjobit'ūmayū xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — io'e João.

¹⁸ Imēn adeayū awēwēm oeku João. Kawēn idipāt muwēnuwēn oeku.

¹⁹⁻²² Adeayū mubatisasan epere buje, João Jesus o'ğubatisan.

Ĝebuje Jesus kay Ibiõğbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawēnwēn pima, o'kop. Pukaso jo'i o'kop Ibiõğbuk xipacat.

Ĝebuje Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Ĕn okpocat — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Ĝuyjom Herodes João o'ğūõmat daomūnmūnap'a be. Ixe Herodes Galiléia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedağ ġu ewebe ekitpit tayxi bum etayxim—Herodias bum — i. — Ĕn ikērēat kuğ — io'e Herodes pe.

Herodes ikērēat kukuk'uk osunuy. Waram ikērēat o'jukuk ġasū dak. João ikērēat o'jukuk ġu. Inaka Herodes João o'ğūõmat daomūnmūnap'a be.

²³ Jesus 30 koato bima ijodiacat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e'e ip adeayū. ²⁴ José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy.

Melqui ebay butet Janai i osunuy. ²⁵ Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy. ²⁶ Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy. ²⁷ Joda ebay butet Joanã i osunuy. Joanã ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy. ²⁸ Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosã i osunuy. Cosã ebay butet Elmadão i osunuy. Elmãdão ebay butet Er i osunuy. ²⁹ Er ebay butet Josué i osunuy. Josué ebay butet Eliézer i osunuy. Eliézer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. ³⁰ Levi ebay butet Simeaão i osunuy. Simeaão ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonã i osunuy. Jonã ebay butet Eliaquim i osunuy. ³¹ Eliaquim ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natã i osunuy. ³² Natã ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy. ³³ Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy. ³⁴ Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵ Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet

Serunque i osunuy. Serunque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶ Sala ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷ Lameque ebay butet Musalém i osunuy. Musalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Enos i osunuy. ³⁸ Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'ğugẽ buye.

4

¹ Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiõğbuk xipacat o'tujowat uk'a'umat pe. Jesus ağuydada'uk osunuy Ibiõğbuk xipacat. ² Uk'a'umat tağ oeku 40 kabia. Jesus Ibiõğbuk xipacat a'õbacaap kuğ osunuy. Ibiõğbuk kërëayũ kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikërëat mujurũğat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekõnkõn ġu osunuy. Ire jĩjã osunuy.

³ Ğebu je ibiõğbuk kërëayũ kukukat o'jekawẽn Jesus eju.

— Ğn Deus ipot pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pã'o'am — io'e Jesus pe.

⁴ — Ap! — io'e Jesus. — Imẽn e'em Deus ekawẽntup: “Wuyetabẽğ wuyxat o'om puye ġu—Deus wuymutaicin puye acã,” i — io'e.

⁵ Ibocewi ibiõğbuk kërëayũ kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ğubapuk cebe. Dao ma soat eipi dağacat o'ğubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶ — Ğn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'õbi soat eipi watwat kukukan ecesũy — io'e. — “Ğn acã ocekkukat,” i je'e ip ewebe — io'e. — Ibutut adeayũ

kukukan ecesũy wa'õbi — io'e. — Soat ma iũm put owebe omunaẽ be, soat podi ma õn wa'õbaca buye — io'e napa ma. ⁷ — “Ën xipat,” i ãn e'em owebe bima, soat oğũm ewebe — io'e. — A'õbuyxian ecesũy wa'õbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸ — Ap! — io'e Jesus. — Imẽn e'em Deus ekawëntup: “ ‘Xipat ãn,’ i juy epe'e Deus pe acã,” i. “Deus a'õ kay acã epesop kũyjobin—eykukukat a'õ kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹ Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomõğ Deus eju kawẽnwẽnap'abi jeje—yaboğat'abi jeje.

— Ën Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás. ¹⁰ — Imẽn e'em Deus ekawëntup: “Deus jekawẽn tojtjot'ukayũ ğuju xipan ekuk am,” i. “Ixeyũ jedaxijo ewebe xipat'ũmat ebapukap puxim,” i. ¹¹ “Ixeyũ jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹² — Ap! — io'e Jesus. — “Cẽm paxi Deus ja'õ dağ e'em?” i'ũmğũ juy epe'e — io'e Jesus.

¹³ Ğebu je ibiõğbuk kërẽayũ kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jẽm cexewi Jesus puyxijojoap epere buje. Te'e ma Jesus pe ikërẽat mujurũğat ojuy. O'jẽm.

— Waram ğuto osubuyxijo jĩjã — io'e jewebe ma ibiõğbuk kërẽayũ kukukat—Satanás.

¹⁴ Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiõğbuk xipacat a'õbacaap kuğ oeku. Soat ibo eipi watwat yajẽmap awẽğ o'yawẽğtbuxik.

¹⁵ Ğebu je Jesus kawẽn idipan ip o'ğutaybitbin Deus eju kawẽnwẽnap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'ĩjojoayũ. — Ka'ũmğũ ixẽ jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶ Jesus o'ju jaypanap ka kay—Nazaré ka kay. Jay. Oajẽm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyũ õmõm'uk ip

osodop Deus eju kawēnwēnap'a be. Sábado bima ip òmòm'uk osodop. Jesus oòm jēju ip iğo'a be. O'ây Deus ekawēntup com iğo'a becat pe ya'įjo am.

¹⁷ Ğebye iğo'a kukukat Deus ekawēntup o'tupūm Jesus pe—Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Jesus o'tupmupaya. Pūğtup o'tuptobuxik. Imēn e'em itedup:

¹⁸ Deus biōğbuk owebe nuynuy, i. Imēnpuye ixē onaē owebe kawēn idipat muwēn âm tadaybotbocayū be, i. Ixē omuju owebe: “Taomūnmūnayū daomūnmūnap'a bewi ğujēm ip” i'e am taomūnmūnayū be, i. Ixē omuju owebe: “Ita'ūmayū itate je'e ip” i'e am ita'ūmayū be, i. ¹⁹ Ixē omuju owebe tadaybotbocayū mujēm âm imudadaybotbot'ukayū xewi, i. Ixē omuju owebe: “Ğaxīn ma Deus jebekitkit idaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰ Imēn e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'ōberen. O'tupmupirik. Waram o'tupūm yakukukat puyawat'ukat pe. Oabik.

Soat iğo'a becat o'jeak cīcā Jesus kay.

— Apēntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹ Ğebye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Ğasū bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawēn tağ—ğasū otupcociatup ekawēn tağ — io'e.

²² Soat xe Jesus xipat cīcā osunuy iğo'a becat xe.

— Jesus ekawēn soat podi ma cekawēntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot ğu du? — io'e ip jewewebe.

²³ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Tapu, ecewanūğta juy,” i wuyju e'em wuyanūğ-tata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo ğu bukiap cuy eğubapuk ocewebe ijo am apēn cuk adi eğubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e. ²⁴ — Icēmān ōn e'em

eywebe. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixē ekawēn kay ġu — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'ġuju pūġ kay itop e'ū'ibit kay—Sarepta ka beat kay—Judeu'ūmat kay—Sidom eipi beat kay. Ixeyū kabia daġ soat kaka beayū irere oekuku. Ka'ūmġu muba'at osodop ebapūġ koato, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jījā osodop. Imēnpuye ade itop e'ū'ibiyū tadaibotbot cīcā osodop ixeyū kabia daġ—Judeuyū. ²⁶⁻²⁷ Imēnpit Deus Elias o'ġuju Judeuyū kay ġu—Sarepta ka beacat kay acā—Sidom ka tēġatka beacat kay acā — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'ġuju Naamā kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Naamā ierepat osunuy. Ade ierepayū Judeuyū eipi daġ osodop ip ixeyū kabia daġ. Imēnpit Eliseu warara'acat ġu o'ġu'ada. Naamā acā o'ġu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹ Iboap ekawēn co buje oitakomān cīcā ip Jesus kay Deus eju kawēnwēnap'a beayū. Jesus o'tujujēm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicūġ kay yaoka am. Aġoka ibo'a pēnpēn taġ o'sukadop. Co'a bicūġ pewi yabitorom Jesus muy'at ojuy ip. ³⁰ Imēnpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap taġ o'ju.

³¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay—Galilēia eipi beat ka kay, ikaboġatka kay. Judeuyū o'ġutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutaybitbin'uk ip osunuy.

³² — Cūġ cīcā ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³ Ġejuje aġokatkat o'jewāwā iġo'a beat—ibiōġbuk kērēat kukat. O'jewāwā ya'ōberen ibiōġbuk kērēat cebe buye.

³⁴ — Jesus, apĕn ĕn em ocewebe? — io'e Jesus pe—Nazaré ka bewiat pe. — Ocemuy'ũ ām tu ejot? — io'e. — Wetaybit ĕn — io'e. — Ĕn Deus ipot—ikĕrĕat kuġ'ũmat ipot — io'e.

³⁵ Ĝebuĵe Jesus ibiōġbuk kĕrĕat o'ġukorĕm.

— Ecemũġ — io'e Jesus cebe. — Ejĕm cuy aġokatkat pewi — io'e ibiōġbuk kĕrĕat pe.

Aġokatkat pewi o'jĕm ipi ju imuy'at'an pima. Imĕnpit warĕmtaġ ġu aġokatkat o'jukuk cĕmcĕm pima.

³⁶ Imĕnpuye itabĕġbĕġ o'e ip ijojom—ibiōġbuk kĕrĕat o'ġujĕm iap cocomayũ.

— Jesus ibiōġbuk kĕrĕat mujĕmjĕm ja'ōbi — io'e ip. — Ya'ōbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiōġbuk kĕrĕat mujĕm ām — io'e. — Imĕnpuye cĕmcĕm ip ya'ōbi — io'e ip.

³⁷ Soat ka daġ Jesus awĕġ o'yawĕġcu—Galilĕia eipi korerenat ka daġ.

³⁸ Ibocewi Jesus o'jĕm Deus eju kawĕnwĕnap'a bewi.

O'ju Simāo Pedro duk'a kay. Oajĕm. Cereġ. Oōm. Simāo daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jġjā osodop.

— Ipa'iat eġu'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹ Ĝebuĵe Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ġukorĕm.

— Ejĕm cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imĕnpuye pa'i o'jĕm. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop ġebuĵe bit. Ixat o'ġuġĕ Jesus peam, cewejuayũ beam tak.

⁴⁰ Kaxi at puĵe ibo ka watwat iwātaxipipiyũ o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuġ ip osodop iwātaxipi. Jesus o'jewebumōġ cebe ip—soat pe. Soat ip o'ġu'ada'ada. Adah. ⁴¹ Ibiōġbuk kĕrĕat o'ġujĕmjĕm ikukayũ bewi. Pox-erewun. O'jĕm.

— Ĕn Deus ipot — io'e ip ya'ōberen—ibiōġbuk kĕrĕayũ o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaĕ iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyũ be iboap muwĕn ām.

— Õn Deus emunaẽ iap epeğuwẽn ğu juy — io'e cebe ip.

⁴² Kabia'isum Jesus o'jẽm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'ũmat pe. Jay. Oajẽm. Adeayũ Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajẽm ip Jesus kay.

— Ejẽm ğu juy ocexewi. Ijoce ma juy eğũy — io'e ip Jesus pe.

Ğebuje o'jekawẽn ceweju ip.

⁴³ — Warara'acayũ be dak kawẽn idipat oğuwẽn—wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawẽn muwẽn ãm — io'e Jesus.

⁴⁴ Imẽnpuye kawẽn idipat muwẽnuwẽn oeku Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Judéia eipi dağ imuwẽnuwẽn oeku—soat kaka dağ.

5

¹ Adeayũ o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawẽn co pin cĩcã buye. Jesus cũğ'i osunuy iodi wãbu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayũ jewemuwunuwun ip Deus ekawẽn co pinayũ.

² Ğebuje Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurũğ pe. Axima bubu'ukayũ jekobe be ğu ip osodop. Kuy o'jẽm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurũğ pe. ³ Jesus oõm pũğ pe ixeyũ ekobe be—Simão ekobe be.

— Kobe eğuwun — io'e. — Eğuwun cuy kapurũğ pewi — io'e Jesus Simão be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayũ o'ğutaybin—kapurũğ peayũ o'ğutaybin.

⁴ Imutaybin pu'u bima, o'jekawẽn Simão eju—kobe iwat eju.

— Tibucũğ pe aju axima bum — io'e.

Tibucũğ pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eğukõm tibucũğ pe axima bu am — io'e Simão be.

⁵ — Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simão. — Ocejat ġu. Imēnpit waram oceġuakōm imēn ěn e'em ocewebe buye — io'e.

Sa. Axima bubuap o'ġuakōm.

⁶ Ğebuġe axima o'jat ade. Xeresu ġu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷ Wēġwēġ'i o'e ip jebureyū kay—wara'at kobe beacayū kay. Jebureyū o'takoy yajēm ām jebuywat am. Ibureyū oajēm ibuywat am. Xepxep kobe o'ġuporan ip aximām. Imēnpuye kobe jepiriġ ojuy axima poxi pibun.

⁸ Iboap co buġe, Simão Pedro o'jēġ'aecōġcōġ Jesus wap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Ōn ma ikērēat kuġ. ěn pit a'ōbuyxi. Oxe ġu juy eġuy — io'e—Simão o'e.

⁹ Simão itabēġ o'e ijojom, soat cewejuayū dak. Itabēġbēġ ip o'e ijojom ade jġjā axima buye.

¹⁰ Warara'acayū dak itabēġbēġ ip o'e ijojom—Tiago, João dak. Ixeyū xepxepayū Zebedeu ipotpoyū ip osodop. Simão eju kapikpik'uk ip osodop axima bubum.

Ğebuġe Jesus o'jekawēn Simão eju.

— A'ō'cam cuy eġuy — io'e Simão be. — Ğasū bit axima bubu'ukan ġu juy eġuy, — io'e. — Kawēn idipat muwēnuwēn'ukan cuy eġuy adeayū be imutabut am ip Deus kay — io'e.

— Ha'a — io'e.

¹¹ Ğebuġe Simão o'ju Jesus kay, cewejuayū dak. Putwedu'i. Jakobe o'tujuu ip kapurūġ pe. Soat o'suiwat ip ibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹² Ikaboġatka be bima aġokatkat oajēm Jesus kay—ierepat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³ Pucũğ. Jesus o'jebaepucũğ cekay.

— Obu'u ġu emu'adam — io'e. — Ğaxĩn ma òn jemu'ada — io'e.

Jesus a'òbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xipat o'e.

¹⁴ — Emu'adaap eğuwẽn ġu juy warara'acayũ be — io'e Jesus cebe. — Ğasũ bit paĩ kay juy eju — io'e. — Eòhõyũ'in cuy eğũm paĩ be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Eğũm cuy cebe Moisés ekawẽn tağ. Eòhõyũ'in cuy eğũm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵ Imẽnpit soat ka watwat Jesus awẽğ o'yawẽğtobuxik ip—ierepat o'ğũ'ada iap awẽğ. Imẽnpuye adeayũ o'je'awero ip ixekawẽn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶ Jesus pit o'jẽm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cẽmcẽm'uk osunuy jekawẽn am Deus eju. Uk'a'ũmat pe kawẽnwẽn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷ Ğebu je Jesus adeayũ o'ğutaybitbin kawẽn idipan. Fariseuyũ kaxikxik'i osodop iboce, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Judeuyũ osodop ip. Jesus ekawẽn co ojuy osodop ip. Oajẽm ip soat kaka dağwi—Galilía eipi dağwi, Judía eipi dağwi dak, Jerusalém ka bewi dak. Jesus iwãtaxipiayũ mu'ada'adam osunuy Deus a'òbacaap kuğ puye.

¹⁸ Ğebu je ağokatkayũ oajẽm Jesus kay. Cexĩğxĩğ pa'oreat o'tujuajẽm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuòm ojuy ip cexĩğxĩğ pa'oreat mōğ am Jesus wap. ¹⁹ Imẽnpit tujuòm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imẽnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexĩğxĩğ pa'oreat o'ğukop ip yabitokat tağwi. Kop. O'ğukop ip ixecaptup pe. O'ğukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayũ parakpe o'ğukop ip. ²⁰ Jesus itaybit o'e teyũku itabut okay iam.

Ğebu je Jesus o'jekawẽn cexĩğxĩğ pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikẽrẽat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak jewaḡuydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikērēat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acā i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²² Jesus itaybit o'e apēn ip o'e jewaḡuydadam iam.

²³ — Apēnpuye dak eyju imēn jewaḡuydadam? — io'e. — Iba'ore ḡu owebe “Ikērēat kuy oju'uk ewebewi” i'e am cebe — io'e. — Iba'ore ḡu dak owebe “E'āy” i'e am cebe, “Ece'ada,” i dak — io'e. — Ka'ūma ma iba'ore owebe — io'e.

²⁴ — Soat waḡo ōn. Ḡasū cexīḡxīḡ pa'oreat eju ocekawēn eymutaybit am owebe ikērēat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'ōbacaap kuḡ ōn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'āy! Ecexīḡxīḡ cuy — Jesus o'e cexīḡxīḡ pa'oreat pe. — Cūḡcūḡ cuy eju — io'e. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵ Cexīḡxīḡ pa'ore topibit o'je'ada. O'āy. Cūḡcūḡ ma o'e adeayū etabutpe. Jexexecaptup o'tupu. Kuruk. “Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat,” i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶ Imēneju ibo ka watwat itabēḡbēḡ ip o'e ijojom, o'jexīḡxīḡ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xīḡxīḡ o'e xeku — io'e ip. Yaḡuybabi'ūm ip o'e.

— Ka'ūma buk cexīḡxīḡ pa'oreat o'ḡu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe. — Ḡasū acā cexīḡxīḡ pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷ Ḡebuḡe Jesus o'jēm. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojojo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuḡap peam. Ixe Levi kapikpiḡ osunuy iecuḡap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸ Imēnpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwat ibun Jesus eju jeku am.

²⁹ Ĝebuje Levi Jesus o'takoy jekōn ām jeweju. O'ju. Oajēm. Jay. Adeayū awerom osodop Levi dukta be—iecuĝap peam dinheiro bubu'ukayū, warara'acayū dak. Jesus o'jekōn ceweju ip.

³⁰ Ĝebuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Fariseuyū ebekitkit.

— Apēnpuye dinheiro bubu'ukayū eju eyju jekōnkōn, ikērēat mujurūgrūĝ'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be.

³¹ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'umat ĝu cucum wuyanūĝtata'ukat kay—iwātaxipiat acā — io'e. ³² — Imēnpuxim cūĝ ma jekuku'ukayū nomuwā ām ĝu ojut—ikērēat mujurūgrūĝ'ukayū nomuwā ām acā — io'e. — Ojut “Eyĝuycūĝcūĝ cuy epesop ikērēat kuĝ puye” i'e am cebe — io'e Jesus. — “Ikērēat mujurūgrūĝap cuy epeyepere” i'e am tak ojut — io'e Jesus.

³³ — João eju etaybitbinayū soat em jekpiwan ma jewemureren xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawēnwēn tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyū eju etaybitbinayū dak ade em ip jekpiwan ma jewemureren jekawēn ām Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit repi'ajojom ĝu. Jekōnkōn ip — io'e ip. — Apēnpuye ip repi'ajojom ĝu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴ — Iba'ore oweju etaybitbinayū be jekpiwan ma repi'ajo am ōn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Ōn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'ūma ma jekpiwan ma repi'ajojom jewebumūnap epeta be tomuwa'ibiyū. Jekōnkōn acā ip — io'e Jesus. ³⁵ — Ĝuyjom pit iwadip je'jēm cexewi ip. Ijēm puje bit, jekpiwan ma repi supi'ajo ip — io'e. — Ōn ixeyū xe'ūm pima, oweju etaybitbinayū dak jekpiwan ma repi ip supi'ajo — io'e Jesus.

³⁶ Ğebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ğuwën cebe ip. Imën o'ğuwën.

— Iwuywuy'ūmat ğu ajoinūm iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'ūmat inūm pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'ūmat kuka o'jewa'i — io'e. ³⁷ — Uva'abidi atimuōm yaokokat'a be ğu timun'a be tiisuati—yaisuat'a be acā — io'e. — Yaokokat'a be timuōm puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jeaebağ. Uva'abidi dak kuka o'jediepuy — io'e. — Timūn'a dak kuka o'ya'ūm — io'e. ³⁸ — Imēnpit tiisuati atimōğ yaisuat'a be timūn'a be — Jesus o'e. ³⁹ — Uva'abidi kōn puje kuyati kōn puje, tiisuati kay ğu ace'e — io'e. — “Kuyati tiku e'em uva'abidi,” i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imēnpuxim kuyjeat ekawën kay bima, wekawën kay ğu kuka epe'e — io'e.

6

¹ Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayū trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku dağ Jesus eju. ² O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apēnpuye eyju ta'uk'uğ? — io'e Fariseuyū cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyū xe. Imēnpuye Jesus o'jomuymuy ip.

³ — Apēn cuk o'e Davi, ibureyū dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawēntup epetupco ğu du? — io'e Jesus Fariseuyū be. ⁴ Ixe Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be. Pāo'a o'yabu—Deus etabixe yamōğmōğ'ibit'a. O'ya'o. O'yaūm jebureyū be ya'opiat'a. Paīyū be acā ya'o pi ğu o'yadop — io'e. — Iboap ekawēntup epetupco ğu du? ⁵ Soat wağo òn — Jesus o'e Fariseuyū be. — Òn pit e'em apēn i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apēn i'epi ğu iap tak — io'e Jesus.

⁶ Ĝebuje Jesus ibakĕrĕat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. Oĕm ma'ĝuto Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Ibo'a be o'ĝutaybitbin. Ibo'a be aĝokatkat osunuy. Pũĝpa ibakĕrĕ osunuy—ibaatpa. ⁷ Jesus kay aĝ cĭcā o'e ip Fariseuyũ, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ĝu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyũ “Jesus Moisés ekawĕn taĝ ĝu jekukum” i'e ojuy napā ma.

⁸ — Omuy muy pin teyũku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Ĝebuje Jesus o'jekawĕn ibakĕrĕat pe.

— E'āy — io'e. — Ejot cuy ijoce soat pe ejo am — io'e. Ibakĕrĕat o'āy. O'ju ibo'a beayũ wap.

⁹ Ĝebuje Jesus o'jekawĕn Fariseuyũ eju, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayũ eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawĕn taĝ tu wuywebe xipan i'e am? Ikĕrĕan i'e am ĝu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawĕn taĝ tu? Warara'acat aoka am ĝu xe'e? — io'e.

¹⁰ Ĝebuje Jesus o'jeak soat kay.

— Pacũĝ ece eba — Jesus o'e ibakĕrĕat pe.

O'jepacũĝ. Ibadip o'e. ¹¹ Imĕnpuye Fariseuyũ itakoma jĭjā ip o'e Jesus kay, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayũ dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawĕwĕ ip pĕn paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹² Ĝuyjom Jesus o'ju co'a be jekawĕn ām Deus eju. Ixima bun o'jekawĕn ceweju.

¹³ Ĝebuje 12 beayũ o'taĕ jewēju etaybitbinayũm. Kabia'isum ixeyũ o'taĕ.

— Wa'ĕbi epeju wekawĕn muwĕn ām soat pe — io'e ixeyũ be—12 beayũ be.

¹⁴⁻¹⁶ Ibūrūn ma ip ibutet osodop: Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simão i, Judas i, wara'at Judas i. Ibūrūn ma ip ibutet osodop. Ibūrūn ma o'taē jeweju etaybitbinayūm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simão wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simão butet. Jeipi kay jījāat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am.

¹⁷ Ibocewi Jesus co'a daġwi o'kop jemunaēyū eju—12 beayū eju.

Ġebuje adeayū oajēm Jesus kay. Warara'acayū kuy Jesus xe osodop ip—ceweju etaybitbinayū. Adeayū kawēġūnat pe o'je'awero Jesus xe. Wūywi ip oajēm. Judéia eipi daġwi oajēm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak. ¹⁸ Oajēm ip Jesus ekawēn co am, jemu'ada am tak. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak oajēm cekay imujēm ām. Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ikukayū bewi. Imēnpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹ Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'ōbacaap kuġ puye. Soat o'ġu'ada'ada iwātaxipipiyū.

²⁰ Jesus o'jeak jeweju etaybitbinayū kay. O'jekawēn cebe ip. Koap o'jekawēn tadaybotbocayū be.

Eycokcok cīcā eyju — io'e. — Eybutbet ġu ġasū. Imēnpit Deus eykukukat — io'e. ²¹ — Eycokcok cīcā eyju. Ġasū acā eyrere. Ġuyjom pit eybeġbeġ epesop — Jesus o'e. — Eycokcok cīcā eyju. Ġasū acā eyju wa. Ġuyjom pit jewaywayway epesop. ²² Eycokcok cīcā juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju ġu juy epeku—eyju soat waġo ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuymuy bima dak, warara'acat

eyawẽgmukẽrẽrẽrẽn pima dak — io'e. ²³ — Eycokcoğ cĩcã juy epesop warara'acat warẽmtağ eykuğ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokcoğ cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuğ epesop idipat kuğ. Warẽmtağ ma Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ kukuk'uk osodop ip eydobuyũ'ũm'ũm kuyje — Jesus o'e.

²⁴ Ğe buje Jesus o'jekawẽn ibubut adeayũ be.

— Karem ğu eydadaybot epesop — io'e. — Ğasũ eybubut ade — io'e. — Kapikpiğ'ũm pima dak soat kuğ eyju ğasũ ma. ²⁵ Karem ğu eydadaybot epesop. Ğasũ acã eybeğbeğ. Ğuyjom pit eyrere epesop. Karem ğu eydadaybot epesop. Ğasũ acã eyju jewaywayway. Ğuyjom pit wawa epe'e. Eyğuycũğcũğ epesop — io'e. ²⁶ — Karem ğu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwẽnuwẽn pima. Imẽnpuxim xipan jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ kukuk'uk ip osodop eydobuyũ'ũm'ũm kuyje — Jesus o'e.

²⁷ Ğe buje soat pe o'jekawẽn.

— Òn kawẽnwẽn soat eju eyweju—soat wa'įjoayũ eju — io'e. — “Ey kay itakomaayũ burem cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyũ epejukuk,” i òn e'em — io'e. ²⁸ — “Xipan cuy omuyumuy'ukayũ ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyekawẽn warẽmtağ eykukayũ beam — io'e.

²⁹ — Pũğ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka ğu juy. Ğğ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, Ğğ cuy eyekamixa dak ju'uk. ³⁰ Eyxewi iojuy buje, epeğũm cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'ũmğũ juy epe'e cebe ip. ³¹ Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imẽnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³² — Eykayayũ acã ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Cekayayũ ikukpin ikērēat mujurũgrũg'ukayũ xe dak. ³³ Xipan eykayayũ kuḡ acã bima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Ikērēat mujurũgrũg'ukayũ dak xipan jekayayũ kuḡ — io'e.

³⁴ — Eyju darem iũmũm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imẽn iũmũm pima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Ikērēat mujurũgrũg'ukayũ dak darem ma iũmũm wara'at ikērēat mujurũgrũg'ukat pe dinheiro buap ojuy cexewi — io'e.

³⁵ — Ikērēat mujurũgrũg'ukayũ ekukuap puxim ḡu juy epeku! — io'e. — Warēmtaḡ ḡu juy eykay itakomaayũ epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeḡũm cebe ip ibubut puap ojuy ḡu. Imẽn eyeku buje, ade xipacat kuḡ epesop kabi be. Deus ebekitkiyũm epesop. Soat podi ma ya'õbacaat ebekitkiyũm epesop. “Ēn xipat,” i'ũmgu e'em adeayũ Deus pe. Deus pit soat em xipacat iũmũm cebe ip—soat pe—ikērēat mujurũgrũg'ukayũ be dak. ³⁶ Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbon cuy epesop warara'acat kay — io'e.

³⁷ — “Ekērē jĩjã Deus xe,” i'ũmgu juy epe'e warara'acat pe. Iboap e'em'ũm pima, Deus tak “Eykērē oxē,” i'ũmgu je'e eywebe. “Ikērēat kuḡ ěn,” i'ũmgu juy epe'e warara'acat pe. Imẽn e'em'ũm pima, Deus “Ikērēat kuḡ eyju,” i'ũmgu dak je'e eywebe. Ḣebum ḡu juy epesop apẽn cuk adi warara'acat warēmtaḡ eykuk iap kay. Ḣebum'ũm pima, Deus tak ḡebum ḡu je'e apẽn cuk adi warēmtaḡ wara'acat epejukuk iap kay — io'e.

³⁸ — Warara'acat pe epeḡũm pima, Deus tak je'gũm eywebe. Apẽn cuk epeḡũm iap puxim epejat. Yoboḡat

epeğũm pima, eyju dak yoboğat epejat. Topapũn epejat—iwajem, ibikbiğ tak, kutukutu'i ma dak, cũğ'i ma dak. Apẽn warara'acat pe eyju iũmap puxim Deus tak je'ğũm eywebe — io'e.

³⁹ Ğe buje Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn cebe ip.

— Ita'ũmat pe emubapuk pa'ore wara'at ita'ũmat pe — io'e. — Ita'ũmat pe wara'at ita'ũmat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o'at ipikũyũy be. ⁴⁰ Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin'ukat podi ğu eyetaybit. Eyewemutaybitan cĩcã bima bit, eyemutaybitbin'ukat co'i eyetaybit epe'e — io'e.

⁴¹ — Te'e ma eyju jeakağ eybure eta beatõmtõm kay, eyeta beap'ip cocom'ũm pima. ⁴² Te'e ma eyju e'em cebe: “Tapu, ma, otõmtõm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ũm pima. Eyju jewewemuğuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk. Yop'uk puje, iba'ore ğu je'e eywebe tõmtõm'uk am eybure eta bewi — io'e.

⁴³ — Yoptipat'ip pe yakêrêat'a'e ğu—yadipat'a'e acã. Imẽnpuxim yopkêrêat'ip pe yadipat'a'e ğu—yakêrêat'a'e acã. ⁴⁴ Yajo buje, wuyetaybit ace'e pubeat'ip poro iam. Asão'a bubum wuyju widaoho'ip tağwi ğu—asão'ip tağwi acã. Banka'a bubum wuyju arũ'ip tağwi ğu—banka'ip tağwi acã. ⁴⁵ Imẽnpuxim xipacayũ ma xipacat mujurũğrũğ. Xipat'ũmayũ bit ikêrêat mujurũğrũğ. Apẽn wuyju jewağuyğuy iap puxim wuyju kawẽnwẽn. Ikêrêat kay jewağuyğuy bima, ikêrêãn wuyju e'em. Idipat kay jewağuyğuy bima bit, xipacan wuyju e'em — io'e.

⁴⁶ — Eyju te'e ma e'em owebe “Ën ocekat,” i, wa'õ kay kũyjobit'ũm pima — io'e. ⁴⁷ — Abu-buxim okay ajêmjêmayũ iap oğuwẽn eywebe—abu-buxim wa'õ kayayũ iap tak, ajo-buxim wa'õ dağ jekuku'ukayũ iap tak.

⁴⁸ Itaybicat puxim ip—ağokatkat puxim. Ixe ağokatkat

uk'a o'yamuy. Koap ipikūykūy o'sukūykot. Ikūyberen o'sukūykot. Wita'a o'yadobuxik badi. Uk'a'abi'ip o'yopmuy iğokūy be badiat'a jeje—wita'a jeje. Cem uk'a o'yamuy. Kabidoxixi oajēm iğo'a kay, muba'atxiri dak. Muba'at idibi o'timuboğ. O'tiajēm iğo'a kay. Imēnpit o'ya'at ģu yacem puye—wita'a jeje buye. Wa'õ kayayū ixē ağokatkat puxim—cem jeduk'a o'yamuy'iat puxim — Jesus o'e.

⁴⁹ — Wa'õ dağ ģu jekuku'ukayū bit warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim—wa'õ kay'ūmayū. Wa'ijojom ip. Inaka kūyjobit ģu ip wa'õ kay. Warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim ip—ağokatkat puxim. Ixē ağokatkat uk'a o'yamuy ipi ju. Cem ģu o'yamuy. Idibi o'tiajēm iğo'a kay—tiboğati. Dao ma o'ya'at. O'ya'ūm cīcā. Wa'õ dağ ģu jekuku'ukayū ixē ağokatkat puxim—wa'õ kay kūyjobit'ūmayū. Cem'ūma jeduk'a o'yamuy'iat puxim ip — Jesus o'e.

7

¹ Adeayū be jekawēn epere buje, Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Oajēm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. ²Ixē ibuywatwat'ukat iwātaxipi o'e—kariwa xe ikukpinat. Oe'ū pin ibuywatwat'uikat.

³ Ğe buje sorarayū kukat pūğpūğ Judeuyū kukukayū o'ğuju Jesus kay. O'ğuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o'jekūyjo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epē'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'jēm ip. Poxerewun. Jay. ⁴ Oajēm ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Cemuojuyjuy juy eğūm ixē sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipat cīcā ixē ocexe — io'e ip. ⁵ —

Ocebadiipyũ ikukpin cĩcã ixex — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayũ kukat tuk'a wi wũy'ũm pima, sorarayũ kukat jebureyũ o'ģuju Jesus dopabe. O'ģuju ip ja'õmuwēn ãm cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyũ oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'õmuwēn ãm ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'õmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “ ‘Kariwa, ecewemuwa'ũm ġu juy oduk'a kay edot am,' i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘Osũsũn emudon oduk'a be. ⁷ Cedağ ġu emudot am oduk'a be wa'õbuyxi'ũm puye,' i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘ “Ece'ada juy,” i ĩn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸ Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'õ kay kũyjobit ip wesorarayũ. Pũğ pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'õmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹ Iboap co buje Jesus itabēğ o'e ixeyũ ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayũ kay.

— Soat Judeuyũ etabucap podi ma itabut okay iğo sorarayũ kukat, Judeu ġu ma'ģu — io'e.

¹⁰ Ģebu je Jesus kay o'ģuju'iyũ o'jepit sorarayũ kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip—iwātaxipi top-ibit. Kuy xipat o'e Jesus a'õbi.

¹¹ O'ju jeweju etaybitbinayũ eju. Ade warara'acayũ dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip. ¹² Jesusyũ oajēm ikaboğatka exĩntabi be—Naim ka exĩntabi be. Jay.

Ibocewi ağokatkayũ yaypan'isuat'ũm tujujēmjēm ip o'e ikaboğatka bewi ikot am. Ce'uat xibuk i't'et ġu osunuy wara'at. Jağepũğ ma dak osunuy ce'uat xibuk. Itop'ũm

e'ũ'ibit osunuy. Adeayũ o'ju ce'ũat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³ Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cĩcã o'e ce'ũat xibuk kay.

— Wa ġu, tũ'ũ — Jesus o'e ce'ũat xibuk pe.

¹⁴ O'ju ce'ũat kay. Ce'ũat tujujẽmjẽmap o'ğucay. Ce'ũat tujujẽmjẽmayũ o'jecũ ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Ağobucẽğ ece — io'e ce'ũat pe.

¹⁵ Ğebu je ce'ũ topibit itabẽğ o'e. O'je'ağobucẽğ. O'jekawẽn.

Ğebu je Jesus o'jekawẽn ce'ũ topibit xi eju.

— E'it waram ġuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶ Imẽnpit soat imu'adaap cocoayũ yağuybabi'ũm cĩcã ip o'e.

— Ka'ũmğũ ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat wuykay osodot—ya'õbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷ Ibocewi Judéia eipi watwat Jesus ce'ũat o'ğũ'ada iap awẽğ o'yawẽğtobuxik—soat ka watwat.

¹⁸ Ceweju etaybitbinayũ be Jesus ce'ũat o'ğũ'ada iam João mukũyjo buje, João xepxepayũ o'tomuwã jewekay—jeweju etaybitbinayũ. ¹⁹ Ixeyũ o'ğũju ja'õmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaẽ ajẽmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Èn tu ixex? Wara'at ġu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

Poxerewun. O'jẽm ip.

²⁰ Jay. Oajẽm ip Jesus kay.

— João Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayũ Jesus pe. — “Èn tu omuykuiat? Wara'at ġu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e João ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹ Ğasū Jesus tak adeayū o'ġu'ada'ada João emumudotyū etabutpe. Iwātaxipiyū o'ġu'ada'ada. Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ikuġayū bewi. Ita'ūmayū o'sutada. Ierepayū o'ġu'ada'ada. Jesus tak o'jekawēn xepxepayū eju—João emumudotyū eju.

²² — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoiap cuy epeġuwēn João be, epeyekūyjojoiap tak — io'e. — Ita'ūm topibiyū itate o'e ġasū. Taojere topibiyū dak xipan ip o'e xīġxīġ ġasū. Irep topibiyū dak xipat o'e ġasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itait o'e ġasū. Itadaybotbocayū dak kawēn idipat cocom ġasū — io'e. ²³ — Imēneju ey-cokcoġ epesop okay eyetabut am eybu'u'ūm pima — io'e Jesus. — “Ite ġu omuykuiat,” i'e'em pima bit, eycokcoġ ġu epesop — io'e xepxepayū be—João emumudotyū be.

²⁴ Jesus João o'ġuwēn adeayū be, cemumudotyū jēm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ūn'ūn kay kabido ajēm puje je'ipe'adededem. Yaġuykorerenayū ite'ip puxim, soat em jewaġyumuwarururun puye. João bit yaġuykoreren ġu. Wita'a buxim pit ixē. ²⁵ João doti teiboġ ġu. Teiboġat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayū. ²⁶ João bit ibubut adeat ġu—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat acā. Wara'at Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma João ya'ōbuyxi. ²⁷ Imēn Deus ekawēntup e'em—João muwēġaptup:

Aġ cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oġuju ewap soat ajēm puje emuxipan am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—João muwēġaptup — io'e. ²⁸ — Ka'ūma ma omuy João jo'i ya'ōbuyxian. Deus xe bit, yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat cebekitkiyū'in — Jesus o'e.

²⁹ Iboap ekawën co buje, — Cũğ cĩcã Deus — io'e soat ma, iecuğap peam dinheiro bubu'ukayũ dak. João ixeyũ o'ğubatisasan. ³⁰ Fariseuyũ bit ibu'u jĩjã osodop ip Deus bikuyap tağ jeku am, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ dak. Ixeyũ ġu bit o'ju João kay jemubatisan am—wara'acat acã—iecuğap peam dinheiro bubu'ukayũ acã, wara'at ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ dak.

³¹ Ğebu je Jesus waram o'jekawën adeayũ eju.

— Abu-buxim ġasũacat? Ajoap oğuwën eywebe abubuxim ip iap mubapuk am eywebe? ³² Bekitkit puxim ixeyũ—pasiaham ip iap pe pubutbucayũ buxim. Jew-ãwãwãm ip jebureyũ kay bekitkiyũ.

— “Tēğtēğ'a oceyamuyde eywebe ya'ijo am. Ey-daobu'u'u eyju bit da'i'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ũmcom. Eybu'u eyju bit oceweju tøn,” i'e'em ip. Ijoyũ buxim ġasũacat — Jesus o'e.

³³ — João Batista oajēm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawën ãm. Eyju bit napa ma e'em ixemuwēnuwën: “Ibiōğbuk kērēat kukat teku,” i. ³⁴ Soat wağo òn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwēnuwën: “Ka'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuğap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurũğrũğ'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵ — Wuyju Deus emumutaybitbinap tağ jekukum pima bit, warara'acayũ je'e “Deus cũğ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶ Ğebu je Fariseu Jesus o'tomuwã jewēju jekōn ãm. Simão ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ãm ceweju.

³⁷ Ğebu je ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurũğrũğ'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timũn'a be. Timũn'a waenōm

muḡēḡē jo'i osunuy—alabastro muḡēḡē osunuy. ³⁸ Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōḡpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iḡuycūḡ osunuy juk adi ikērēat o'ḡuḡē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ³⁹ Iboap o'jojojo Fariseu—Jesus emunomuwā.

Ḡebuḡe Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Itē ayacat ikērēat mujurūḡrūḡxiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simão — io'e. — Kawēn puk ōn eweju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹ — Xepxep aḡokatkat cewero ip osodop jekariwa eju. Pūḡ ixeyū'in ceweroap boḡ jījā osunuy. 500 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyū'in ceweroap boḡbuḡ ā osunuy. 50 dinheiro isurūḡat osunuy cewero. ⁴² Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixe kariwa ikukpin cīcā je'e ixeyū'in? — Jesus o'e. — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe xe'e? 50 dinheiro isurūḡat tūibit xe ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³ — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe aco'i — Simão o'e. — Cekariwa o'e ixe be: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixe xe aco'i cekariwa ikukpin cīcā je'e — Simão o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴ Jesus o'jekorepën ayacat kay. Waram o'jekawën Simão be bit—Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduk'a be oöm puje, ãn ma idibi etiüm ġu wuiwuyaptim wuybabi dağ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam — io'e. ⁴⁵ — Ën ma wağobu eyağobukõn ġu wuybabi dağ. Ite bit oibu'un ġu wuikõn ãm — io'e. ⁴⁶ — Ën ma wa'a eyamude'on ġu axeptim wuybabi dağ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷ — Icēmãn õn e'em ewebe. Ite ayacat ikêrêat kuğ—ade jġãat kuğ. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikêrêat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cġcã buye. Wuywebewi Deus yopġt ma ikêrêat uk puje, ikukpin cġcã ġu Deus wuyxe—ikukpinpũn ã — Jesus o'e. — Ade ikêrêat uk puje bit, ikukpin cġcã e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyũ be.

⁴⁸ Ğebuje Jesus o'jekawën ayacat eju.

— Ikêrêat kuy oju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹ Imēneju ceweju jekõnkõnayũ o'jekawën jeweweju.

— Abu ite ikêrêat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰ — Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ũm cuy eğuy ġasũ bit — io'e.

8

¹ Ibun'ũm pima Jesus kawën idipat o'ğuwēnuwēn. Ik-aboğatka dağ oeku ika'ġcatka dağ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn oeku. ²⁻³ 12 beayũ Jesus eju oekuku ip, aoyũ dak. Jesus cuk ixeyũ aoyũ o'ğũ'ada. Ibiõğbuk kêrêat tak cuk o'ğujēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayũ dak. Madalena i osunuy wara'at Maria butet. ⁷ be ibiõğbuk kêrêat cuk o'ğujēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy—Galilía eipi kukat pubut kukukat. Ixeyũ aoyũ jebubut'in iũmũm'uk

osodop ip Jesus pe, 12 beayũ be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muḡẽḡẽm.

⁴ Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawẽn com. Adeayũ e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ḡuwẽn cebe ip.

⁵ — Aḡokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ḡu o'ta'at e bitako daḡ. Cũḡcũḡayũ o'tamucakucak e bitako daḡ puye — io'e Jesus.

⁶ — Ibocewi wasũyũ ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatũḡ'a jeje. O'jedae'ũ idibi'ũm puye. O'tanokap ḡu. ⁷ Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸ — Ibocewi widaoho kadai o'ḡu'ũm. Wara'ata bit o'ta'at katõ be. Imẽnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pũḡ pe kadai be ta'ada jĩjã o'tadop—100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'ijo pin pima, eya'õpicũḡcũḡ cuy epesop wa'õ kay — Jesus o'e adeayũ be.

⁹ ḡebuje ceweju etaybitbinayũ o'jekawẽn Jesus eju.

— Apẽnape ibo kawẽn? — io'e ip.

¹⁰ — Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imẽnpuye ibapuḡ ma õn eymutaybitbin. Warara'acayũ be bit imutaybitbinap ekawẽn muwẽnuwẽn õn. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawẽn pa'arẽm cexe ip wekawẽn cocom ma'ḡu ip — Jesus o'e.

¹¹ — Apẽnape ibo kawẽn jeymukũyjo õn. Deus ekawẽn kadaida buxim—tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹² — Deus ekawẽn cocomayũ'in e bitako daḡata buxim. Deus ekawẽn cocom ip. Cekawẽn co'isum pit Satanás ajẽmjẽm cekay ip ibiõḡbuk kẽrẽayũ kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawẽn kay eyetabun ḡu juy epesop,” i napa ma e'em. Imẽn

Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyũ mubu'u'un Deus pe ixeyũ daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³ — Warara'acat karatũğ'a jejeata buxim Deus ekawẽn cocomayũ — io'e Jesus. — Cekawẽn co buje, icokcok e'em ip. Wekawẽn kay jĩjã ip. Imẽnpit darem ma itabut ip tãbube'ũmat puxim. Deus kay jetabucap epereperem ip. Warara'acat ixeyũ be ikẽrẽat mujurũğat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴ — Warara'acat widaoho dağata buxim Deus ekawẽn cocomayũ. Wekawẽn cocom ip. Ğuyjom pit soat em ğebum ip jemukaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap tağ ip jeku ojuy, jemucokcokcoğ. Warẽmtağ ip jeku ojuy. Imẽnpuye ibu'u ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵ — Warara'acat katõ beata buxim Deus ekawẽn cocomayũ. Deus ekawẽn cocom ip. Cekawẽn kay jĩjã ip. Oibu'un ğu ip jetabut am Deus kay. Ixeyũ xipat Deus xe. Cũğ ma ip cexe ixeyũ. Cekawẽn muwẽnuwẽn ip warara'acayũ be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim—ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶ Ğebu je Jesus wara'at kawẽn o'ğuwẽn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ğu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ğu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Um kuka ajomuy uk'a be õmõm'ukayũ be kabiok tağ iõmap puxixim. ¹⁷ Imẽnpuxim soat imunẽn'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'ĩjoap puxim kawẽnwẽn ãm tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸ — Imẽnēju juy eya'õpicũğcũğ epesop wa'õ kay — io'e. — Eyağuyba'ũm ğu juy epesop wekawẽn kay. Xipan eya'õpicũğ pima, waram jeyetaybin wekawẽn. Xipan'ũm pima bit, jeyağuyba'ũm wekawẽn kay — io'e.

¹⁹ Ixi ajẽm ojuy oeku Jesus kay jekawẽn ãm, ikitpitpiyũ dak. Cekay yajẽm pa'ore o'e ip adeayũ buye.

²⁰ — Exi omuy akiju, ekitpitpiyũ dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹ Ğe buje Jesus o'jekawēn adeayũ be.

— Deus ekawēn coco'ukayũ oxi jo'i oxe, okitpitpiyũ jo'i dak — io'e. — Kũyjobicayũ oxi jo'i oxe, okitpitpiyũ jo'i dak — io'e.

²² Ğuyjom Jesus oõm kobe be jewēju etaybitbinayũ eju. Xik. Oabik.

— Ğa'a wĩnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³ Timudekdeğ pima, Jesus o'xet. Tibicũğ pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiõm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepiriğ ojuy o'e ip. Jakõmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴ Imēnpuye ceweju etaybitbinayũ Jesus o'ğuwurũğ.

— Kariwa! — io'e ip. — Akõm wuyju!

Wūrũh. O'jewurũğ. Jewurũğ puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵ Imēnpuye itabēğbēğ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ğu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kũyjobit ya'õ kay. Tipodoyat tak kũyjobit ya'õ kay — io'e ip jewewebe.

²⁶ Oajēm ip wĩnābu—Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galilía eipi weğũn opop. Jesusyũ oajēm.

²⁷⁻²⁹ Ğe buje Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm ağokatkat kay. Ikaboğatka wat osunuy ixē. Ibiõğbuk kērēat kukat osunuy ixē. Ika'uat puxim osunuy. Toti'ũm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ğu osunuy. Ce'ũ'ũayũ mōğmōğap tağ ma oeku.

— Ejēm cuy ağokatkat pewi — io'e Jesus ibiõğbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōḡbuk kērēat pe aḡokatkat kuku'uk puye. Ixe aḡokatkat daomunmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixe. Ibiōḡbuk kērēat ixe mujuju'uk osodop uk'a'ūmat pe. Jaḡepūḡ ma oeku uk'a'ūmat taḡ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixe aḡokatkat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ḡu juy owebe — io'e cebe.

³⁰ Ibocewi Jesus o'jekawēn aḡokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōḡbuk kērēat cebe buye.

³¹ ḡebuḡe ixeyū ibiōḡbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ḡu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebaroyū be acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³² Imēn o'e ip ade dajebaroyū co'a pēnpēn taḡ wūrūrūrūḡ puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³ O'jēm ip aḡokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oōm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn taḡ. O'kop ip iodi be. Oakōmkōm ip. O'sūm ip. Poḡ. Oap ip.

³⁴ Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡuōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikaboḡatka watwat pe, koḡūnpi watwat pe dak.

³⁵ ḡebuḡe o'jekūyjo'iyū o'ju dajebaroyū'ūm'ūm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yaḡuysat o'e. Yaḡuyba'ūm o'e ip oajēm'iyū.

³⁶ Imēnpuye o'jojojo'iyū ma Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap o'ḡuwēn soat pe. ³⁷ Ibo eipi watwat pit Jesus o'ḡujēm jeka bewi—Geresa eipi watwat. Jesus o'ḡujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyū xewi. Porewuh. Oōm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸ Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit oajēm tak Jesus kay.

— Āḡ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹ — Ap! Obu'u. Oweju ḡu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayū be — io'e cebe.

Ḡebuje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka daḡ oeku.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e'em oeku.

Jesusyū dak waram o'timudek.

⁴⁰ Waram Jesus epit puje, Galiléia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Aḡokatkat oajēm Jesus kay. ⁴¹ Jairo i ixē aḡokatkat putet osunuy. Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat osunuy ixē. O'jēḡ'aecōḡcoḡ Jesus topabe Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

⁴² — Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ū pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ūmḡu. Pūḡ ma osunuy.

— Ḡa'a — Jesus o'e.

E daḡ cucum pima, adeayū o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ḡukuḡukuḡ ip, ade buye.

⁴³ E daḡ cucum pima ayacat oajēm Jesus kay. Jesus tōḡpikadiwi oajēm. Ixe ayacat iwātaxipi o'e. Doybu-cukcuḡ ḡu osunuy 12 koato bun. Imēnpuye jedinheiro o'ḡu'ūm januḡtataapteim. Dinheiro kuḡ ḡu o'e. Ka'ūma

ma kuka o'ḡu'ada ayacat. ⁴⁴ Jesus esay ukpu o'ḡucay ixē. O'toybucuk ḡebuje bit. O'je'ada.

⁴⁵ ḡebuje Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ōn ḡu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayū ekuḡukuḡ — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶ — Pūḡ'in ixeyū'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'ōbacaap o'jēm owebewi — io'e.

⁴⁷ Imēneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunēm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajēm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tūybe Jesus omukorēm iān o'e. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus topabe.

ḡebuje ixē ayacat je'adaap o'ḡuwēn soat etabun.

— Esay oḡucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

⁴⁸ — Tū'ū — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'ūm cuy eḡuy ḡasū bit — io'e ayacat pe.

⁴⁹ Aḡokatkat oajēm tak Jairo kay—Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajēm. Oajēm ayacat pe Jesus kawēnwēn pima.

— Edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e. — Kariwa Jesus eḡuwa'ūm ḡu juy — io'e.

⁵⁰ Jesus pit iboap co buje, o'jekawēn Jairo eju.

— Eḡuycūḡ ḡu juy eḡuy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy eḡuy okay — io'e. — Etabut pima, je'ada, oe'ū ma'ḡu edaxit — io'e.

⁵¹ ḡebuje Jesus oajēm Jairo duk'a kay. Pūḡpūḡ ā o'ḡuōmat jewēju. Pedro oōm ceweju, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'ūm ebay dak, ixi dak. ⁵² Soat ibo'a beayū dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewāwāwām ip osodop. Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Wawa ġu juy epesop,” i òn e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ũ ġu—ixet acã — io'e Jesus.

⁵³ Waram ġuto oġu'ada iam itaybit puye, “Ixet acã” io'e. Imēnpit Jesus o'jowayway ip, ix'e'ũm oe'ũ iam itaybit ip puye uk'a beayũ.

⁵⁴ Ġebye Jesus Jairo daxit'ũm pa o'subaixik.

— Tũ'ũ, aġobucēġ ece — io'e cebe.

⁵⁵ O'ġu'aġobucēġ ġebye bit waram ġuto o'jetait puye. Itabēġ ma o'e ġasũ bit.

— Ixat epeġũm cebe i'o am — Jesus o'e.

⁵⁶ — Ak'i — io'e ip cebay. — Waram ġuto o'jetait — io'e ip.

— Waram ġuto imutaicap cuy epeġuwēn ġu warara'acayũ be — Jesus tak o'e cebay be. Icockok cĩcã o'e waram o'jetait puye.

9

¹⁻² Waram pima Jesus 12 beayũ o'tomuwã jewēju etay-bitbinayũ. Ja'òbacaap o'ġũm cebe ip.

— Ibiòġbuk kēreat cuy epeġujēm wa'òbi — io'e cebe ip. — Iwãtaxipipiyũ juy epeġu'ada wa'òbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

³ Ixeyũ mujum pima o'jekawēn ceweju ip.

— Ade ġu juy epetujowat eyjuap taġ — io'e cebe ip. — Eyba'ip ġu epeyoptujowat, dinheiro mũn tak ka'ũma, eyxat tak ka'ũma, dinheiro dak ka'ũma. Eyekamixa dak pũġ ma epetujowat — io'e.

⁴ — Aġoka be eyajēm puje, wara'at'a bebebe ġu juy epesop—pũġ'a be ma — io'e. ⁵ — Ibo ka watwat ibu'u eykuġ pima, juy epejēm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjēm puje ka'wi epeġudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ò kay'ũm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

⁶ Imēneju 12 beayu o'jēm. Soat kaka daḡ oekuku ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Iwātaxipiyū mu'ada'adam oekuku ip.

⁷ Ğuyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'įjojo—Galilėia eipi kukat. Tūybe Jesus waram ḡuto o'jetaitiat iān o'e ip adeayū. Tūybe Jesus João Batista iān o'e ip pūḡpūḡayū.

— João Batista waram ḡuto o'jetait je'ūap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.

⁸ Tūybe Elias'ūm waram o'jebapuk ijodi je'ūap tomukadi iān o'e ip warara'acayū. Tūybe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm waram ḡuto o'jetait—kuyjeat'ūm iān o'e ip warara'acayū. Imēnpuye Herodes yaḡuy'ūm o'e Jesus e'eap co buje.

⁹ — Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Őn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imēneju Herodes Jesus co pin cīcā osunuy.

¹⁰ Jesus emumujuyū epit puje, soat o'ḡuwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'ḡuwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayū xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay.

¹¹ Adeayū bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayū.

Ğebu je Jesus icokcok o'e jenomuju iju buje ip. Ğaxīn ma Deus soat kukukan je'e iap o'ḡuwēn cebe ip. Iwātaxipiyū o'ḡu'ada. ¹² Imēnpit katpuje jįjā o'e. Imēnpuye 12 beayū o'ju kawēn ām Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ūmḡu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eḡuypit cuy ip tomukay ma. İkatēḡatka kay juy ip eḡuju ixat pu am — io'e ip cebe. — İxeyū juy eḡuju ixet am — io'e ip. — İjoce bit ya'ūmḡu uk'a ixet am ip — io'e ip.

¹³ — Eyju ma ixat epeḡũm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayũ be.

— Apēntak suteyũ xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pão'a kuḡ oceju. Axima kuḡ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ḡu kuka cebeam ip. Pomawi dak puybit suteyũ xan acejat? — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ Imēn o'e ip ade jĩã buye. 5000 aḡokat kayũ osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayũ epeḡuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁵ Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

¹⁶ Ḡebuje Jesus ixat o'jat. Akoh. Pão'a o'yabu—cincos beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapũn kabi kay. Apũn.

— Bay, xipat cĩcã ěn — Jesus o'e Deus pe. — Ocexan eḡubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixat o'takatkat jebum. Pão'a o'yadakatkak. Pan. O'yaũmũm 12 beayũ be yaũm ãm adeayũ be. Iũmũm pima o'ḡu'acoḡ axima. 12 beayũ ixat o'ḡũmḡũm adeayũ be. Soat ip o'jo'o. Ibeḡbeḡ ip o'e. ¹⁷ 12 beayũ cepoyat o'ḡuxipan. O'jomōḡ ip ico be. 12 be ico o'ḡunopapũn ip cepoyan. Imēn Jesus yopĩcat o'ḡu'acoḡ adeayũ xan.

Ḡebuje Jesus adeayũ o'ḡuypit tuk'a kay. Irerem ḡu ip o'ḡuypit—ibeḡbeḡ acã.

¹⁸ Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Jaḡepũḡ ma kawēnwēn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayũ.

Ḡebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayũ eju.

— Abu dak õn adeayũ xe? — io'e Jesus cebe ip.

¹⁹ — Ěn João Batista pũḡpũḡayũ xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ḡuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

²⁰ — Pām eyju? Abu dak òn eyxe? — io'e.

— Ën Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am taē'ibit ěn — Pedro o'e.

²¹ — Iboap pit cuy epeḡuwĕn ḡu warara'acayū be — Jesus o'e cebe ip. ²² — Soat waḡo òn. Òn pit ipiat osupi'ajo — io'e. — Paỹũ kukukayū itakoma jĩã je'e okay, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. Waoka ojuy je'e ip. Waoka ip ḡuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — Jesus o'e.

²³ Ḣebuḡe Jesus o'jekawĕn soat eju—cekawĕn cocomayū eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap taḡ ḡu juy epeku—obikuyap taḡ acā — io'e. — Wekawĕn taḡ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ḡu juy epesop eye'ũ am owebeam — io'e. ²⁴ — Obikuyap taḡ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ũ buje — io'e. — Eybikuyap taḡ eyeku buje bit, wũy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵ — Eye'ũ buje soat em wũy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eybubun. ²⁶ Soat waḡo òn. Waram ojot ijodi Deus ekawĕn tojotjot'ukayū eju—ikĕrĕat kuḡ'ũmayū eju. Waram ojot webay a'òbi. Soat je'e owebe: “Ka'ũmḡu ejo'iat ya'òbuyxiat,” i. “Ka'ũmḡu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, òn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'ĩjo am eybu'u bima, òn tak obu'un ma oce eya'ĩjo am — io'e. ²⁷ — Icĕmān òn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pũḡpũḡ puk ijodiacat je'ũ ḡu iboap com'ũm pima — Jesus o'e.

Jesus imĕn waram jedocap o'ḡuwĕn cebe ip.

²⁸ 8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawĕn am Deus eju.

²⁹ Oajĕm ip. Jay. Jesus o'jekawĕn Deus eju. Kawĕnwĕn pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cĩcā o'e. Isopsep cĩcā o'e. ³⁰ Xepxep aḡokatkayū dak o'jekawĕn Jesus

eju—kuyayũ, kuy oe'ũ'iyayũ. Moisés o'jekawën, Elias dak.
³¹ Idip cĩcã osunuy cebapukap. O'jekawën ip jeweweju.

— Jesus je'ũ Jerusalém ka be Deus bikuyap tağ — io'e ip jewewebe.

³² Imēnpit Pedro o'xet, Tiago dak, João dak. O'xet ip itaxet pinpin ip puye. Jewurũğ puje, Jesus o'jojojo ip. Idip cĩcãat o'jojojo ip. Ixeyũ dak xepxep ağokatkayũ o'jojojo—Jesus eju kawēnwēnayũ.

³³ Ğebu je Pedro o'jekawën Jesus eju xepxepayũ cēm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cĩcã wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomõğ ebapũğ — io'e. — Pũğ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elias peam je'e — io'e. Pedro imēn o'e itaybit'üm apēn oce iam puye. Yağuy-babi'üm o'e.

³⁴ Kabikerereat tak Pedro o'ğuba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiğ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiğ pe jeba'arēm puye.

³⁵ Ğebu je kabikerereat pewi Deus ekawën ip o'ya'ĩjojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaē xeku — io'e. — Kũyjobin cuy epesop ya'õ kay — io'e Deus.

³⁶ Ibocewi Jesus acã o'jojojo ip. Kuy o'jēm xepxepayũ. Warara'acat pe ğu apēn cuk o'jojojo ip iap o'ğuwën ip—jewewebe acã. O'jojojo ma'ğũ ip. O'ğuwën ğu bit ip.

³⁷ Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapũğayũ eju.

³⁸ Adeayũ oajēm Jesus kay. Ağokatkat o'jekawën Jesus eju—ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹ Pũğ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewāwāwām ya'õberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriğ — io'e. — Ibu'u o'e cēm cebewi — io'e. ⁴⁰ — “Axik cuy epeğujēm okpot pewi,” i kuy oce eweju

etaybitbinayũ be. Imēnpit imujēm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹ — Tāh! — io'e. — Eyetabut'ũm cīcā okay — io'e Jesus iboceayũ be. — Xipat ġu eyju — io'e. — Puġũn tak oġuy eyxe? Ibun ma okpiceġē eyetabut'ũmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpót cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴² Ġebuġe axik pipim aġokatkat'it'it o'ġuy'at Jesus kay aġmēm pima. O'ġuwerik cīcā.

— Ejēm cuy aġokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Aġokatkat'it'it pewi o'ġujēm. Waram ġuto o'ġũm cebay be.

⁴³ — Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'joġo'iyũ.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayũ eju. Adeayũ itabēġbēġ ip o'e iġojom, axik o'ġujēm puye. Ġebum osodop ip apēn Jesus o'ġujēm iap kay.

⁴⁴ — Eyaġuyba'ũm ġu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat waġo ōn. Warara'acayũ oũm okay itakomaayũ be — io'e. — Ġebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

⁴⁵ Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayũ xe.

— Apēġape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsũn ip o'e “Apēġape dak ekawēn?” i'e am cebe.

⁴⁶ Ibocewi jewa'ōxixiġ o'e ip ceweju etaybitbinayũ.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

⁴⁷ Jesus itaybit osunuy yaġuy ip iam. Imēnpuye bekicat o'tojot jexe am.

⁴⁸ Ġebuġe o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okukpin puye xipan ite bekicat kuġ pima, xipan okuġ tak epe'e — io'e. — Xipan okuġ pima, omudocat kuġ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e'em'ũmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

⁴⁹ Ğebuje João o'jekawën Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ağokatkat cuk ocejojojo. A'õbi ma ibiõgbuk kërëat mujëmjëm'Uk osunuy — io'e. — “Imën ğu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'üm puye — io'e João.

⁵⁰ — Imukorëmrëm ğu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ümat wuykadiat — Jesus o'e.

⁵¹ Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajëm pin pima: — Jerusalém ka kay juy oju — io'e Jesus jewēju etaybitbinayü be. Iju pin o'e ibo ka kay. ⁵² Ja'õdujowacayü o'ğuju jewap. O'ju ip. E dağ pima ağoka be oajëm ip Jesus nuyap'a muxipan am—Samaria eipi watwat ka be.

⁵³ Ibo ka watwat pit Jesus kay ğu o'e, Jerusalém ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiğ jeka be. ⁵⁴ Imënpuye Tiago o'jekawën Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ü ãm? — io'e ip.

⁵⁵ — Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepën puje. — Epeğuy'ü ğu juy ip — io'e. O'jëm ip ibo ka bewi.

⁵⁶ Soat kaka dağ oekuku ip wara'atka dağ. ⁵⁷ E dağ cucum pima, ağokatkat oajëm Jesus kay.

— Soat ka dağ ojekuku ewēju ejuap tağ — io'e Jesus pe.

⁵⁸ — Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak iküykëy — io'e. — Wasü topipe. Soat wağo õn. Imënpit ya'ümğü odopdopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

⁵⁹ Ğebuje Jesus oajëm wara'at ağokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Ğasü ğu. Ğuyjom acã — io'e. — Ğğ webay'üm ojokot — io'e cebe.

⁶⁰ — Ğğ Deus ekawën kay'ümat jebadipyü'üm'üm jokot — io'e. — Ğn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eğuy — io'e cebe.

⁶¹ Wara'at ağokatkat oajëm Jesus kay.

— Kariwa, eweju juy ojeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk òn jekawèn. “Cum puk òn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

⁶² — Biopak kuḡ ipi kotkon pima cekorepèn puje, ipi kocap wakènwakèn'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imènpuxim etabut am ebu'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawèn muwènuwèn'ukan — io'e Jesus.

10

¹ Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayũ o'taě kawèn idipat muwèn ãm adeayũ be. Xepxepxem ma ip o'ḡuju jewap.

— Soat kaka daḡ cuy epeju — io'e cebe ip. — Òn tak oju eynomuju — io'e cebe ip. ² — Jeymuju òn apèn aḡokatkat jekat peat'a bum jebuywatwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apèn ya'ade opop kat pe kadai'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju Deus ekawèn itaybit'ũmayũ. Ade ḡu bit Deus ekawèn muwènuwèn'ukayũ. Imènpuye imuwènuwèn'ukayũ kukat eju juy epeyekawèn—Deus eju. “Adeayũ juy eḡuju ekawèn muwèn ãm,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³ — Epeju juy ḡasũ — io'e. — Òn ma dak jeymuju. Deus ekawèn muwènuwèn pima, ovelha'it'it puxim epe-sop—widayũ pidaseat puxim, ikèrëat kay jijäayũ pidase buye — io'e.

⁴ — Sacola ḡu juy epetujowat eyjuap taḡ, dinheiro mün tak ka'ũma, eyeiuk tak ka'ũma — io'e. — Ibun ḡu juy epe-sop kawènwèn warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵ — Uk'a be eyöm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ũm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶ — Xipan jewewekuḡ ip pima, kaba'ũm ip jeedop iḡo'a watwat. Jewewekay itakoma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a

watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷ — Iḡo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ḡūm eywebe iap. Soati juy epetikōn ajo ip o'tiūm eywebe iapti. Eysūsūn ḡu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikaptei juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸ — Aḡoka be eyajēm puje juy ajo ip o'ḡūm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuḡ pima. ⁹ Iwātaxipipiyū juy epeḡu'ada—ibo ka watwat. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰ — Aḡoka be eyajēm puje, “Epeōm cuy oduk'a be,” i'e'em'ūm ip pima uk'a ukpibubu daḡ cuy epeju. ¹¹ “Ka'wi opop ocei eju—eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum ocei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawēn co pin'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip. “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetarybit ḡu iboam, wekawēn kay'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³ Ḡebu je Jesus wara'at kaka watwat o'ḡuwēn.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Corazim ka watwat — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojoioiap cuk adi oḡubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuōm ip jedotim. Daxadaypi be dak kajuk o'e ip kaxixik'i. Imēn kajuk o'e ip oceḡuycūḡ cīcā

ikērēat kuḡ puye iap mubapuk am jebureyũ be, ḡasũ bit ikērēat aḡujurũḡ ḡu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴ — Deus kūyjobit'ũmayũ be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyũ be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵ — Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ḡu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajoap kay — io'e.

¹⁶ — Eyekawēn kayayũ wekawēn tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayũ be. — Eykay'ũmayũ ōn tak ip okay ḡu. Okay'ũmayũ omudocat tak ip cekay ḡu — Jesus o'e. — Epeju juy ḡasũ — io'e. — Wekawēn cuy epeḡuwēnuwēn soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cīcā ip oekuku kawēn idipat muwēnuwēn.

¹⁷ Ḣebuḡe icokcok cīcā ip o'jepit Jesus kay — 72 beayũ. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiōḡbuk kērēayũ kūyjobit oca'ō kay, a'ōbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanás at'anap ojojoho. Dao ma o'at xiriririkiat puxim — Jesus o'e.

¹⁹ — Eya'ōpicũḡcũḡ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e. — Wa'ōbacaap cuy oḡũm eywebe. Wa'ōbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tũypiatpu. Dat tak epeḡucak. Ka'ũma bit jeyaoka. Eykay itakomaayũ dak o'e ḡu eywebe, wa'ōbi eyju jekukum puye. ²⁰ Imēnpit eyckoḡ cuy epesop ibiōḡbuk kērēat cēm cēm eya'ōbi iap kay ḡu—kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acā — Jesus o'e.

²¹ Jesus Ibiōḡbuk xipacat a'ōbi icokcok cīcā o'e ḡebuḡe bit.

Ḣebuḡe Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beacat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit

cīcāyũ xewi eḡunēmiap eḡubapuk itaybit'ũmayũ be — io'e. — Ixeyũ be acã iboap eḡubapuk, imēn ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²² — Soat ma juk webay o'ḡũm owebe — io'e. — Warara'acat ḡu itaybit cīcã abu Deus ipot iam—cebay acã. Imēnpuxim warara'acat ḡu itaybit cīcã abu ipot ebay iam—ipot acã. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acã, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

²³ Ḣebuḡe Jesus jebidadam o'jekawēn jewēju etaybitbinayũ eju warara'acat pe ya'ījoap puxim.

— Eycokcok wekawēn cocom puye — io'e. ²⁴ — Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cīcã osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ, ika kukukayũ dak. Imēnpit o'jojajo ḡu ip. Eymukũyjojomap co pin cīcã ip osodop. Imēnpit o'jekũyjo ḡu ip — Jesus o'e.

²⁵ Ḣebuḡe Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju cekawēn puyxijo ojuy.

— Kariwa — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onuy ãm? — io'e.

²⁶ — Apēn e'em wuyawēwēap ekawēntup? Apēn iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

²⁷ — Imēn e'em wuyawēwēaptup — io'e aḡokatkat.

— Deus kay jījã juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taḡ jekukum pima, ixe kay jījã epesop; soat em xipacat kay ḡebum pima dak; ya'õ kay kũyjobit pima dak; ixe aḡuy daḡ jewaḡuyḡuy bima dak, i. Imēn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eyewekukap puxim, i.

Imēn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

²⁸ — Icēmãñ ãn e'em — Jesus ma o'e. — Imēn eku buje, soat em Deus xe ecesũy etait — io'e.

²⁹ — Abu oxeat pit? — io'e ixē bit jewedayo ojuy.

³⁰ Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn abu wuyxeat iam imutaybit am.

— Aḡokatkat kopkom o'e Jerusalém ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe aḡokatkat cu ojuy Jericó ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixē o'topabijuk e daḡ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jĵjā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

³¹ — Paī cucum o'e ixē e daḡ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ. O'subuywan ḡu — Jesus o'e.

³² — Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixē e daḡ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ—paī buywatwat'ukat. O'subuywan ḡu — io'e.

³³ — Ḡebuje bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixē e daḡ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cĭcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotbot o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijō ojuy. ³⁴ Posūḡti o'timōḡ werowero be—uva'abidi, ixēpti dak. Werowero o'jomūnmūn paḡōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjēmap'a kay. Jejumento akpi jeje o'tujowat. Xipan ixē o'jukuk iḡo'a be.

³⁵ — Kuyaje xepxep jedinheiro o'jat isurūḡat, teiboḡat, prata muḡḡḡḡ. O'ḡūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oḡūm ewebe wedinheiro wepit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

³⁶ — Ebaḡūḡayū je'ūje'ūmat o'jojojo—ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

³⁷ — O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap co'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eḡuy — io'e Moisés ekawēn imutay-bitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸ Waram pima Jesus oōm aḡoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay—Marta kay.

— Oduk'a be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹ Marta duk'a be ip osodop. Marta kubit tak uk'a be osunuy. Ikubit putet Maria i osunuy.

ḡebuje Maria Jesus ekawēn o'ya'ījojo jījā jewemutaybin oju. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom.

⁴⁰ Marta bit kapikpiḡ osunuy ixat tatam, ixat tojotjon tak. Yaḡuybabi'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

ḡebuje Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'ḡu du ēn okay? Okubit oibu'un obuywat am. Waḡepūḡ ma ōn wuyxat tatam, wuyxat tojotjon — io'e. — “Ewaḡo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ — Ap — io'e Jesus Marta be. — ḡebum cīcā ēn wuyxataap kay—ekapikap kay. Aḡuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴² Maria bit wekawēn co pin cīcā. Soat em ḡu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ḡebum wekawēn kay jeenuy — io'e Jesus.

11

¹ Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Perek. O'jepere.

ḡebuje ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju—12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — João kuy jewēju etaybitbinayū o'ḡutaybin kawēn ām Deus eju. Imēnpuxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

² — Iměn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebutet kuḡ,” i juy epe'e Deus pe—kabi beat pe — io'e. — “Ĝaxīn ma juy soat kukukan eḡuy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

³ — “Soat kabia ocexan cuy eḡūmḡūm ocewebe,” i dak.

⁴ — “Oceju ḡebum ḡu apēn wara'acat cuk adi warēmtaḡ ocezukiap kay,” i dak. “Imēnpuye ḡebum ḡu juy eḡuy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'ōmubacacan cuy eḡuy ocewebe ikērēat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Iměn ma juy epe'e Deus eju kawēnwen pima — Jesus o'e.

⁵ Ḡebuḡe Jesus waram adeayū o'ḡutaybin.

— Apēn kuka epe'e powatwat ajēm puḡe pāo'a kuḡ'ūm pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay ōn pūḡ'a ma,” i aco'i epe'e cebe.

⁶ “Wara'at obure oajēm oduk'a be jekuap taḡwi,” i aco'i epe'e cebe. ⁷ “Ya'ūmḡu pāo'a. Ya'a'e bima oyaūm kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ḡu juy,” i. “Kuy oduk'a exīntabi otomudip,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy ōn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaūm ām ewebe,” i du je'e? Iměn tu je'e eywebe? — Jesus o'e. ⁸ — Ka'ūma! Iměn ḡu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaūm ām eywebe. Eybure buye ḡu yaūm eywebe. Ibun eyju yaojuyjuy buye bit kuka o'yaūm — io'e.

⁹ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ¹⁰ Soat ojujuy'ukat

je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xĩntabi be tağtağtağ'iat pe xĩntabi tomudip'uk ip — io'e.

¹¹ — Puybu ġu juy epesubuũm eyipotpot pe “Axima kay õn” i'e buje. ¹² “Sapokay dopsa kay õn” i'e buje, dat epeğũm ġu cebe. ¹³ Eyju ma xipacat ũmũm eyipotpoyũ be ikẽrẽat kuğ ma'ġu eyju. Eyju xipacat ũmũmap podi ma eyebayat pit xipacat ũmũm eywebe—kabi beat. Ibiõğbuk xipacat je'ğũm soat pe jexewi iojuyjuy'ukat pe — io'e Jesus. Imẽn Jesus ijodiatcat o'ğutaybin.

¹⁴ Ğejuje Jesus ibiõğbuk kẽrẽat o'ğujẽm ağokatkat pewi. Ixe ibiõğbuk kẽrẽat ağokatkat muyde'ũm'ũm'uk osunuy. Cekawẽn pa'ore osunuy ağokatkat.

Ağokatkat pewi ibiõğbuk kẽrẽat cẽm puje bit, xipan o'jekawẽn. Imẽnpuje adeayũ icokcok cĩcã ip o'e. ¹⁵ Warara'acayũ bit o'jekawẽn ip jewewebe.

— Belzebu a'õbi Jesus ibiõğbuk kẽrẽat mujẽmjẽm cebewi—ibiõğbuk kẽrẽayũ kukat a'õbi—Satanás a'õbi — io'e ip napa ma.

¹⁶ — Ka'ũma buk ocejojojoiap cuy eğubapuk ãn Deus a'õbi ibiõğbuk kẽrẽat mujẽmjẽm iap mubapuk am ocewebe — io'e ip warara'acat warẽmtağ cekup oju.

¹⁷ Imẽnpit Jesus itaybit osunuy apẽn ixeyũ jewağuyğuy iam.

Ğejuje Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Pũğ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip. Imẽnpuxim pũğ'a watwat uk'a watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip — io'e. ¹⁸ — Imẽnpuxim Satanás ebekitkit jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip. Jawaoka buje, ikoro ġu ip je'e. Imẽnpuje “Belzebu a'õbi ãn ibiõğbuk kẽrẽat mujẽmjẽm ijodiat pewi,” i eyju e'em napa ma owebe — io'e. ¹⁹ — Belzebu a'õbi õn ibiõğbuk kẽrẽat mujẽmjẽm pima, abu a'õbi dak eyebekitkiyũ imujẽmjẽm ip? Jewemuğuykukukum eyju

iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū. ²⁰ Belzebu a'ōbi ḡu ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm—Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe imujēmjēm pima — io'e Jesus.

²¹ Ḡebu je Jesus meḡapekawēnku boku iap o'ḡubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuḡ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am. ²² Ibacaat podiat ajēm pu je bit ixē kuka ibacaat o'ḡuwun pipim jeōm ām. Ibaca jījāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ḡu'ē'ē jebureyū be — io'e.

²³ — Okay'ūmat itakoma okay. Imu'awerom obuywat-wat'uk'ūmat imuypōḡpōḡpōḡ — io'e.

²⁴ — Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm pu je, idibi'ūmat taḡ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

²⁵ — Jepitpin. Yajēm pu je, ixē aḡokatkat tobuxikxiḡ. Ka'ūmḡu ibiōḡbuk kērēat opop ixē aḡokatkat pe ḡasū. Ixē aḡokatkat uk'a buxim—yabi'ōḡ'ōḡat'a buxim—yaxipanat'a buxim — io'e.

²⁶ — Ibocewi ixē ibiōḡbuk kērēat cēm cēm ma'ḡuto. ⁷ beayū dobuxikxiḡ—ibiōḡbuk kērēayū dobuxikxiḡ—cebodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiḡ. Ixeyū dak ōmōm ixē aḡokatkat pe ⁷ beayū. Kuy bima ixē aḡokatkat tadaybot osunuy. Ḡasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

²⁷ Iboam i'e bu je ayacat o'jewāwā Jesus kay—adeayū parakpe at.

— Icockok cīcā juy exi—emukapat—emuytitit'ukat! — io'e Jesus pe.

²⁸ — Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxī cōcōkap podi ma icōcōcōk—cekawēn taḡ jekuku'ukat tak — io'e.

²⁹ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn adeayū be—jakokoreren je'aweroromayū be.

— Xipat'ūm cīcā ḡasūacat! — io'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejojoioiap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju e'em owebe — io'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ḡu oḡubapuk eywebe epejojo ḡu buk iap. ³⁰ Pūḡ ma oḡubapuk eywebe. Jonas kay juy ḡebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ḡuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nínive ka watwat pe. Deus Jonas waram ḡuto o'ḡutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iḡo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ḡasū dak. Ōn soat waḡo — io'e.

³¹ — Kaxi etajoreḡatka kukat je'bapuk soat etabixe—ayacat — io'e. — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat je'bapuk — io'e. — Ḡasūacat tak je'bapuk ixē kabia be. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixē ayacat oajēm wūyatka bewi Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am. Ōn eyxe ḡasū. Salomāo etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³² — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, Nínive ka watwat je'bapuk soat etabutpe. Ixeyū je'e ḡasūacat pe: “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i. Nínive ka watwat oibu'un ikērēat mujurūḡ ām. Ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip Jonas pe Deus ekawēn muwēn puje. Ōn eyxe ḡasū. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³³ — Imusop puje, lamparina aḡunēm ḡu ico diotpe. Ipiḡyḡy be ḡu ajomuy. Um acā ajomuy uk'a be ōmōmayū be soat co am — Jesus o'e. ³⁴ — Imēnpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Wuyetakērē bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. ³⁵ Aḡ cuy epesop ikērēat mujurūḡap puxim. ³⁶ Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūmap kabia be jekukuap puxim. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷ Jesus ekawēn epere buje Fariseu o'jekawēn ceweju.

— Ejot cuy oduk'a be jekōn ām — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekōn ām. ³⁸ Jekōn pima Jesus Judeuyū babi daḡ ḡu o'jewebuwy. Imēnpuye Fariseu itabēḡ o'e ijojom.

³⁹ Ḣebeju Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū — io'e. — Kacūḡkadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabiokok cīcā. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jījā buye, ikērēat mujurūḡxi buye dak — io'e. ⁴⁰ — Eyaḡuyba'arēm! Kacūḡkadiat o'ḡuḡēiat badiat tak o'ḡuḡē. ⁴¹ Eybubut'in cuy epeḡūm tadaybotbocayū be. Iūmūm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyū be. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be. Pūḡat ūmūm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, arrudadup ūmūm tak, posūḡ puximatup ūmūm tak, puybit peaptup ūmūm tak. Xipat eywebe iboap ūm ām Deus pe. Imēnpit cedaḡ ḡu warara'acat kuḡ eyju—warēmtaḡ ma! Deus ikukpin ḡu eyxe. Imēn xipat ḡu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. Ikukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'ōbuyxiat tūyap pe Deus eju kawēnwēnap'a be. Eycokcok cīcā warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'ūat etaypi jeje cexīḡxīḡpi iam. Eyju wuyjuyū'ūm'ūm etaypi buxim iba'arēmat puxim. Wuyju itaypi daḡ kapkam itaypi opop ijoce iam wuyetaybit'ūm puye. Imēnpuxim eyju warara'acat pe ikērēat mujurūḡan — io'e.

⁴⁵ ḡebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ēn oceju dak ocemukorēm rēm imēn e'em Fariseuyū be bima — io'e.

⁴⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mōḡmōḡat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku—soat taḡ” i. Imēnpit soat taḡ ḡu eyju dak jekukum ixē ekawēn taḡ — io'e.

⁴⁷ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyū'ūm'ūm ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka. Ixeyū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a yadipat'a. ⁴⁸ Iḡo'a muymuy bima, “Ocedobuyū'ūm'ūm cūḡ ma oekuku,” i eyju e'em napa ma. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap taḡ eyju dak warēmtaḡ ma jekukum. ⁴⁹ Imēnpuye kuyje Deus o'e:

Wekawēn muwēnuwēn'ukayū juy oḡuju cekay ip wa'ōdujowatwat'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ ip yaoka ixeyū'in, i. Ipiat supi'ajoat ip warara'acayū be dak, i — Jesus o'e.

— Imēn Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹ Deus ipiat supi'ajoat ḡasūacat pe cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka buye. Kuy jījā

ixeyũ'ũm'ũm o'yaoka ip. Deus ipi mujurũğ puje, ixeyũ'ũm'ũm o'yaoka ip. Koap Abel'ũm o'yaoka ip. Kanomũm Zacarias'ũm o'yaoka ip. Deus eju kawẽnwẽnap'a be bima o'yaoka ip, iõhõ mupikupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat ġasũacat pe ikẽrẽat o'ğujurũğrũğ ip puye — io'e.

⁵² — Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ be. — Eyju warara'acat muğuykukukum kawẽn icẽmãn itaybicap puxim ip. Eye-tabut ġu kawẽn icẽmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawẽn icẽmat kayap puxim — io'e.

⁵³ Ibocewi Jesus cẽm puje itakoma jĩjã o'e ip Jesus kay Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ, Fariseuyũ dak. Jesus o'jomuymuy ip. Jewa'õmukorẽmrẽm o'e ip. Ixe ekawẽn cocom cĩcã ip o'e. Yawẽğmukẽrẽrẽn ojuy ip. Cekawẽn puyxijo ojuy ip. ⁵⁴ Ixe warẽmtağ e'em pima, kuka o'jomuymuy ip. Warẽmtağ e'em pima, kuka o'yawẽğmukẽrẽrẽn ip.

12

¹ Tak ġu ip o'ju Jesus kay—ade jĩjã. Jewemucakucakan ip o'e, ade buye.

Ğebuje Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ be—12 beayũ be.

— Ağ cuy epesop Fariseuyũ be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Ixeyũ emumutaybitbinap pão'a muyuhhuap-tõm puxim. Ixeyũ emumutaybitbinap tağ ġu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat. ² Yajuyjuyat jewedobuxik ġuyjom. Iba'arẽmat ibapuk je'e soat xe. ³ Kabiok tağ epeyekawẽn iap ya'ĩjojo ip kabiam. Badiat'a be ey-bidadadam epeyekawẽn iap ġuwẽn ip soat a'õpiju — io'e. — Imẽneju warara'acat muğuykukukum ġu juy epesop

xipat oceju iam. Fariseuyū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e.

⁴ — Obureyū — io'e. — Eyaoka ojuyayū buxim ġu juy eypararam epesop. Ixeyū be eyaoka but ma. Ġuyjom pit eybiōġbuk mu'ūm pa'ore cebe ip. ⁵ Deus buxim acā juy eypararam epesop. Ixe be bit wuyaoka pi ġu. Wuye'ū buje dak ipiat'ajojoap pe wuybiōġbuk xik put cebe. Imēneju juy ixē buxim eypararam epesop — io'e.

⁶ — 5 be pidiwe dei tei'īt ma—pūġ centavo ma. Deus pit yaġuyba'ūm ġu wasyū kay. Pūġ kay dak yaġuyba'ūm ġu. ⁷ Deus itaybit wuyadap pebūrūdap iam. Deus xe teiboġ ġu wasūdei. Imēnpit aġ cekay. Imēnpuxim wuykay dak aġ soat em. Imēneju eyaġuybabi'ūm'ūm ġu juy epesop — io'e.

⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat waġo ōn. Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i'e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce Deus ekawēn tojtjot'ukayū be. ⁹ Eyju e'em warara'acayū be “Jesus bure ġu oceju,” i bima, ōn tak “Iteyū bure ġu ōn,” i oce Deus ekawēn tojtjot'ukayū be. ¹⁰ Soat waġo ōn. Omuymuy bima, eyju ikērēat kuġ Deus xe. Deus iboap ju'uk eywebewi ikērēat. Ibiōġbuk xipacat muymuy bima bit, Deus iboap ju'uk ġu eywebewi ikērēat — io'e.

¹¹ — Warara'acayū jeydujowat Deus eju kawēnwēnap'a be ipi kukukayū dopabe dak, iecuġap dopabe dak. Eydujowat puje, eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop eyewedayo am. “Pēn paxi oce,” i'ūmġu juy epe'e — io'e. ¹² — Ixeyū dopabe eydujowat puje Ibiōġbuk xipacat jeymukūyjo jekawēn ām — io'e.

¹³ Ġebuġe aġokatkat o'jekawēn Jesus eju adeayū parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'ūm pubut cuy eġu'ē'ē ekitpit pe,” i juy ece owaġo be — io'e Jesus pe.

¹⁴ — Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemãmãap coco am ġu, ce'üat pubut mu'ẽ'ẽ ãm ġu dak — io'e.

¹⁵ — Eyetabikukum ġu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetait acesop ade wuybubut pupum puye ġu—cekay wuyetabut puye acã — io'e.

¹⁶ Ğebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ġuwën aweromayũ be.

— Ibutut adeat kat katõ be osodop. O'jew'a'ada jĳã. Ya'ade o'e — io'e. ¹⁷ — Imënpuye ibubut adeat o'jekawën jewebe ma.

— “Okat pewiat mün'a yaboğ ġu,” io'e. “Apëntak oce? Je'e ġu, ya'ade jĳã buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Imën ma oce. Okat pewiat mün'a oyamuy'at—yaboğbuğat'a. Yaboğat'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oğuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. ¹⁹ “ ‘Ocockoğ oğuy, ade obubut puye,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “ ‘Soat kuğ oğuy,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “ ‘Kapikpiğ ġu oğuy jebodoydoy acã, jekõnkõn acã dak, tikõnkõn acã dak,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

²⁰ — Imënpit Deus o'jekawën ixë ibubut adeat pe.

— “Ağuyba'arëm!” io'e. “Ade jĳã juk adi eğuxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Ijop kabiok ma ece'ũ,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ũ buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

²¹ — Pũğpũğayũ soat em ġebum apën xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ġebum ġu ma'ġu ip. Ixë ağokatkat puxim ip—yadaodaoat puxim — Jesus o'e.

²² — Imënpuye eyağuy'üm ġu juy epesop eybubut kay — io'e jewēju etaybitbinayũ be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ümğü juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceğuõm wuydotim?” i'ümğü dak cuy epe'e. ²³ Xipat eyxat kuğ pima,

eydoti kuḡ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁴ — Ğebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ḡu ip. Jeku beat pupum ḡu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ḡu ip. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe teiboḡ ḡu wasū. Imēnpit aḡ cekay ip. Wuykay dak aḡ soat em ma. ²⁵ Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡebum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. Ğaxīn ma acol'i epe'ū. ²⁶ Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaḡuy'ūm ijodiap kay—eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

²⁷ — Ğebum cuy epesop koḡūnpi daḡatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikipiḡ ḡu tūmūntitit. Jedoti muḡēḡēm ḡu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuḡ osunuy jesay kuḡ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taḡatip. ²⁸ Ğasū ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypininput je'ḡūm eywebe eyetabutsū ma'ḡu cekay — io'e Jesus.

²⁹ — “Ajo paxi acejo'o,” i'ūmḡu juy epe'e, “Ajo paxi aceḡuōm,” i dak — io'e. ³⁰ — Deus kay itabut'ūmayū yaḡuy'ūm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikuḡ'ūm pima iam—kabi beat. ³¹ Ğebum cuy epesop Deus acā wuykukukat iap kay. Iboap kay ḡebum pima, Deus soat je'ḡūm eywebe. Eyxan je'ḡūm, eydotim tak — io'e.

³² — Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

³³ — Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeḡūm tadaybotbocayū be. Iūmūm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwekwek ḡu je'e kabi beat. I'ūm ḡu dak. Ka'ūmḡu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um am. Kōpi'i eybubut jo'o ḡu kabi be.

³⁴ Eybubut ijodi bima, soat em ġebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ġebum epesop kabi beat kay — io'e.

³⁵⁻³⁶ — Kariwa ajēmap wiwimap puxim cuy epesop wajēmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumū-
nap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayū. Lam-
parina kuġ ip—isopsepat kuġ. Jekariwa ajēmap wiwim
ip xīntabi nomudip'uk am cebeam yajēm puje, cetaġtaġ
puje. ³⁷ Aġ ip tobuxik puje icokcok je'e ip ixeyū ibuywat-
wat'ukayū jekariwa ajēm puje. Icēmān ōn e'em eywebe.
Ixe kariwa jeōm jeduk'a be. Ixat je'ġūm cebe ip. “Ġa'a
acekōn,” i je'e jebuywatwat'ukayū be. ³⁸ Iximadak pe, ixi-
madak pepu i aco'i jajēm. Yajēmap wiwim ip tobuxik puje,
icokcok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū. ³⁹⁻⁴⁰ Imēnpuxim
cuy aġ epesop wepicap wiwim—soat waġo epicap wiwim.
Ocepit eyju wepicap wiwim'ūm pima, aġ'ūm pima dak.
Ibukurukat ajēmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk
o'yaiwat ġu uk'a iwat. O'yaiwat ġu puyxibut'ūm iōmap
puxim. Imēnpuye juy aġ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹ Ġe buje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijop ekawēn muwēnuwēn
ocewebe ya'ījo am acā du? Soat pe ya'ījo am ġu xe'e? —
io'e.

⁴² — Ōn ijop ekawēn muwēnuwēn xipan jekariwa bubut
kukayū be ya'ījo am—itaybicayū be ya'ījo am — io'e. —
“Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “A'ō
kay jeedop ip kūyjobin warara'acayū obuywatwat'ukayū,”
i'e'em kariwa. “Ixeyū xan cuy eġūmġūm,” i'e'em cebe,
cedaġ kapikpiġ puye — io'e. ⁴³ — Jekariwa a'ō kay
kūyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icokcok je'e jekariwa
ajēm puje. ⁴⁴ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. —
“Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywat-
wat'ukat pe. ⁴⁵ — “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje
bit, ġe buje'isum ma jajēm cekariwa. Kapikpiġ'ūm pima

jajēm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayū kaykay bima, jajēm. Jekpiwan ma jekōnkōn cīcā bima jajēm. Ika'o bima, jajēm. ⁴⁶ Jebuywatwat'ukat yajēmap wiwim'ūm pima jajēm, yajēmam itaybit'ūm pima dak. Imēnpuye cekariwa ipiat supi'ajoat jebuywatwat'ukat pe. Jebuywatwat'ukat ġuju kūyjobit'ūmayū dopap pe jenuy am. ⁴⁷ Apēn jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybit'ūm pima dak. Yoboġ ipiat supi'ajojo jewemuxipan'ūm pima, kūyjobit'ūm pima dak. Yoboġ ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸ Apēn jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'ūmat pit yopīt ma ipiat supi'ajojo kūyjobit'ūm pima. Yopīt ma ipiat supi'ajojo itaybit'ūm puye. Ade ikuġat cuy ade je'ġūm warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejoojuy — io'e.

⁴⁹ — Daxa buxim okop ijodiatcat pe wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuy ām — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy ōn. ⁵⁰ “Warara'acat ipiat supi'ajoat ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taġ weku pin cīcā soat em. Soat em ġebum ōn iboap kay. ⁵¹ Tūybe teku osodot kaba'ūm wuydop am iān eyju e'em. Imēġām ġu ojut. Ojut ijodiatcat pe wara'at taġtaġtaġ ma jeku am. ⁵² Ibadipyū wara'at taġtaġtaġ ma jeku ōn ojut puye. Xepxepayū pūġ taġ ma jeku ip. Ixeyū badipyū bit wara'at taġ ma jeku ip ebapūġayū. ⁵³ Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ġu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat uktayxi bit okay ġu je'e. Imēneju wara'at taġtaġtaġ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴ Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be.

— Kaxi'acap pewi kabikerereat ebapuk puġe “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icēmān ajēmjēm. ⁵⁵ Kaxietajoreġat pido ajēm puġe “Kaxiepi jījā ġasū,” i eyju e'em. Icēmān kaxiepi je'e. ⁵⁶ Eyetaybit muba'at ajēm iam kabi kay aġ puye. Eyetaybit kaxiepi je'e iam kabido jojom puye.

Imēnpit eyetaybit ġu ajo ġuyjom je'bpuk eywebe iam wekawēn cocom ma'ġu eyju. Wekawēn pa'arēm eyxe — io'e.

⁵⁷ — Eyju jewawēwēm ġu dak cedaġ ma eyeku am. ⁵⁸ Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epeteida owebe,” i. “Teida'ūm pima, jeydujowan ōn ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay,” i. Imēn i'e buje, ixex juy epeġudin e daġ pima. E daġ pima itakomaat mudin'ūm pima, ixex jeydujowat ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay. Ibimāmāyū ekawēn coco'ukat tak jeydujowat sorarayū kay. Sorarayū jeymuōm daomūnmūnap'a be. ⁵⁹ Soat ġu eyeweroap teida'ūm pima, jeymujēm ġu ip daomūnmūnap'a bewi — Jesus o'e.

13

¹ Ġebuje pūġpūġayū o'jekawēn Jesus eju.

— Iecuġap Pilatos Galilía eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawēnwēnap'a be bima, wūnca ūmūm pima paī be imupik an Deus etabixex — io'e ip.

² — “O'yaokaat ixeyū aġokatkayū warara'acat podi ma xipāt'ūm puyex—Galilía eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³ Imēn ġu juy epe'e'e! Icēmān ōn e'em eywebe. Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e. ⁴ — Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayū. Oap ip uk'a o'je'aedu buyex—umat'a. O'ġucak ip. “Oap ip soat podi ma xipāt'ūm puyex—Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imēn ġu juy epe'e'e! ⁵ Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ixeyū buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶ Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be—figueira'ip ekawēn.

— Ağokatkat figueira'ip o'yoptaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oajēm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷ O'yadobuxik ġu. Imēnpuye o'jekawēn uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebapũğ koato juk adi oajēm ija'ip kay figueira'ip kay”, io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajēm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ũmğ. Oyadobuxik ġu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸ — Ğebu je tipwiwi'ukat o'jekawēn tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuyxijo buk,” io'e. “Ijop koato ġu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidoğ cuy yokobi koreren. Tũmũntũntũn otũnmõğ yokobi koreren,” io'e. ⁹ “Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipat je'e. Ya'a'e'ũm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹² Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayũ o'ğutaybin. Sábado bima ip o'ğutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojojo iğo'a be. Ixe ayacat ikokpiwakun osunuy ade koato—18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiõğbuk kērēat a'õbi. Ce'ağobucēğ pa'ore osunuy ibiõğbuk kērēat a'õbi. Jesus ix e o'ğudot jekay.

— Tũ'ũ — io'e. — Õn jemu'ada — io'e.

¹³ O'jewebumõğ ix e jeje. O'ğ'u'ada ġebu je bit. O'sukokpimucũğ. O'sukokpimudim. Ikokpicũğ o'e.

— Bay, xipat cĩcã ěn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴ Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'ğ'u'ada buye. Tũybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iãn o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cũğ ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e iğo'a beayũ be. — Jebodoydoyap kabia

be bit epesot ġu jemu'adaan—wara'at kabia be acã — io'e cebe ip.

¹⁵ Ġebuġe Jesus o'jekawën iġo'a beayã be.

— Tÿbe imu'ada pi wuywebe iãn eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeġuwekap ġu du ehöyö—biopak? — io'e. — Jumento dak epeġuwekap ġu du tujujëm ãm korara bewi idibi kôn ãm? Soat eyju eyöhö muwekapkam soat kabia bima—jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶ Imënpuye cedaġ ma owebe ixë ayacat mu'ada am ġasü. Abraão naxeġebit puxim itabut ixë. 18 koato bun Satanás ixë ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy—ibiöġbuk kërëayü kukukat — io'e Jesus.

¹⁷ Cekay itakomaayü ma isüsün o'e ip Jesus edeap co buġe. Warara'acayü bit icokcok o'e ip Jesus kay.

— Ka'üma buk ocejojoioiap mubapukpuġ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — Idip cïcãat mubapukpuġ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸ Ġebuġe Jesus waram wuymutaybitbinap ekawën o'ġuwën.

— Apën je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawën tak oġuwën iboam eymukÿyjo am? — io'e.

¹⁹ — Aġokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'it ma. O'yaypan cïcã bit. Mostarda'im o'e. Yoboġ o'e. Wasÿyü jedopi o'jomöġmöġ takü daġ. Imënpuxim koap Deus ade'ümayü kukukan je'e. Ġuyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰ — Apu ekawën tak oġuwën waram eymukÿyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹ — Trigonöm kuġ osunuy ayacat—ebapüġ copo. Ixë ayacat pão'a muyuhuhaptöm o'tömpu. O'tömöġ trigonöm pe. O'tömupinã. Soat taġ o'jenömepöġpöġ trigonöm taġ. Imënpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awëġ coco — io'e.

²² Ğebuje Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Cucum pima soat ka dağ oekuku—ika'icatka dağ, ikaboğatka dağ tak. Soat kaka dağ imutaybitbin oekuku.

²³ Ğebuje ağokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxijojo'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e.

²⁴ — Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboğ gu—itok'it ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ām! Icēmān ōn e'em eywebe. Adeayū ōm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵ Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epesop. Kacūğkadi epesop. Xīntabi be tağtağtağ'i epesop. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ām,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit ğu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶ — “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeku oceka dağ,” i epe'e.

²⁷ Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmān ōn e'em eywebe. Wetaybit ğu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijoce eyju ikērēat kuğ oxe buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸ — Ğebuje epetōtōn. Eyğuycūğcūğ cīcā ma epesop. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojojo. “Wūy ma juy epesop owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹ Adeayū jajēm soat eipi dağwi—kaxijēmap kadiwi, kaxi'acap kadiwi dak, kaxijēmapcoreğwi dak, kaxiejoreğwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰ — Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹ Ğebuje isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes—oceipi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijocewi ixē be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapõn ġu — io'e. — Deus ibikuy bima acã oje'ũ. Herodes eymuġuykukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'õ juy epeya'õmuwën cebe. ³² “Ġasũ, kuyaje dak ibiõġbuk kërëat oġujëmjëm ijodiat pewi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwãtaxipipiyũ oġu'ada'ada,” i juy epe'e. “Kuyajebusu wekapikap oġu'ũm,” i. ³³ “Oje'ũ. Imënpit wekupinap taġ ojeku ġasũ, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be ġu oje'ũ, Jerusalém ka be acã,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴ — Jerusalém ka watwat, Deus ekawën muwënuwën'ukayũ aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuġbuġ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eġebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ġu. Eybu'u jġjã eyetabut am okay, eykukpin cġcã a'ġu oxe — Jesus o'e.

³⁵ — Eya'õpicũġcũġ cuy epesop wa'õ kay — io'e. — Jeywat õn aġokatkat jedukã iwacap puxim — Jesus o'e. — Icëmãn õn e'em eywebe. Waram ojo ġu eyju waram wajëm'ũm pima. Wajëm puje, “Deus xipan wuykukukat a'õbi yajëm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14

¹ Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aġokatkat tuk'a kay—Fariseu duk'a kay—ya'õbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekõn ãm ceweju o'ju.

² Iyehuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayũ o'jeak Jesus kay. Tũybe imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iãn o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuymuy ip.

³ Ġebuje Jesus o'jekawën Fariseuyũ eju, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ eju dak.

— Wuyawëwëap ekawën taġ tu iwãtaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaġ ġu xe'e? — Jesus o'e.

⁴ Ya'õbu'u osodop ip jedem. Mũġ ma ip osodop.

Ĝebuje Jesus iyeuhuhuat o'subaixik. O'ĝu'ada. Iyeuhuhu ĝu o'e. Xipat o'e. O'ĝuypit tuk'a be.

⁵Ĝebuje waram o'jekawën Fariseuyū be, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikpiĝ jebodoydoyap kabia be — io'e.
— Ipiĝyūyū be eyipot at puje, epeju'uk ĝu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puje dak, epeju'uk ĝu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷Ĝebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ĝuwën jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa boĝat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawën o'ĝuwën cebe ip.

⁸— Jewebumūnap epeta be eydakoy buje, kariwa yoboĝat tūyap pe ĝu juy epabik—ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboĝat aco'i o'takoy ip—eybodiat.

⁹Kariwa yoboĝat tūyap pe eyabik puje, eydakoyat jajēm eykay. “Wede'i ece. Ēn kariwa ĝu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iĝo bit kariwa. Iĝo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰— Eydakoy buje juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buje, jajēm eykay. “Obure, kariwa yoboĝat tūyap pe juy abik, ēn kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eyweju jekōnkōnayū xe eya'ōbuyxiayūm epe'e — io'e. ¹¹— Eya'ōbuyxian pin pima, Deus xe eya'ōbuyxi ĝu epesop. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, cexe eya'ōbuyxiayūm epesop — io'e Jesus.

¹²Ĝebuje Jesus o'jekawën jedakoyat pe.

— Peta muĝēĝēm pima, ibubut adeayū acā ĝu juy etomuwā. Ibubut adeayū acā ĝu juy etomuwā, ebureyū acā ĝu dak, ewaĝoyū acā ĝu dak, ebadipyū acā ĝu dak,

eduk'a xecat kariwaat acã ġu dak. Ixeyũ waram cuy jenomuwã apẽn cuk ixeyũ enomuwãap puxim. Apẽn cuk eġũm iap puxim ejat. ¹³ Peta muġġġem pima tadaybocayũ dak etomuwã, taokêrëayũ dak, taojereayũ dak, ita'ũmayũ dak. ¹⁴ Ixeyũ be waram iũm pa'ore ewebe apẽn cuk cebe ip eġũm iap puxim. Deus pit xipacat je'ġũm ewebe. Waram ġuto cũġ ma jekuku'ukayũ'ũm'ũm etait puje, Deus xipacat je'ġũm ewebe — io'e.

¹⁵ Ceweju jekõnkõnat o'jekawẽn Jesus eju ibo ekawẽn co buje.

— Deus soat kukukan pima icokcok cĩcã je'e ceweju cekõn'ibit — io'e.

¹⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Abuyũ jekõn Deus eju iap oġuwẽn eywebe — io'e. — Aġokatkat petaboġ o'ġuġġ. Jebureyũ o'tomuwã—ibubut adeayũ — io'e.

¹⁷ — Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'ġuju jemunomuwãyũ dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwã'ibiyũ be — io'e Jesus.

¹⁸ — Imẽnpit tomuwã'ibiyũ “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mõġ ãm,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk õn ipi jom,” io'e. “Imẽnpuye odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imẽn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. ¹⁹ — “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk õn ibuyxijom ip,” io'e. “Imẽnpuye odaobu'u ekariwa epeta be. Imẽn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

²⁰ — “Kapusu ma juk ocewebumũn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imẽn cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

²¹ — Imẽnēju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay—peta iwat kay. Taobu'u'uayũ a'õ o'ya'õmuwẽn

jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jĵjã o'e. — “Tadaybocayũ juy etojot wepeta kay taobu'u'uayũ dieĝ,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexĩĝxĩĝ pa'oreayũ juy etojot, taokērēayũ dak, ita'ũmayũ dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboĝatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu daĝ cuy eju, e daĝ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

²² — O'ju ikaboĝatka kay. Tadaybocayũ o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojojot ip a'õbi,” io'e. “Imēnpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

²³ — “Waram cuy eju tadaybocayũ kay,” io'e cebe. “E daĝ cuy eju, koĝũnpi daĝ tak. Eĝuõm ip oduk'a be yamuporan am. ‘Epesot cuy wekariwa epeta be,’ i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. ²⁴ — “Õn soat kukukan pima koap tomuwã'ibiyũ jekõn ĝu oweju—pũĝ tak ka'ũma,” io'e peta iwat — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ĝuwēn jeweju jekõnkõnat pe.

²⁵ Waram pima Jesus o'jekawēn adeayũ be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawēn ceweju ip.

²⁶ — Oweju eyeku pin pima, okay jĵjã ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okay'ũm pima, webekitkin ĝu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi ma dak, eyebekitkit kayap podi ma dak, eywaĝo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykipit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okay'ũm pima dak, webekitkin ĝu epe'e — io'e. ²⁷ — Owebeam je'ũ ãm eybu'u bima, webekitkin ĝu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

²⁸ — Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyapteiepeĝuweĝũn — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. ²⁹ Imuweĝũn'ũm pima yamuy epere

ba'ore kuka o'e eywebe. Imuweḡñn'ũm pima eyedinheiro kuka oi'ũm ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayũ kuka eywaywayway — io'e. ³⁰ — “Ak'i juy epe'e iḡo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ḡu cedinheiro oi'ũm puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em “Je'e paxi wedinheiro?” i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ipiat'ajojom pima paxi kuka ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

³¹ — Wara'at ka kukat eju jenopaḡōḡō ojuy bima, aḡoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyũ eju—itaybit cīcāayũ eju. “Wuyesorarayũ adesũ—10,000 beayũ,” i kuka o'e cebe ip. “Wuykay itakomaayũ esorarayũ bit ade jījā—20,000 beayũ,” i kuka o'e cebe ip. “O'e paxi wuywebe ixeyũ mu'ũm ãm?” i kuka o'e — io'e. ³² — Itaybit cīcāayũ be: “Iba'ore wuywebe” i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'un kuka jenopaḡōḡōm. Jexewi wũy bima, jebekitkit kuka o'ḡuju cekay ip jekay itakomaayũ mudin am — io'e. — “Ḡa'a juy acenopaḡōḡōm ḡu,” i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— “O'e paxi wesorarayũ be itakomaayũ mu'ũm ãm?” i'e'em ipi kukukayũ. ³³ Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ḡuyjom paxi ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin ḡu epesop — Jesus o'e.

³⁴ — Kawta xipat. Imēnpit takō'õm puje, te'e ma kuka atakuk. ³⁵ Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acã xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: “Cristo ebekit õn,” i. Wekawēn a'ljo pin pima juy xipan epeya'ljo.

15

¹ Ḡebuḡe iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayũ o'ju Jesus

kay, warara'acayū ikērēat mujurūgrūg'ukayū dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

² Ğe buje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Ite aḡokatkat ikērēat mujurūgrūg'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

³ Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip jemuymuyayū be.

⁴ — Eyju 100 be eyōhō kuḡ aco'i—ovelha kuḡ — io'e. — Pūḡ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat koḡūnpi daḡ itabidaoat kuda am. Tobuxik'ūm pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje.

⁵ Tobuxik puje, eycokcok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōḡ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. ⁶ Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwā, eyduk'a xeyū dak. “Oceōhō ocetobuxik! Eycokcoḡ cuy oceweju,” i kuka epe'e cebe ip — io'e. — “Ovelha ocetobuxik—itabidao oekuiat,” i kuka epe'e. ⁷ Icēmān ōn e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūgrūḡap o'jepere iat—ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icokcok e'em ade cūḡayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūgrūg'ukat etabun puje, ibodi ma icokcok e'em Deus, ikērēat mujurūgrūḡap epere buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁸ Ğe buje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuḡ—isorūḡat kuḡ—teiboḡat kuḡ—prata muḡēḡē kuḡ. Pūḡ ma o'jepa'ūm. Imēnpuye ixē ayacat lamparina o'ḡusop jedinheiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōḡ jedinheiro kudadam. Tobuxik'ūm pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹ — Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyū dak. “Wuycokcoḡ cuy ajop wedinheiro otobuxik puye—isorūḡat—cepa'ūm'ibit,” i'e'em ixē ayacat cebe ip.

¹⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū icokcok e'em pūḡ ma itabun Deus kay buje—ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak. Ixe ayacat cokcokap puxim icokcok e'em — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū be.

¹¹ Ḡebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

¹² — Aḡokatkat xepxep ipotpot kuḡ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eḡūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wiwim ḡu ōn obubut pu am,” io'e jebay be — io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jebubutei o'ḡu'ē'ē jekpotpoyū be—xepxepayū be. Ade ma o'ḡūm cebe ip — Jesus o'e.

¹³ — Ibun'ūm pima ikitpit jebubut o'jat. O'ḡuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ḡu'ūm. ¹⁴ Ūm. O'ḡu'ūm. Warēmtaḡ ma o'ḡu'ūm soat — Jesus o'e. — Muba'at'ūmḡu oeku. Ibun cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jījā ip o'e. ¹⁵ Ikitpit tak ire jījā o'e ibubut oi'ūm puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixe aḡokatkat eju. Ixe aḡokatkat ikitpit o'ḡuju jeōhō muykōn ām—dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. ¹⁶ — Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ḡūm ḡu cebe — Jesus o'e. ¹⁷ — Ḡebuje ikitpit o'yaḡuysan. O'jewaḡuy. O'jekawēn jewebe ma.

— “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuḡ jexat kuḡ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun!” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “‘Bay,’ i juy oce cebe. ‘Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak,’ i juy oce cebe,” io'e. ¹⁹ “‘Ōn ekpot. Imēnpit ekpon ḡu juy oce ḡasū bit, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye. Eweju ocekapik acā

dinheiro bu am,' i juy oce webay be," io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

²⁰ — Ğebuje o'jĕm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuḡ'ūm puye. Itabotaidabotbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Ğebuje cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaḡobukōn jecokcokap kuḡ. ²¹ Ipot o'jekawĕn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikĕrĕat kuḡ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye,” io'e. “Ekpon ḡu oce ḡasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'ūma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ĕn soat em,” io'e — io'e Jesus. ²² — Cebay o'jekawĕn jebuywatwat'ukayū be ḡebuje bit. “Daosuw!” io'e. “Xipacat cuy oḡūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot—xipacat,” io'e. “Epeḡuōm cuy okpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeḡuōm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeḡuōm sui be,” io'e cebay. ²³ “Biopak'it'it cuy epejat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ĝa'a peta aḡuḡĕ,” io'e. “Ĝa'a acewemucokcoḡ,” io'e. ²⁴ “Tūybe okpot'ūm oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Ĝasū bit wetaybit oce itabĕḡ ma iam,” io'e. “Warĕmtaḡ ma oeku wūyat ka daḡ,” io'e. “Ĝasū bit cexe,” io'e cebay. “Ĝa'a peta aḡuḡĕ,” io'e. Icockok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

²⁵ — Tuk'a be jewemucokcoḡ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikpiḡ—koapat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'ūm pima, cedarukrekat'a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iyā a'ō dak. ²⁶ Jebay eju kapikpik'ukat o'tomuwā. “Ajo pĕnpĕn i'eayū?” io'e iwaḡo cebe. ²⁷ “Petatam ip ekitpit oexe buye,” io'e kapikpik'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

²⁸ — Iměnpit iwažo itakoma o'e. Taobu'u jįjā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Ğebuje cebay oajēm jekpot kay akiju—koapat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe—koapat pe — io'e Jesus. ²⁹ — “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikpik cīcā eweju,” io'e. “Puju oğuy kŭyjobit'ŭm a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oğuy,” io'e. “Iměnpit cuk bode'it'it eyaokaat ğu owebe peta muğē ām obureyŭ beam,” io'e jebay be iwažo — io'e Jesus. ³⁰ — “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ğū'ŭm yapoyŭ eju jepoaptem,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ěn peta muğēğēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ěn,” io'e iwažo — Jesus o'e.

³¹ — “Tapu,” io'e. “Soat em ěn oweju. Obubut ebubun je'e soat,” io'e. ³² “Tŭybe okpot'ŭm oe'ŭ ekitpit'ŭm iān cuk oce,” io'e. “Ğasŭ bit wetaybit oce itabēğ ma iam. Warēmtağ ma oeku wŭyatka dağ,” io'e. “Ğasŭ bit xipan oexe,” io'e. “Iměneju cedağ ma wuywebe peta muğē ām, wwymucokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikērēat mujurŭğrŭğap o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus.

Iměn Jesus wuymutaybitbinap ekawěn o'ğuwěn Fariseuyŭ be, Moisés ekawěn imutaybitbin'ukayŭ be dak.

16

¹ Ğebuje Jesus wara'at ekawěn o'ğuwěn jeweju etaybitbinayŭ be.

— Ibubut adeat jedinheiro o'ğŭm ağokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warēmtağ ebubut mu'ŭmu'ŭm edinheiro kukat,” io'e ibureyŭ ibubut adeat pe — Jesus o'e.

² — Iměnpuye ibubut adeat jekaxero o'tomuwā. “‘Warēmtağ ebubut mu'ŭmu'ŭm edinheiro kukat,’ i'e'em

obureyũ owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cũḡ ḡu ěn oubut kuḡ,” io'e. “Imĕnpuye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Ḡasũ bit ěn kapiḡ ḡu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieḡ,” io'e. Cekaxero o'jĕm.

³ — Ḡebuje cekaxero o'jekawĕn jewebe ma.

— “Apĕntak oce ḡasũ bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe ‘Ḡasũ bit ěn kapiḡ ḡu oweju,’ i,” io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'ũm puye,” io'e. “Osũsũn oce warara'acat xewi dinheiro ojuy am,” io'e jewebe ma. “Wetaybit apĕn oce iam,” io'e. ⁴ “Wekariwa oḡuḡuykuku,” io'e jewebe ma. “Ixe eju õn kapikpiḡ'ũm pima, warara'acayũ je'e owebe: ‘Eõm cuy oduk'a be eḡuy am,’ i,” io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

⁵ — Imĕneju cekaxero ceweroap kuḡayũ o'tomuwã. Pũḡpũḡpũḡ ma ip o'tomuwã. Pũḡpũḡpũḡ ma ip ceweju o'jekawĕn.

— “Pebũrũ eweroap wekariwa eju?” io'e koap oajĕmiat pe.

⁶ — “Ade jĩjã omuyku ixepi weweroap teida am—100 be bahi'uk,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu,” io'e. “Ade ḡu omuyku bahi'uk ixepim weweroap teida am—50 ma iam cuy eḡubararak tup pe,” io'e cekaxero koap oajĕmiat pe — Jesus o'e.

⁷ — “Pãm ěn? Pebũrũ eweroap wekariwa eju?” io'e warara'acat pe.

— “Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda—1000 be trigoda,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu. “Ade ḡu omuyku weweroap teida am trigoda—800 be iam cuy eḡubararak,” cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

⁸ — Imēnpuye kaxero itaybit cīcāat osunuy jekariwa xe, imuḡuykuku'uk ma'ḡu — io'e Jesus.

— “Etaybit cīcā,” io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cīcā ḡu Deus ekawēn kayayū jebubut kuḡ. Cekawēn kay'ūmayū bit itaybit cīcā jebubut kuḡ — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁹ — Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim ḡu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in cuy epeḡūm tadaybot-bocayū be iburem am ip. Cebe ip iūmūm pima, ixeyū eybureyū jeydobebe kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰ — Eyju cedaḡ yopīcat kuḡ pima, cedaḡ ma yoboḡat tak epejukuk. Warēmtaḡ yopīcat kuḡ pima bit, warēmtaḡ ma yoboḡat tak epejukuk — io'e. ¹¹ — Eyju warēmtaḡ ijodiap kuḡ pima—dinheiro kuḡ, Deus kabi beat je'ḡūm ḡu eywebe—idip cīcāat. ¹² Eyju warēmtaḡ wara'acat pubut kuḡ pima, ka'ūma ma wara'at je'ḡūm eywebe eybubun. ¹³ Pūḡ'a be uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwawayū wara'at taḡtaḡtaḡ e'em pima, itakoma kuka o'e pūḡ kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūḡ a'ō kay wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā ḡu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴ Soat Fariseuyū iboap o'ya'ījojo. Ixeyū Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jījā ip puye.

¹⁵ ḡebuḡe Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju.

— “Cūḡ ma oceju Deus xe,” i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit ajo kay eyju ḡebum iam. Ijodiat xe xipāt cīcāat Deus xe xipāt ḡu — io'e.

¹⁶ — Moisés ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip kuyjeayū, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. ḡuyjom pit João Batista o'e'e adeayū be: “Deus soat kukukan

je'e," i. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēnpuxim imuwēnuwēn ġasū dak soat ip. Ġasū adeayū ibikuy Deus pe jekukan. ¹⁷ Kabi i'ūm, i'pi dak. Deus pe wuyawēwēap ekawēn pit i'ūm ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Soat em cedaġ cīcā wuywebe wuyeku am ixē ekawēn taġ — io'e Jesus.

¹⁸ — Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am jetayxim, ikērēat kuġ Deus xe. Imēnpuxim cepere'ibit eju jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe aġokatkat — io'e cebe ip.

¹⁹ Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Aġokatkat jexat o'jo'o'o—iku jījāat o'jo'o'o — io'e. — Ibutut adeat osunuy. Ixat ku jījā osunuy. Jesay idip cīcāat kuġ osunuy. ²⁰ Tadaybocat tak oabik ixē ibubut adeat tuk'a exīntabi be—aġokatkat. Xīntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat putet osunuy. Ade werowero kuġ osunuy ixē Lázaro daġ soat taġ. ²¹ Oabik iboce ibinōmñōm kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imēntak akuriceyū oajēm cewerowero kōnkōn ām.

²² — Lázaro'ūm e'ū buje, Deus ekawēn tojtōjtōt'ukat ixē'ūm o'tujuu Abraão kay—Deus xeat kay. Iku jījāat o'om osunuy Abraão eju. Ixē ibubut adeat'ūm pit oe'ū. Aġokatkayū ixē'ūm o'jokot.

²³ — Ġebuġe ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wūy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴ — “Ajot!” io'e ibubut ade tūibit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eġuy okay,” io'e ya'ōberen. “Lázaro juy eġudot okay idibi be ibu'abi muakōm ām okō mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cīcā ōn daxa be,” io'e.

²⁵ — “Ka'ũma, oġuju ġu,” io'e Abraão bit. “Etabēġ pima, ade idip cīcāat kuġ cuk adi eġuy. Lázaro bit ikērēat kuġ cuk adi osunuy itabēġ pima. Ĕn ma ecokcok cuk adi eġuy. Ixe bit tadaybot osunuy. Ėebum cuy eġuy iboap kay. Ėasũ bit ixē ma icokcok. Ĕn pit ipiat'ajojom,” io'e.

²⁶ — “Imēntak katek omuy wuypidase. Itediacat pe iju ba'ore iġodi kay eykay. Ibodiactat pe dak tot pa'ore ijodi ocekey. Iba'ore cebe ip katek puye,” Abraão o'e.

²⁷ — “A jot,” io'e Abraão be. “Eya'opicũġ cuy wa'õ kay! Lázaro juy eġuju webay duk'a kay, okitpitpiyũ kay,” io'e. ²⁸ 5be opop ip webay duk'a be. Eġuju ixeyu mukũyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim,” io'e.

²⁹ — “Ka'ũma,” io'e. “Oġuju ġu,” io'e Abraão. “Ekitpitpiyũ Moisés ekawēntup kuġ, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ emudupmubararaktup kuġ tak,” io'e. “Kũyjobin cuy ekitpitpiyũ jeedop ibo dup a'õ kay,” io'e.

³⁰ — “A jot, ebu'um ġu juy ixē muju am,” io'e. “Ce'uat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iġuycũġ je'e ip ikērēat kuġ puye,” io'e. “Ikērēat mujurũġrũġap jepere ip,” io'e ibubut ade tũibit.

³¹ — “Ka'ũma. Oġuju ġu,” Abraão o'e. “Ekitpitpiyũ kũyjobit'ũm Moisés a'õ kay. Kũyjobit'ũm tak ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ a'õ kay. Ce'ũ'ũayũ dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram ġuto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut ġu je'e ip. Imēnpuye oġuju ġu cekay ip,” Abraão o'e — Jesus o'e.

Ėebum ġu juy epesop apēn ixē juk adi ikērēat o'ġujurũġrũġ iap kay iap ekawēn

17

¹ Ėebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayũ eju.

— Adeayũ wuymubu'un wuyetabucap epere am — io'e. — Imēnpit Deus ixeyũ ġuju ipiat'ajojoap kay. ² Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikērēat kuġ ip Deus xe. Imēnpuye imutabut'ũm awap xipat kuka wuywebe ixeyũ aoka am—yaġobu eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticoġ pe imuakõm ãm. Xipat ġu wuye'ũ ãm. Ibodi ma xipat ġu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikērēm ġu juy epesop eyewewebe—idim acã — io'e.

³ — Eybure be ikērēat mujurũġ puje juy epeġukũyjo. Ikērēat kay iġuycũġ pima, ġebum ġu juy epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurũġ iap kay. ⁴ Sete em aco'i ikērēat mubapukpuġ eywebe pũġ kabia. ⁷ em tak “Oġuycũġ ikērēat oġubapuk ewebe buye” i'e buje, juy ġebum ġu epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurũġrũġ iap kay — io'e Jesus.

⁵ Ġebuje cemumujuyũ o'jekawēn jekukukat eju—Jesus eju.

— Ocebuywan cuy ece biġ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

⁶ — Deus kay eyetabutbūt pima, eyemuojuy je'ġũm eywebe — io'e. — “Ixe-ip cuy eyop'uk tãbu daġwi” i'e buje cebe, Deus yop'uk. “Eyoptaida juy ticõġ pe” i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

⁷ — Eya'õpuruġ eybuywatwat'ukat kuġ—eykat kotkot'ukat kuġ—eyõhõ kukuk'ukat kuġ—ovelha kukuk'ukat kuġ — io'e. — Jekapikap pewi yajēm puje, “Xik'i buk. Eceboday,” i'ũmġu eyju e'em cebe. ⁸ “Oxan cuy ejoda,” i'e'em eyju cebe. “Dao ma eġudot okay,” i dak. “Wekõn epere buje acã ecekõn,” i'e'em eyju cebe. ⁹ Eybuywatwat'ukat eya'õ daġ kapikpiġ pima, “Xipat cĩcã eyju,” i'ũmġu eyju e'em cebe. ¹⁰ Deus a'õ daġ jekukum pima, “Xipat cĩcã oceju,” i'ũmġu juy epe'e eyju dak. “Ocekukat a'õ daġ ocekuku,” i acã juy epe'e — Jesus o'e.

Imñen Jesus o'jekawñen jewēju etaybitbinayũ eju.

¹¹ Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Kapkam o'e Galiléia eipi dağ, Samaria eipi dağ tak.

¹² Ğebuje 10 be ierepayũ Jesus o'topabijuk ağoka be yajñem pima. Kacũğcũğ'i osodop ip bosusu cewi.

¹³ — Jesus! Kariwa! — io'e ip y'õberen. — Etabotaid-abotbon cuy eğuy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ Ixeyũ jo buje, o'jekawñen ceweju ip.

— Epeju juy paĩ kay, ixé be eyjo am — io'e ierepayũ be. O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyũ. Xipat o'e ip.

¹⁵ Ğebuje pũğ ma o'jepit Jesus kay ixeyũ'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ãn xipat cĩcã — io'e.

¹⁶ O'jẽğ'aecõğcõğ Jesus topabe ya'õbuyxi jexe buye.

— Xipat cĩcã ãn, Kariwa — io'e. — ãn omu'ada — io'e ya'õberen.

Samaria eipi beat osunuy ixé o'jepitiat.

¹⁷ Ğebuje Jesus o'jekawñen ceweju.

— Dez be ğu du oğũ'ada? — io'e. — Pu warara'acayũ—9 beayũ? — io'e Jesus. ¹⁸ — 9 beayũ ğu o'jepit “Xipat cĩcã ãn omu'ada” i'e am Deus pe. Ite Samaria eipi beat acã o'jepit — io'e jexeayũ be. ¹⁹ — E'ây — Jesus o'e cẽğ'aecõğcõğ'ibit pe. — Õn emu'ada, etabut okay buye — io'e.

²⁰ Waram pima Fariseuyũ o'jekawñen Jesus pe.

— Puğũn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— Ixe soat kukukan pima, ibapuk ğu je'e wuyxe — io'e. ²¹ — “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ũmğũ ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ũmğũ dak — io'e. — Ibapuk ğu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

²² Ğebuje Jesus o'jekawñen jewēju etaybitbinayũ eju—12 beayũ eju.

— Ğuyjom ojo pin cĩcã epesop—soat waĝo jo pin. “Ocebikuy jĩjã ĝaxĩn ma soat waĝo jajẽm ocekey,” i epe'e — io'e. — “Ocebikuy pũĝ kabia ocexe am,” i epe'e — io'e Jesus. — Imẽnpit eyxe ĝu oĝuy — Jesus o'e.

²³ — Warara'acayũ napa ma je'e eywebe “Ak'i juy epe'e,” i, “Soat waĝo o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat waĝo o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju ĝu juy okudadam ya'õbi ip. Eyetabun ĝu juy epesop ixeyũ a'õ kay — Jesus o'e.

²⁴ — Wepit puje, eyetaybit epesop—soat waĝo epit puje — io'e. — Xiririkiat soat taĝ kabiam. Jodiwiki kabiam, bodiwidaku. Soat ijodiat xiririkiat cocom. Imẽnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. ²⁵ Imẽnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade ĝasũacat okay ĝu je'e — io'e.

²⁶ — Wepit puje, ijodiat jeku apẽn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim. ²⁷ Jekõnkõn'uk osodop ip Noé itabẽĝ pima, tikõnkõn'uk tak, jewebumũnmũn'uk tak. Aĝ'ũm pima, dao ma muba'atxiri oajẽm — io'e.

— Kobexixi be Noé õm puje, muba'atxiri oajẽm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'ĝu'ũm. Oe'ũ'ũ ip — io'e. ²⁸ — Imẽnpuxim ip oekuku Ló itabẽĝ pima — io'e. — Jekõnkõn'uk osodop ip, tikõnkõn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak, taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat aĝ'ũm pima dao ma Deus daxa o'ĝudot i'ĝo ka kay. ²⁹ Sodoma ka bewi Ló jẽm puje, Deus daxa isopat o'ĝudot kabi kadiwi daxa daxik tak. Soat ibo ka watwat'ũm'ũm o'ĝu'ũm — io'e. ³⁰ — Soat waĝo õn. Wepit puje ka'ũma ma wepicatp wiwim je'e. Apẽn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

³¹ — Wepit puje, jeduk'a be ĝu juy jeõm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit ĝu juy jeduk'a kay jekat peat.

³² Ğebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e.

³³ — Oburemap tomuju eybu'u je'ũm pima, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ũ buje. Je'ũm eybu'u'ũm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ũ buje — io'e.

³⁴ — Wepicap exima be xepxepayũ ixet ip jeedop pũğ pe ma kama be. Deus pũğ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. ³⁵ Iměnpuxim xepxep aoyũ tadedem ip jeedop. Deus pũğ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. ³⁶ Xepxep ağokatkat jekat pe kapikpiğ ip je'e. Deus pũğ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat — io'e.

³⁷ — Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyũ je'awerorom iğēmat kay i'o am. Iměnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ be — io'e Jesus.

18

¹ Ğebu je Jesus wuymutaybitbinap ekawěn o'ğuwěn jewēju etaybitbinayũ be soat em cuy epeyekawěnwěn Deus eju iam ixeyũ mutaybit am, eybu'un ğu juy epesop Deus eju jekawěn âm iam tak.

² — Ibimāmāmāat ekawěn coco'ukat osunuy ikaboğatka be — io'e Jesus. — Tũybe Deus ya'ōbuyxi ğu iãn o'e. Warara'acat kuğ tak ibuyxim ğu osunuy — Jesus o'e.

³ — Itop'ũm e'ũibit ade em ma ajěmjēm ixē ibimāmāmāat ekawěn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un ğu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ũm e'ũibit — Jesus o'e.

⁴ — Ade kabia ibimāmāmāat ekawěn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ũm e'ũibit puywan. Ğuyjom pit o'jekawěn jewēbe ma. “Deus ya'ōbuyxi ğu oxe,” io'e jewēbe ma — io'e. — “Warara'acat tak ibuyxim ğu ojukuk,” io'e jewēbe ma — io'e. ⁵ — “Iměnpit ixē itop'ũm e'ũibit cuy osubuywan ixē be omu'ukpiceğēğap puxim,” io'e jewēbe

ma — io'e. — “Ibuywan'ũm pima, soat em kuka oajẽmjẽm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

⁶ — Ixe ibimãmãmãat ekawẽn coco'ukat itop'ũm e'ũibit o'subuywan jemu'ukcegẽap puxim cũg ģu ma'ģu jekukum — io'e. ⁷ — Pãm Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaẽhẽyũ buywan—soat kabia, soat ixima be dak jekay jewãwãwã'ukayũ buywan— “Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayũ buywan? ⁸ Ibu'u ģu ixeyũ buywan — io'e. — Soat em aģ cekay ip. Ģaxĩn ma ixeyũ buywan — io'e. — Soat waģo õn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayũ xe'e otobuxik? Tobuxik pin cĩcã oxe. Imẽnpuje juy eybu'un ģu epesop Deus eju jekawẽn ãm — Jesus o'e.

⁹ Ģebuje Jesus wara'at ekawẽn o'ģuwẽn jewexe xipacayũ be—warara'acat mubuyxi'ũm'ũmayũ be— “Oceju acã xipat Deus xe” i'e'e'ukayũ be.

¹⁰ — Xepxep aģokatkat o'ju Deus eju kawẽnwẽnap'a kay—yaboģat'a kay — io'e. — Oajẽm ip Deus eju jekawẽn ãm. Pũģ Fariseu osunuy. Wara'at iecuģap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

¹¹ — Ģebuje Fariseu o'jekawẽn Deus eju. Jaģepũģ ma cũģ'i osunuy. Jewexe ya'õbuyxi jĩjã osunuy. Imẽn o'jekawẽn:

— “Deus,” io'e. “Ocokcok oce warara'acat puxim ģu õn etabixe buye,” io'e. “Ixeyũ ma itabikuku warara'acat pubut kay. Õn pit ka'ũma,” io'e. “Ixeyũ ma warẽmtaģ ma jekukum. Õn pit ka'ũma,” io'e. “Ixeyũ ma jepopom warara'acat tayxi eju. Õn pit ka'ũma,” io'e. “Iģo buxim ģu dak õn—iecuģap peam dinheiro bubu'ukat puxim ģu,” io'e. ¹² “Pũģ semana be xepxep kabia okpiwat ma õn jewemureren kawẽn ãm eweju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in õn iũmũm ewebe,” io'e. “10 be ikuģ pima, pũģ ma õn iũmũm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

¹³ — Iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pit cūḡ'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ōbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpiokaka jeḡuycūḡap pibun, ikērēat kuḡ puye — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuḡ ōn,” io'e — io'e. — “Imēnpuye etabotaidabotbon cuy eḡuy okay,” io'e — io'e Jesus.

¹⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu ḡu cūḡ ma o'e Deus xe—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ōbuyxian pin cīcā bima, eya'ōbuyxian ḡu epesop Deus xe. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ōbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

¹⁵ Ḣebuje Jesus eju etaybitbinayū warara'acat o'ḡukorēm. O'ḡukorēm ip Jesus kay mucayan bekitkit tojotjon puye. ¹⁶ Imēnpit:

— Ebekitkit cuy epetot okay — io'e Jesus cebayū be ip.

Ḣebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Bekitkit mubu'un ḡu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju ḡu juy Jesus kay,” i'ūmḡu juy epe'e cebe ip. Deus ixeyū buximayū kukukan je'e soat kukukan pima.

¹⁷ Icēmān ōn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ḡu Deus pe jekukan. Imēnpuxim Deus pe eykukan eybu'u'ūm pima, cexe epesop ixē soat kukukan pima — io'e.

¹⁸ Ḣebuje aḡoka kukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ēn xipāt, cedaḡ ocemutaybitbin puye — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onūy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Apēnpuye dak ēn e'em owebe “Ēn xipāt,” i? — Jesus o'e. — Ka'ūmḡu xipacat—Deus acā — io'e. ²⁰ — Etaybit Deus pe wuyawēwēap ekawēn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat

epeyaoka ġu juy,” i dak. “Eyetabikum ġu juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa ġu juy epe'e,” i dak. “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

²¹ — Soat tağ ibiat ekawën tağ cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

²² Iboap co buje, Jesus waram o'jekawën cebe.

— Pũğ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebubut cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eğüm ikuğ'ūmayū be — io'e. — Iūm puje, ebubut ade ece'e kabi be — io'e. — Ğebu je juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

²³ Iğuycũğ cĩcã o'e iboap co buje, ade jĩjã ibubut puye. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ūm tadaybotbocayū be. Xerewun. O'jēm Jesus xewi.

²⁴ Ağoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawën jewēju etaybitbinayū eju—iğuycũğat cẽmap co buje.

— Iba'ore jĩjã ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. ²⁵ — Iba'ore camelo be ikap am awi daobi'atoğ. Imēnpuxim iba'ore jĩjã ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puye — io'e.

²⁶ — Abu be dak kuka o'e taxijo but? — io'e o'ya'ĩjojo'iayū.

²⁷ — Ijodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ġu soat ma — Jesus o'e.

²⁸ Ğebu je Pedro o'jekawën Jesus eju.

— Oceju bit soat ocesuiwat ewēju am — Pedro o'e Jesus pe.

²⁹ — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap tağ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a beayū aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywağo dak, eyebay dak eyxi dak, eyebekitkit tak.

³⁰ Deus bikuyap tağ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetait pima Deus xipacat je'ğüm eywebe.

Eye'ũ buje dak waram ġuto epeyetai — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.

³¹ Adeayũ parakpewi Jesus 12 beayũ o'tujowat. O'jekawën ceweju ip.

— Eya'õpicũġcũġ cuy epesop wa'õ kay — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay aju — io'e. — Soat waġo õn. Kuyjeayũ emudupmubararaktup ekawën taġ adeayũ warëmtaġ ma ip okuk — io'e. ³² — Ixeyũ oũm Judeu'ũmayũ be okay itakomaayũ be. Owaywayway ip je'e. Warëmtaġ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³ Oaoka ip. Imënpit xepxep xet kap puje, waram ġuto ocetait — io'e Jesus cebe ip—12 beayũ be.

³⁴ Imënpit 12 beayũ xe cekawën pa'arëm osunuy Jesus ekawën.

— Apënapete ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawën pa'arëm ocewebe — io'e ip.

³⁵ Jericó ka be Jesus ajëm pima, ita'ũmat dinheiro o'joojuy kapkapayũ xewi. ³⁶ E bitako daġ xik'i bima kapkapayũ daobiwëġ cocom ixet ita'ũmat.

— Apënpuyeyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayũ be.

³⁷ — Jesus ijoma kapkam puyeyju—Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.

³⁸ Ġebuje ita'ũmat o'jewãwã Jesus kay.

— Jesus! — io'e. — Davi naxeġebit ën! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e ya'õberen.

³⁹ Imënpuyeyju kapkapayũ ita'ũmat o'ġukorëm.

— Ecemũġ cuy! — io'e ip.

Imënpit biġ ma o'jewãwã ya'õberen.

— Jesus! — io'e ma'ġuto. — Davi naxeġebit ën! Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e.

⁴⁰ Jesus oajëm ita'ũmat kay. O'jecũ e bidase.

— Ixe ita'ũmat epetot okay — io'e jexeecat pe. O'totot. O'jekawën cebe, yajëm puje.

⁴¹ — Ajo-kay ěn oxewi? — io'e—Jesus o'e.

— Wetadam ece — io'e.

⁴² — Jetada õn — io'e Jesus. — Estate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.

⁴³ Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatcoan o'e. Ixe dak o'ju Jesus eju.

— Ka'ümġu ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.

Iměneju soat o'jojo'iyũ:

— Ka'ümġu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19

¹ Jesus oajēm ikaboġatka kay—Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka daġ. ² Ibo ka be aġokatkat osunuy. Ibutet Zaqueu i osunuy. Iecuġap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibutut adeat osunuy.

³ Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Iměnpit Jesus co ba'ore osunuy taoapīn puye. Ijo ba'ore osunuy adeayũ Jesus akokoreren oekuku buye.

⁴ Iměnpuye Zaqueu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēġ ma je'kap iam itaybit puye.

⁵ Ibo'ip tiotpe yajēm puje, Jesus o'jeapūn Zaqueu kay.

— Zaqueu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be õn cum — Jesus o'e.

⁶ Zaqueu dao ma o'kop ip ejuwi. Icocok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.

⁷ Iboap o'jojo'iyũ Jesus o'jomuymuy ip jeweweju.

— Jesus o'ju Zaqueu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaqueu ikērēat mujurũġrũġxi! — io'e ip jewewebe.

⁸ Ģejuje Zaqueu o'jekawěn Jesus eju jeduk'a be.

— Kariwa — io'e. — A'õpicũġ cuy eġuy. Ikērēat cuk adi oġujurũġrũġiap cuy ocepere. Obubut'in oġũm ikuġ'ũmayũ be. Ipidase oġũm cebe ip — io'e. — Adeayũ

muḡuykukukum cuk adi oḡuy dinheirom — io'e. — Ebadipdip dinheiro juy oḡũm pũḡ dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaqueu.

⁹ — Zaqueu, Deus edaxijo ḡasũ bit — io'e Jesus. — Xipat ixē be edaxijo am ěn Abraão naxeḡebit puye. ¹⁰ Soat waḡo õn. Ijodi ojet ikĕrĕat mujurũḡrũḡ'ukat kudada am. Ixeyũ daxijo am ojet — io'e Jesus.

¹¹ Adeayũ be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawĕn o'ḡuwĕn cebe ip. Jerusalém ka be Jesus oajĕm pin. Tũybe ḡaxĩn ma Deus soat kukukan je'e iãn o'e ip adeayũ. Imĕnpuye iboap ekawĕn o'ḡuwĕn Jesus.

¹² — Kariwa yoboḡat cu ojuy wũyatka kay — io'e Jesus. — Wũyatka watwat ixē kariwa yoboḡat muy ojuy jekukan. ¹³ Iju'ũm pima 10 beayũ o'ḡudot jewekay jebuy-watwat'ukayũ. Pũḡpũḡpũḡ ma o'ḡũm soat pe dinheiro isurũḡat. Soat ip pũḡpũḡpũḡ o'e ikuḡ. “Õn ijoce'ũm pima, epeyekapik ijop kuḡ dinheiro kuḡ wara'at pu am—dinheiro bu am,” io'e ixē kariwa cebe ip. ¹⁴ Imĕnpit cebekitkityũ'in itakoma osodop ip jekariwa yoboḡat kay. Imĕnpuye itakomaayũ jebureyũ o'ḡuju jekariwa nomuju jekawĕn ãm ceweju. E daḡ ip o'e cebe: “Ekay ḡu oceju,” i. “Ocekukat pin ḡu ewebe,” io'e ip cebe e daḡ — Jesus o'e.

¹⁵ — ḡebuje o'ju wũyat ka kay — io'e. — Wũyatka be bima ibo ka watwat ixē kariwa yoboḡat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip o'jomuy. O'jĕm wũyatka bewi. Jay. Oajĕm ḡuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayũ o'tomuwã jewekay. 10 be dinheiro o'ḡũmḡũm cebe'iyũ o'tomuwã. Itaybit pin o'e pebũrũ paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

¹⁶ — ḡebuje ibuywatwat'ukat oajĕm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Pũḡ dinheiro eḡũm owebe isurũḡat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

17 — “Xipat ên,” io'e. “Xipan cĩcã juk adi ecekapik,” io'e. “Xipan cuk adi ecekapik pũğat kuğ ewebe oğũm'iat kuğ—dinheiro kuğ—yopĩcat kuğ,” io'e. “Imẽnpuye 10 be ağoka kukan ecesũy,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

18 — Ibocewi wara'at oajêm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Ixaat kuğ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

19 — “5 be ikaboğatka kukan ecesũy—wũyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

20 — Ibocewi wara'at oajêm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Edinheiom. Pũğ ma,” io'e. “Ocekapik ğu wara'at pu am. Oğuekabek pit pağõm,” io'e. ²¹ “Oparara ebuxim, ên warara'acat mudadaybotbon puye,” io'e. “Ën ibubum warara'acat xewi iũmũm ğu ma'ğũ,” io'e. “Ën ibubum cexewi ip taidadam ğu ma'ğũ,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

22 — “Xipat'ũm cĩcã ên,” io'e kariwa. “Ajo pẽğap ğu ên?” kariwa o'e ya'õberen jebuywatwat'ukat pe. “‘Ocekapik ğu wara'at pu am,’ i ên e'em owebe. ‘Oğuekabek pağõm,’ i ên e'em owebe,” io'e. ‘Ën warara'acat mudadaybotbon,’ i ên e'em owebe,” io'e. ‘Ën ibubum warara'acat xewi iũmũm ğu ma'ğũ,’ i ên e'em owebe,” io'e. “‘Ën ibubum cexewi ip taidadam ğu ma'ğũ,’ i ên e'em owebe,” io'e. ²³ “Apẽnpuye dak dinheiro eğũm ğu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixe be wara'at pu am? Ixe be iũm puje, wara'at kuğ kajuk ece'e dinheiro kuğ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

24 — “Pũğ ma ikuğat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayũ be. 10 be ikuğat pe juy epeğũm,” io'e — Jesus o'e.

25 — “Kariwa, imẽn ğu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikuğ!” io'e ip kariwa be.

²⁶ — “Imĕn ma òn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'gũm ip. Ade'ũmat kukat xewi bit je'jat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁷ — “Okay itakomaayũ juy epetojot ijoce,” io'e. “Ocekukat pin ġu ewebe, i juk o'e ip owebe,” io'e. “Ixeyũ juy epetojot ijoce,” io'e. “Ixeyũ ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imĕn Jesus wuymutaybitbinap ekawĕn o'ġuwĕn cebe ip.

²⁸ Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalĕm ka kay. Jeweju etaybitbinayũ wap o'ju Jesus. ²⁹ Oajĕm ip Betfagĕ ka xe, Betĕnia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajĕm pima xepxepayũ o'ġuju wara'atka be jeweju etaybitbinayũ.

³⁰ — Epeju juy aġoka kay—wuywapatka kay — io'e xepxepayũ be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik—ikirikat—yakpi jeje'ibit'ũmat. Ixe jumento'it'it epeġuwekap — io'e cebe ip. ³¹ — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apĕnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikuġ'ũm puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip.

³² O'ju ip xepxepayũ.

Oajĕm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apĕn cuk Jesus o'e iap taġ. ³³ Imuwekapkam pima òhō iwat o'jekawĕn cebe ip.

— Apĕnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e òhō iwat.

³⁴ — Ocekariwa cekay, ikuġ'ũm puye — io'e xepxepayũ.

— Ha'a — io'e.

³⁵ O'tujowat ip Jesus kay. Oajĕm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōġ ip. Ceweju etaybitbinayũ Jesus o'ġuju jumento'it'it akpi jeje—iekabek ceje. ³⁶ Jerusalĕm ka xe Jesus ajĕm pima, adeayũ jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e daġ ya'òbuyxi cexe ip puye. ³⁷ Jesus o'tobede jĩjā

ip ġebuġe. Iċokkok ċiċā ip o'e Oliveira dip'a pēnpēn taġ kopkom pima—soat cebekitkit. O'jewāwā ip Jesus kay.

— Deus xipat ċiċā — io'e ip ya'ōberen. — Teku ka'ūma buk ajojojoiap mubapukpuġ jekukum — io'e ip. ³⁸ — Wuykukukat omuyku Deus a'ōbi — io'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ixex jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'ūm jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'ġūm cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

³⁹ Imēneju Fariseuyū o'jewāwā Jesus pe adeayū parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemūġ cuy,” i juy ece eweju etaybitbinayū be, warēmtaġ ma ip e'em puye — io'e ip.

⁴⁰ — Iteyū mūġ'i bima, wita'a ma kuka o'jeawāwā odobede am — io'e.

⁴¹ Jajēm puġe, Jerusalém ka kay o'jeak Jesus. O'tōn ika jojom pima ade ika watwat kūyjobit'ūm puye. O'jekawēn ika jojom pima.

⁴² — Jerusalém ka watwat, Deus omudot eydaxijoap ojuy kaba'ūm eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jījā ġasū ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixex be eydaxijo am. Imēnpuye wekawēn ba'arēm eyxe — io'e. ⁴³ — Imēnpuye ġuyjom eykay itakomaayū korara jo'iat jomuy ip eyka koreren jeōm ām eyaokaka am — io'e. — Ka'wi muġēġē ip jomuy. Jeymukoreren ip eyenapōnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e. ⁴⁴ — Jeymu'ūm ip. Soat eyka watwat ġu'ūm ip. Ka'ūma ma jepoyat. Ikaboġatka sukamu'ūm ċiċā ip. Wita'a yamudu ip—soat'a uk'a muġēġēap'a. Pūġ'a iwat ġu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ġu. Ġasū ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ġu. Imēnpuye soat ip jeymu'ūm. Pūġ tak epeyepoyat ġu. Soat ip jeymu'ūm — io'e Jesus.

⁴⁵ Jesus oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboğat'a kay. Ya be oōm. Ağokatkayū o'ğujēm uk'a ekorara bewi—ōhō deidada'ukayū.

⁴⁶ — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawēnwēnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwexat ibukurukayū munēmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus adeayū mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be.

Ğebuje paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy oeku ip—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, warara'acayū dak—Judeuyū kukukayū. Jesus aoka ojuy osodop ixeyū ma.

⁴⁸ Adeayū bit Jesus ekawēn kay jījā osodop. Imēnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ūmayū be.

20

¹ Jesus imutaybitbin pima paīyū kukukayū oajēm cekay. Oajēm ip Jesus kawēn idipat muwēnuwēn pima Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Oajēm ip Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. ² Soat ip o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi juk ija'a beayū eğujēm? — io'e ip. — Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukūyjom ece — io'e ip.

³ — Eyju ma omukūyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴ — Abu-a'ōbi ğu juk João ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ğu xe'e? Iboam cuy epe'e omukūyjom — io'e cebe ip.

⁵ Ğebuje o'jewa'ōxixkik ip jeweweju.

— Apēn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'ōbi” i'e buje cebe, “Apēnpuye juk eyetabut ğu João kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip. ⁶ — “Ijodiat a'ōbi,” i'e buje bit cebe,

adeayũ wuyabuḡbuḡ je'e wita'am, ixeyũ xe João Deus a'õbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷ Imēnpuye:

— Ocetaybit ḡu abu-a'õbi juk João ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸ — Õn tak jeymukũyo ḡu abu-a'õbi õn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹ Ḣebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayũ mukũyo am Deus a'õbi õn jekukum iam.

— Aḡokatkat ibune'ĩcatpune o'taida uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat aḡokatkayũ o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyũ aḡokatkayũ tip wiwim pima. Ibun cĩcã osunuy wara'at ka be — io'e. ¹⁰ — Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwã.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ḡuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayũ ibuywatwat'ukat o'yamupãupã tip iwat buywatwat'ukat. O'ḡujēm ip tip pewi. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pũḡ'a dak ip o'yaũm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹ — Ibocewi tip iwat wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ḡujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jĩjã. Warēmtaḡ ma o'jukuk ip. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pũḡ'a dak ip o'yaũm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit kadai iwat pe — io'e.

¹² — Ibocewi wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip

o'yamupāupā. Ixe dak o'ğujēm ip tip pewi. Jebui puğ ma o'jepit tip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebapūğayū o'ğujēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'ğujēm ip. Ebapūğ em ip ibui puğ ma o'ğuypit kadaidip iwat kay.

¹³ — Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēn paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy oğuju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikukpin cīcāat cuy oğuju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

¹⁴ — Kadaidip tip iwat jekpot o'ğuju tip kay. Xerewun. O'jēm. Jay. Oajēm tip pe. Imēnpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawēn jewebe.

— “Ğa'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ğa'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewebe.

¹⁵ — Tip iwat ipot o'tujujēm ip tip pewi. Kacūğ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apēn je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'iyū be? — io'e Jesus ja'ījojomayū be. ¹⁶ — Oğuwēn eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieğ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cēm tu? — io'e Jesus ekawēn cocoyū. — Imēn xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

¹⁷ — Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēğaptup imēn e'em: “Ite'a wita'a xipat ğu,” io'e uk'a muymuy'ukayū jewebe, i. Ite'a o'yaxik ip, i. Imēnpit o'yaxikiat'a xipat cīcāat'am o'e, i. Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aeduap puxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēğaptup — io'e Jesus.

¹⁸ — Iğo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iğo'a at puje, tōm ã kuka o'e ip — io'e.

Iboap ekawēn o'ḡuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

¹⁹ O'ya'ījojo'iaiyū oitakomān Jesus kay ibo ekawēn com puye—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, paīyū kukukayū dak.

— Jesus ijop ekawēn o'ḡuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus pu ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip adeayū buxim. ²⁰ Ixeyū dak dinheiro o'ḡūm aḡokatkayū be Jesus ekawēn puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawēn kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawēn puyxijojom cuy epeku — io'e ip. — Warēmtaḡ ma aco'i jekawēn — io'e ip. — Warēmtaḡ ma cekawēn puje, iecuḡap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecuḡap a'ōbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajēm ip.

²¹ — Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedaḡ ma ēn kawēnwēn iam. Cedaḡ ma ēn ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocūḡ kadi kay ḡu ēn aḡ—badiat kay acā — io'e ip. Imēn o'e ip ya'ījojoayū muḡuykuku ojuy Jesus kay oceju iam.

²² — Cedaḡ tu exe wuywebe dinheiro ūm ām soat xe ya'ōbuyxiat pe—wuyeipi kukat pe—César be? Aceḡūm ḡu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

²³ Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyū wekawēn puyxijo ojuy — i.

²⁴ — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip—jedobatbanayū be—jekawēn puyxijojo ojuyacat pe.

— Juku — io'e ip.
O'ḡubapuk cebe.

— Abu-biōḡbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biōḡbuk—soat xe ya'ōbuyxiat biōḡbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

²⁵ — César emukaypin cuy epeḡūm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeḡūm cebe — io'e Jesus.

²⁶ Jesus ekawēn puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Mũḡ ma osodop ip.

— Itaybit cīcā teku jede am — io'e ip. — Ya'ōmuypit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²⁷ Saduceuyū oajēm Jesus kay. Saduceuyū Judeuyū dak osodop ip. Tūybe wuye'ū buje acejetait'ūma waram iān o'e ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

²⁸ — Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawēwēaptup cuk adi o'tupmubararak ocewebeaptum — io'e ip. — Imēn e'em ibodup:

Aḡokatkat waḡo'ūm e'ū buje, ikitpit puk cuy jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. Jewebumūn cuy imu'ukreḡ am, bekicat muaypan am jewaḡo'ūm tieḡ, i.

²⁹ Imēn Moisés o'tupmubararak — io'e ip.

Ḡebuje 7 beayū o'ḡuwēn ip Jesus pe—ikitpitpiyū.

— Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima ma — io'e ip. ³⁰ — Ḡebuje jewaḡo'ūm tomujuat o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju. Ixe tomujuat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima ma'ḡuto — io'e ip.

³¹ — Ibocewi warara'acayū o'jewebumūnmūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju 5 beayū—koapat tayxibuk eju—pūḡ eju ma. Soat ip o'jewebumūnmūn ceweju. Jekpotpet'ūm pima ma oe'ū'ū ip soat ma — io'e ip. ³² — Soat ip ce'ū buje, ayacat'ūm tak oe'ū. ³³ Soat o'jewebumūnmūn ceweju 7 beayū. Imēneju waram wuyetait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵ Ğebuje Jesus o'jekawēn Saduceuyū be.

— Ijodiat ma jewebumūnmūn — io'e. — Waram o'jetait'iyū bit jewebumūnmūn ġu. Deus ixeyū o'ġutait ce'ūap tomukadi. Jewebumūnmūn ġu ip. ³⁶ Waram o'jetait'iyū waram ġu je'ū, Deus ekawēn tojtjot'ukat puxim ip puye. Deus ipotpoyū ip, Deus ixeyū o'ġutait ce'ūap tomukadi buye — io'e Jesus. ³⁷ — Napa ma eyju e'em “Waram acejetait ġu,” i. Waram epeyetai — io'e. — Waram acejetait wuye'ū buje iam cuk adi o'ġutaybitbin Moisés — io'e. — Ixe Moisés tipsopat ekawēntup o'tupmubarak. “Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak,” i juk o'e Moisés, ce'ū'ū ip puje. ³⁸ Deus ce'ūat kukukat ġu—itaicat kukukat acã. Imēnpuye wuyetaybit ixeyū'ūm'ūm waram o'jetait ce'ūap tomukadi iam. Soat itait Deus xe—itaicayū, waram o'jetait'iyū dak — Jesus o'e.

³⁹ — Etaybit cīcã ma jede am — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

⁴⁰ Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Addeayū e'em “Deus emunaē Davi naxeġebit,” i — io'e Jesus cebe ip. ⁴² — Imēn e'em Davi Salmodup pe:

Deus o'e okukukat pe: “Xik'i abik oba'at kadi,” i.

⁴³ “Ekay itakomaat a'ōbacaap oġu'ūm,” i. Kūyjobit jeedop ip a'ō kay, i — io'e.

⁴⁴ — Imēn Davi e'em Salmodup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaē be “Okukukat” i. Imēnpuye Deus emunaē Davi naxeġebit acã ġu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Ğebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. 12 beayū eju o'jekawēn adeayū a'ōpju.

⁴⁶ — Eyday'em'um cuy epesop Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū be eymuġuykukuap puxim — io'e. — Tūybe

soat podi ma oca'õbuyxi iãn e'em ip — io'e. — Jesay ukpi wẽnẽğwẽnẽğãñ ip jekukum soat pe jejojoan. Icockok cĩcã ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yoboğat tũyap pe abik ojuy ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yoboğat tũyap kay yabikap ojuy. ⁴⁷ Ağokatkat'ũm e'ũ buje, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawẽn wa'ũm cĩcã ip Deus eju warara'acat pe “Eyetaybit cĩcã Deus eju kawẽn ãm” i'e am cebe ip. Jewexe Deus eju ip kawẽnwẽn. Deus xe ğu ip ya'õbuyxi—jewexe acã. Imẽnpuye soat podi ma ipiat supi'ajo ip — io'e Jesus.

21

¹ Ğe buje Jesus o'jeak dinheiro mũn'a kay—isurũğat mũn'a kay. Dinheiro mũn'a Deus eju kawẽnwẽnap'a be o'yanuy. Ibubut adeayũ dinheiro mõğmõğ ip o'e iğo'a be. Xeresu ğu o'jomõğmõğ ip ya be.

² Ğe buje Jesus ayacat o'jojojo—itop'ũm e'uubit—tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurũğat o'jomõğ iğo'a be—xepxep ã o'jomõğ. Xepxepatei teiboğ ğu osodop—tei'it ma.

³⁻⁴ — Icẽmãn õn e'em eywebe — Jesus o'e jexeayũ be. — Ibubut adeayũ ma ade o'jomõğmõğ ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomõğmõğ ip ya be jedinheiro'in. Ixe ayacat pit soat jexewiat o'jomõğ jedinheiro. Ka'ũma ma o'jepoyat cexe. Tei'icat o'jomõğ. Inaka soat o'jomõğ jedinheiro. Jexat pu ojuyap tak o'jomõğ. Imẽnpuye Deus xe ayacat teiboğ o'jomõğ tei'it ma'ğu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomõğ — io'e Jesus.

⁵ Ğe buje ceweju etaybitbinayũ o'jekawẽn Jesus eju.

— Tapu, ak'i juy ece — io'e ip. — Deus eju kawẽnwẽnap'a yadip cĩcã! — io'e ip. — Wita'a muğẽğẽ'a yadip cĩcã! —

io'e ip. — Adeayū juk adi jedinhoiro o'gūmḡm yamudi-papteim — io'e ip.

⁶ — Icēmān — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cīcā ḡasū. Ḣaxīn ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'aweobotbon ḡu je'e wita'a — io'e Jesus.

⁷ — Tapu, puḡūn xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'bapuk ḡasū je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

⁸ — Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey-muḡuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayū jajēm. “Cristo ōn,” i napa ma je'e ip warara'acat pe. “Ijodiat taxijojo'ukan Deus emunaē ōn,” i napa ma je'e ip. “Ḣaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i napa ma je'e ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ⁹ — Soat kaka daḡ nopaḡōḡōm je'e ip—ijoxīn ma, wūy dak. Nopaḡōḡōmap awēḡ tobuxik puje, eyaḡuykorereren ḡu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ḡu buk.

¹⁰ — Pūḡ eipi watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at ka watwat eju. ¹¹ Soat kaka daḡ ipi jexixi. Soat ka daḡ je'e reap. Soat ka daḡ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāat je'bapuk. Wuymupararanap tak je'bapuk kabi be — io'e.

¹² — Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeuyū be eymuymuy am. Daomūn-mūnap'a be ip jeymuōm. Jeydujowat ip iecuḡap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye. ¹³ Ixeyū dopabe bima juy kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁴ — “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmḡu juy epe'e. “Apēn paxi ocewedayo?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop apēn paxi ocewedayo iap kay. ¹⁵ Ōn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe bima. Eya'ōmuypit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. ¹⁶ — Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka

am, eywağoyũ dak, eybadipyũ dak, eybureyũ dak. Ixeyũ ma ey'in yaoka pũğpũğ. ¹⁷ Soat eykay ġu jĩjã je'e okay eyetabut puye — io'e. ¹⁸ — Ōn pit soat em ağ oğuy eykay. Soat em ōn xipan jeykuk. ¹⁹ Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'ğũ eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ũ buje — io'e Jesus.

²⁰ — Sorarayũ be Jerusalém ka mukoreren puje, eyetabit epesop ġaxĩn ma ip ikamu'ũm iam. ²¹ Jerusalém ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judéia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'jēm ġu ikaboğatka watwat. Ikaboğatka kay ġu juy ip jenapōn koğũnpi watwat. ²² Jenapōn ġu juy ip ixē kabia be Deus jekay itakomaayũ be jeweĩğ puye. Ixe soat pe jeweik jemudupmubararaktup ekawēn tağ—kuyjeatup ekawēn tağ — io'e.

²³ — Yukreğayũ ipiat supi'ajojo jĩjã ixē kabia be, jekũm pe je'it kukayũ dak. Judéia eipi watwat ipiat supi'ajojo jĩjã. Deus ipiat supi'ajoat Judeuyũ be itakoma jĩjã buye. ²⁴ Cekay itakomaayũ Judeuyũ yaokaka pajam. Warara'acat ip taomũn. Taomũnmũn ip tujowat wara'at ka dağ. Jerusalém ka sukamu'ũm Judeu'ũmayũ. Imēn je'bapuk Judeu'ũmayũ soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵ — Iwaruat je'bapukpuk kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yağuybabi'ũm'ũm cĩcã je'e. Yağuybabi'ũm'ũm je'e ip soati jediexixi jĩjã buye, tipodoy jĩjã buye dak. ²⁶ Soat kabi becat muycemcemap jearere. Soat ya'ōca'ũm je'e jeparara pibun. Ya'ōca'ũm je'e ip ipararuat ebapuk puje — io'e.

²⁷ — Ğebuje ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajēm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat wağō ōn. Ixeyũ ojo. “Ka'ũma ma ejo'iat ya'ōbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. ²⁸ — Iboap ebapuk puje, ġaxĩn ma taxijojom epe'e.

Imēnpuye eycokcoḡ cuy epesop. Eya'ōcam cuy epesop — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip.

²⁹ Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jexeayū be.

— Figueira'ip cuy epeyopcoco, wara'at'ip tak.
³⁰ Tupkireatup cēm puḡe, eyetaybit ḡaxīn ma koato je'e iam. ³¹ Imēnpuxim ipararuat ebapuk puḡe, eyetaybit epe'e ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³² — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat ḡasūacayū e'ū awap soat je'bapuk wekawēn taḡ. ³³ Kabi i'ūm, i'pi dak. Wekawēn pit i'ūm ḡu. Soat em wekawēn kay itabut jeedop ip adeayū — io'e.

³⁴ — Aḡ cuy epesop wajēmap kay — io'e. — Puybitxim ḡu juy epesop kawedixim ḡu dak, tarekrek pupuxim ḡu dak — io'e. — Aḡ cuy epesop wepit puḡeap kay. ³⁵ Aḡ'ūm pima epeyekuy wepit puḡe puca ekuyap puxim ibu buḡe. ³⁶ Imēnpuye soat em ma aḡ cuy epesop wepicap kay. Soat em cuy epeyekawēn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eḡuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuywatwan cuy eḡuy soat waḡo kay ocajēm puḡe ocesūsūnap puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸ Soat kabia Jesus adeayū mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Kabia'isum adeayū je'aweroro'uk ip osodop iḡo'a be Jesus ekawēn com. Kabioḡkabloḡ'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicūḡpe xexen.

22

¹ Peta ajēm pima paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ² Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk

osodop—yamuyuhuhuaptōmtēm'ūmat'a. Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Apēn ġu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayū eta'ūm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayū buxim iparara ip puye.

³⁻⁴ Ġebu je Judas o'ju paīyu kukukayū kay oibu'un Jesus kay buye. Kūyjobit o'e Satanás a'ō kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. 12 beayū'in osunuy ixe. Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū kay dak o'ju. Jekawēn ām ceweju ip o'ju. Oajēm cekay ip. Jay.

— Ōn ma Jesus oġūm eywebe yaoka am — io'e. — Apēn xe'e oġūm eywebe? — io'e Judas.

⁵ Icokcok cīcā ip o'e paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū dak.

— Ocewebe Jesus ūm puje, dinheiro oce'ġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

⁶ — Ha'a, dinheiro juy eġūm owebe — io'e cebe ip.

Imēneju soat kabia paīyū be Jesus ūm ojuy oeku Judas. Adeayū eta'ūm pi iūm ojuy oeku.

⁷⁻⁸ Peta ajēm puje, Jesus Pedro o'ġuju ikaboġatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhuaptōmtēm'ūmat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imēnpuye Jesus Pedroyū o'ġuju soat muxipan am.

— Ikaboġatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip—Pedro be, João be dak.

⁹ — Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

¹⁰ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop! — io'e. — Ikaboġatka be eyōm puje, aġokatkat eydopabijuk—idibi mūn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iōm

puje, eyju dak epeõm iõo'a be — io'e. ¹¹ — Uk'a iwat pe juy epeyekawën. “Ocemutaybitbin'ukat o'jewaw'õmudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “ ‘Pu'abi be ebikuy omujum jekõn ãm oweju etaybitbinayũ eju Páscoa kabia bima,’ i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹² — Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yaboğat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip.

¹³ O'ju ip ikaboğatka be. Apën cuk adi Jesus o'e cebe ip iap tağ o'tobuxik ip soat tağ. Ovelha o'joyoy ip iğo'abi be.

¹⁴ Jekõn pima Jesus o'jekawën jemumujuyũ eju—12 beayũ eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

¹⁵ — Páscoa xat o pin cĩcã õn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Ğaxĩn ma juy õn ipiat'ajom — io'e. ¹⁶ — Deus soat kukukan'ũm pima Páscoa xat ojo'o ğu. Imēnpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

¹⁷ Ğebuje Jesus uva'abidi o'timuõm tikõnkõğap pe.

— Bay, ěn xipat cĩcã — io'e Deus pe.

Tikõnkõğap o'ğũm jewewu etaybitbinayũ be.

— Juku — io'e. — Epetikõn. Epetimu'ẽ'ẽ eyewewebe — io'e. ¹⁸ — Ijodi ğu waram uva'abidi otikõn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikõn — io'e Jesus.

¹⁹ Ğebuje pão'a o'yabu.

— Bay, ěn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaũm cebe ip.

— Iju'a ojebit — io'e. — Eywebeam oje'ũ. Ya'o buje we'ũap kay juy ğebum epesop — io'e cebe ip.

²⁰ Jekõn epere buje, uva'abidi o'tiũm cebe ip.

— Ijudi kõn puje, odoymukererenap kay juy ğebum epesop — io'e. — Ğasũ Deus ikērēat ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oje'ũ buye. Ikērēat ju'uk eywebewi apën kuyje ixē o'e iap tağ — io'e Jesus. ²¹ — Mesa be xik'i owejuat ma oũm okay itakomaayũ be — io'e. ²² — Soat

waḡo ðn. Oje'u apēn cuk adi webay ibikuy osunuy iap taḡ. Imēnpit Deus ipiat supi'ajoat oūmat pe — io'e.

²³ — Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'ḡūm cekay itako-maayū be? — io'e ip jewewebe Jesus eju jekōnkōnayū.

²⁴ Ḡebuḡe Jesus eju etaybitbinayū o'jewa'ōbubu jeweweju.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'ōbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewa'ōxixik ip. ²⁵ Jesus o'jekawēn cebe ip.

— “Kūyjobin cuy epesop wa'ō kay,” i'e'em ijodiat kukukayū jebekitkit pe. “Kariwa yoboḡat ðn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayū xe. ²⁶ Eyju bit imēn ḡu juy epesop. Kariwa yoboḡat pin pima, ya'ōbuyxi'ūmat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷ — Abu kariwa yoboḡat? — io'e. — Jekōn ām mesa be xik'iat tu? Ixat tojtjot'ukat ḡu xe'e? Jekōn ām mesa be xik'iat ma kariwa yoboḡat. Imēnpit eyxe bima wuyxat tojtjot'ukat puxim cuk adi ojekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi ojekuku — io'e Jesus. ²⁸ Eybu'un ḡu juk adi epesop okay, warara'acat a'ḡu ipiat o'supi'ajoat owebe — io'e. ²⁹ — Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesūy,” i. Imēnpuxim “Eyju dak soat kukukayūm epesop oweju,” i ðn e'em eywebe. ³⁰ ðn soat kukukan pima, wemesa be epeyekōn oweju — io'e. — “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i epe'e kūyjobit'ūmayū be. “Eyju ikērēat kuḡ ḡu Deus xe,” i dak cuy epe'e kūyjobicayū be. Imēn epe'e Israel naxeḡebitbit pe—12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

³¹ — Simão — io'e Jesus Simão Pedro be. — Eya'ōpicūḡ cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simão buyxijo pin ðn, itabut paxi je'e wa'ō kay iam,” i — io'e Jesus Simão be. — Satanás itabucayū xewi emujēm pim apēn

wuyju tarekrekata mujēmjēm taixee bewi iap puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayũ,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³² — Imēnpit kuy ocekawēn Deus eju ewebeam. “Simão juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpitpiyũ juy esubuywan itabut cīcā am ip okay — io'e Jesus.

³³ — Kariwa, jeiwat ġu òn — io'e Simão Jesus pe. — Obu'un ġu ekay — io'e. — Daomūnmūnap'a be dak cuy oju eburem. We'ūap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴ — Pedro — io'e. — Sapokay ede'ūm awap, ebapũġ em “Ixe bure ġu òn,” i ece'e — io'e Jesus pit.

³⁵ Ġebuġe o'jekawēn wara'acayũ eju—jeweju etaybitbinayũ eju.

— Patorōn kuġ'ūm cuk adi òn eymuju, sako kuġ'ūm tak, bolsa kuġ'ūm tak, eyiuk kuġ'ūm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ūma. Xipan cuk adi ocekuġu — io'e ip.

³⁶ — Ġasū bit — io'e cebe ip — patorōn kuġ pima juy epetujowat eyekuap taġ — io'e. — Sako kuġ pima juy epetujowat. Payao kuġ'ūm pima juy eyeek-abek epeteida ibu am — io'e. ³⁷ — Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēġaptup:

“Ikērēat muġēġē'ukat ěn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i.

Ibodup ekawēn taġ je'e ip owebe ġasū — io'e Jesus.

³⁸ — Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuġ — io'e ip.

— O'e ma burut — io'e.

³⁹ Ibocewi o'jēm ip jekōnkōnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay—cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayũ dak o'ju tomuju.
⁴⁰ O'jekawën ceweju ip yajëm puje.

— Epeyekawën cuy Deus eju eywebe ikërëat kukap puxim — io'e.

⁴¹ Jesus o'jewerũğ jewēju etaybitbinayũ xewi. Bosusu o'ju. Jağëpũğ ma o'e.

Ğebuje Jesus o'jekawën Deus eju. Jëğ'aecõğcõğ o'jekawën.

⁴² — Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat ğu owebe — io'e Deus pe. — Imënpit obikuyap tağ ğu juy ece—ebikuyap tağ acã — io'e.

⁴³ Ibocewi Deus ekawën tojtjot'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'õmucan am.

⁴⁴ Biğ ma ja'õbuyxim o'jekawën Deus eju. Jeğuycũğat pibun ma oe'ũ pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iğuycũğ cĩcã buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵ Deus eju jekawën epere buje o'ây. Kirik'ây. Jewēju etaybitbinayũ kay oajëm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jeğuycũğap kuğ ip yoboğ cĩcã buye.

⁴⁶ — Apënpuye eyxexet? — io'e. — Epeyewurũğ cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawën cuy Deus eju eywebe ikërëat kukap puxim — io'e.

⁴⁷ Warara'acayũ dak oajëm Judas eju. Ixe Judas warara'acayũ wap oajëm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayũ'in osunuy.

Oajëm Jesus kay Judas. Oajëm Jesus ağobu kõn ãm tobede am.

⁴⁸ — Judas — io'e Jesus. — Soat wağõ õn — io'e. — Wağobu kõn tu ën oũm ãm okay itakomaayũ be? — io'e.

⁴⁹ Ğebuje Jesus eju etaybitbinayũ itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰ Pũğ ixeyũ'in tak paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'suğuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ġuybu o'suğuybu'uk.

⁵¹ — Imēn ġu bit epesop! — io'e Jesus jeweju etaybitbi-nayũ be.

Cay. O'suğuybumucay. O'suğuybumuwedap. Ğuybudip o'e.

⁵² Ğebuġe Jesus o'jekawēn Judas ejuayũ eju—paĩyũ kukukayũ eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayũ kukukayũ eju dak, Judeuyũ kukukayũ eju dak.

— Epajēm odaomūn ām ibukurukat taomūnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuğ epajēm — io'e Jesus. ⁵³ — Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be juk adi oğuy. Epesot ġu juk adi odaomūn ām iğo'a be bima — io'e. — Ğasũ bit okuk put eywebe eybikuyap tağ. Eybikuyap tağ eyeku but ġasũ. Kabiokboğ tağ jekuku'ukayũ kukat ijodiat kukat ġasũ. Satanás ijodiat kukat ġasũ. Eyju dak kũyjobit ixē a'õ kay — io'e Jesus.

⁵⁴ Judas ejuayũ Jesus o'jat. O'tujowat ip paĩyũ kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wũy ma oeku Jesus nomuju. Oajēm ip.

⁵⁵ Ğebuġe daxa o'ğusop ip paĩyũ kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyũ parakpe.

⁵⁶ Ğebuġe ayacat Pedro o'jojoho—yaypan'isuat—paĩyũ kukukat puywatwat'ukat. O'jojoho Pedro daxa ekabia dağ puye. O'jeak cekay.

— Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixē ayacat.

⁵⁷ — Ka'ũma — Pedro bit o'e napa ma. — Tũ'ũ, ixē bure ġu õn — io'e napa ma jebuap puxim.

⁵⁸ Wara'acat Pedro o'jojohoibun'ũm pima ağokatkat.

— Ĕn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.

— Ka'ūma — Pedro o'e. — Jekukum ġu òn ceweju. Ojeku ġu òn pit ceweju — io'e napa ma.

⁵⁹ Püġ hora kap puje, wara'acat o'jekawën.

— Icēmān ēn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galilía eipi bewiat ēn — io'e Pedro be.

⁶⁰ — Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ġu apēn ēn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ġu òn pit — io'e napa ma.

Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepën.

⁶¹ Ġebuje o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jeġebu Jesus a'ō kay—kuy bimaap a'ō kay.

— Ebapüġ em napa ma ece'e “Jesus bure ġu òn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

⁶² Kacüġ kay Pedro o'ju. Jesus bure ġu òn iap kay o'jeġebu. Imēnpuye o'tōn cīcā.

⁶³ Iwiwi'ukayü Jesus o'jowayway—o'jat'ia'yü. Jesus o'ġupokupok ip. ⁶⁴ Jesus eta o'sutamuekabek ip paġōm.

— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.

⁶⁵ Jesus o'jomuymuy jġjā ip. Warēmtaġ ma ip Jesus o'jukuk.

⁶⁶ Ġebuje Judeuyü kukukayü o'je'awero ip, pa'yü kukukayü dak, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayü dak. Judeuyü awēwē'ukayü yoboġayü ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyü kay. Waram ġuto Jesus o'jowaywayway ip.

⁶⁷ — Ēn tu Deus emunaē? — io'e ip. “Cemunaē bima bit cuy ece ocewebe,” io'e ip Jesus pe.

— Ōn eymuküyjo bima, okay eyetabut ġu kuka epe'e — io'e Jesus pit. ⁶⁸ — Omuküyjom cuy epe'e i òn e'em eywebe bima, kuka omuküyjom ġu epe'e. ⁶⁹ Imēnpit soat waġo òn. Ġaxīn ma oabik Deus ba'at kadi—soat podi ma ya'ōbacaat ba'at kadi. Ixe jo'i wa'ōbaca oġuy — io'e Jesus. — Jewejojo'i ma ocesop oca'ōbacaap kuġ — io'e.

⁷⁰ — Deus ipot tu ěn? — io'e ip Jesus pe.

— Eyju ma iboam e'em — io'e.

⁷¹ — Apěǵãm kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixekawěn oceya'įjojo — io'e Judeuyũ kukukayũ. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.

Oibu'un ip awerom.

23

¹ Ğebuje Jesus o'tujowat ip Pilatos kay—iecuǵap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.

² — Ite aǵokatkat warěmtaǵ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — “Kũyjobin ğu juy epesop wuyeipi kukat a'ō kay,” i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — “Eyedinheiro juy epeǵũm ğu César be—wuyeipi kukat pe,” i'e'em ocewebe — Judeuyũ napa ma o'e Pilatos pe. — “Adeayũ kukukat ōn,” i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyũ. — “Deus emunaě ōn,” i'e'em teku — io'e ip.

³ — Judeuyũ kukukat tu ěn? — Pilatos o'e Jesus pe.

— ěn ma iboam e'em — io'e Jesus.

⁴ — Ite aǵokatkat ikěrěat kuǵ ğu oxe bit — io'e Pilatos soat pe paįyũ kukukat pe, je'awero'ibiyũ be dak.

⁵ — Warěmtaǵ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warěmtaǵ ma Galilėia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat taǵ imutaybitbin oekuku—Judėia eipi daǵ. Ğasũ ijoce oajěm. Teku ebekitkit mubu'u'un César a'ō kayap puxim — io'e ip napa ma.

⁶ — Teku Galilėia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Iměnpuye Pilatos Jesus o'ǵuju Herodes kay, Herodes Galilėia eipi kukukat puye, Jesus tak Galilėia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalėm ka be osunuy ixeyũ kabia be.

⁸ Oajēm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojojo. Icokkok cīcā o'e ijojom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awēg o'yawēgtobuxik puye.

— Wuywebe i'e ba'oreat paxi ġubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.

⁹ O'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e cebe. — Ojojojo ġu buk iat mubapuġ tu ebu'u wetabutpe? — io'e cebe.

Mūg ma osunuy Jesus pit. ¹⁰ Paīyū kukukayū dak Jesus o'jomuymuy jījā, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

¹¹ Herodes tak Jesus o'jowayway jījā. Warēmtaġ ma Jesus o'jukuk, cesorarayū dak. Cesay idipat o'ġuōm ip Jesus pe iwaywayway am.

Ġebujep waram Jesus o'ġuju Pilatos kay. ¹² Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jījā osodop ip jewewekay.

¹³ Ġebuġe Pilatos paīyū kukukayū o'tomuwā, Judeuyū kukukayū dak, warara'acat tak Judeuyū. ¹⁴ O'jekawēn cebe ip.

— Ite aġokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite aġokatkat warēmtaġ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawēn ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikērēat o'ġujurūg ġu—pūg em tak ka'ūma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikērēat kuġ teku,” i — io'e. ¹⁵ — Herodes tak o'jekawēn ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikērēat kuġ ġu — io'e. — Imēnpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekey. Cedaġ ġu ocewebe bit yaoka am. ¹⁶ Imēnpuye imupok puġe oġuwepak jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸ — Ap! — io'e adeayū ya'ōberen Pilatos pe — Ite aġokatkat eġujēm ġu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabás pit eġujēm daomūnmūnap'a bewi. Ite aġokatkat pit eġujēm ġu — io'e ip ya'ōberen.

Iḡo epeta bima Pilatos pũḡ ma daomũnmũnap'a beat mujẽmjẽm'uk osunuy. Ixe Barrabás daomũnmũnap'a be osunuy. ¹⁹ Kuy bima ixẽ Barrabás iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡõḡõm. Jenopaḡõḡõm pima wara'acat o'yaoka. Imẽnpuye daomũnmũnap'a be osunuy.

²⁰ ḡebuje Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oḡuwekap — io'e adeayũ be.

²¹ Adeayũ bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ũ ãm.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ũ ãm — io'e ip ya'õberen.

²² — Apẽnpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikẽrẽat o'ḡujurũḡ ḡu,” i õn e'em — io'e. — Cedaḡ ḡu wuywebe yaoka am — io'e. — Oḡupokupokat acã. Imupokupok puje, juy oḡuwekap — io'e.

²³ — Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyũ bit o'e.

Imẽn o'e ip ade em ma. Ya'õberen o'jewãwã ip. Imẽnpuye:

²⁴ — Iteyũ bikuyap taḡ oce, biḡ ma cewãwãwãap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyũ etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayũ be—aweromayũ be. — Eybikuyap taḡ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵ Imẽnpuye Pilatos Barrabás o'ḡujẽmat daomũnmũnap'a bewi—iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡõḡõm'iat o'ḡujẽmat—wara'acat o'yaoka'iat o'ḡujẽmat—adeayũ o'joojuy imujẽm ãm'iat o'ḡujẽmat. Jesus pit o'ḡũm adeayũ be.

— Eybikuyap taḡ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶ ḡebuje sorarayũ Simão o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip—koḡũnpi bewi ajẽm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa o'jomuy ip Simão a'õpi'a jeje.

O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷ Adeayũ dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyũ dak o'tõn cĩcã Jesus kay. Iğuycũğ cĩcã ip o'e Jesus kay.

²⁸ Imēnpit Jesus o'jekorepēn cekay ip.

— Tũ'ũ'üyũ — io'e cebe ip—Jerusalēm ka watwat pe—aoyũ be. — Eyewewekay acã juy epetõtõn—okay bit ka'ũma — io'e. — Ey'iyũ kay dak cuy epetõtõn — io'e. ²⁹ — Ipiat epesupi'ajojo. Ipiat'ajojom pima soat je'e “Icokcok e'em i'it kapkap'ũmayũ, i'it'it'ibit'ũmayũ dak, i'it muytin'ũm'ibiyũ dak,” i — io'e Jesus. ³⁰ — Adeayũ ce'ũ pin je'e ixekabia be ipiat'ajojom puye. “Ocejeje juy a'a'at ocemuy'ũ ãm,” i je'e ip co'a be. “Ocemunēm cuy,” i je'e ip co'a'ũn'a be — io'e. ³¹ — “Imēn yopkicat'ip kukuğ pima, apēn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?” i'e'em eyju — io'e Jesus waayũ be.

Imēn Jesus o'e cebe ip warēmtağ ip jekuğ puye.

³² Xepxepayũ dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am—iecuğap a'õ kay'ũmayũ.

³³ Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'ũat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuğap a'õ kay kũyjobit'ũmayũ dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be—xepxepayũ. Pũğ korosa o'jomuy ip ipikũykũy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ũğat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴ — Bay — io'e. — Ğebum ğu juy apēn ip warēmtağ okuk iap kay, itaybit ğu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Ğebu je dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iyũ. Jesus esay mu'ẽ'ẽ ãm jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatũğ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵ Adeayũ dak osodop Jesus cocom. Judeuyũ kukukayũ bit warēmtağ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyũ kukukayũ.
 — Teku Deus emunaẽ bima, juy jewedaxijo — io'e ip
 iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'taẽ'ibit pima
 juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶ Sorarayũ dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ùm
 ojuy ip o'e cebe tikõn ãm—tideiboğ'ùmati.

³⁷ — Ën Judeuyũ kukukat pima juy ecededaxijo — io'e
 sorarayũ.

³⁸ Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi
 ase—tupararukatur—Judeuyũ kukukat teku iap
 mubapukatur.

³⁹ Ğejuje wara'at korosa ejuat Jesus
 o'jomuymuy—iecuğap a'õ kay kũyjobit'umat.

— Ën Deus emunaẽ bima, ocedaxijom cuy ece — io'e
 ya'õberen Jesus pe. — Ecededaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰ Wara'at ejuat pit jebure o'ğukorẽm korosa ejuat.

— Eparara ğu du Deus puxim? — io'e jebure be.
 — Wuyewewēju ma wuyju je'ùm korosa eju. ⁴¹ Cedağ
 wuywebe je'ũ ãm ikẽrẽat cuk adi ağujurũğrũğiap teim —
 io'e. — Ite bit o'ğujurũğrũğ ğu ikẽrẽat — io'e.

⁴² — Jesus — io'e ixex wara'at. — Ğebum cuy okay eğuy
 ãn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³ — Icẽmãn õn e'em ewebe, ğasũ ma ãn oweju ecesũy
 onuyapka be—idip cĩcãatka be — io'e Jesus ixex wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵ Pağo oicuk jekpiwan ma—Deus eju kawẽnwẽnap'a
 beat epağo—xĩntabi nomudip epağo. Oicuk ipidase ixex
 pağo bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ i'pi dağ. Kaxiepiat
 o'jepirẽm. O'jekabia ğu. Ibun ma kabiok oeku—ebapũğ
 ehora.

⁴⁶ Ğejuje Jesus o'jekawẽn Deus pe.

— Bay — io'e. — Ağ cuy eğuy okay. Je'ùm cuy õn
 ebikuyap tağ — io'e ya'õberen.

Oe'ũ. ⁴⁷ 100 be sorarayũ kukat o'jeak cekay. Apẽn oe'ũ iap o'jojojo.

— A'õbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite aḡokatkat ikērēat kuḡ ḡu osunuy — io'e.

⁴⁸ Korosa be ce'ũap com o'je'awero'iaiyũ dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jewekũmpi okakam jeḡuycũḡap pibun. ⁴⁹ Jesus bureyũ dak wũywũy ma korosa wi ip osodop, aoyũ dak—Galiléia eipi bewi Jesus eju yajēm'ibiyũ. Kacũḡcũḡ'i osodop ip Jesus e'ũap cocom.

⁵⁰ Ḡebuje José o'ju Pilatos kay—Arimatéia ka bewiat—Judéia eipi bewiat. Ixe Judeuyũ awēwē'ukat yoboḡat osunuy. Xipat cĩcã osunuy. Cũḡ cĩcã osunuy. Soat xe ya'õbuyxi osunuy. ⁵¹ Warara'acayũ juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyũ awēwē'ukayũ yoboḡayũ. José bit ka'ũma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵² Oajēm Pilatos kay ixé José.

Ḡebuje korosa ejuwi Jesus'ũm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ũm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³ O'ju i'uḡ. Oajēm. Jesus'ũm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ũm jebit o'jomũnmũn paḡõm—idip cĩcãan, irucan. Imũnmũn epere buje, o'tujowat witabikũy kay. Jesus'ũm jebit o'jomõḡ witabikũy be ikũykot'isuatkũy be.

⁵⁴ Sexta-feira osunuy. Katpuje jĩjã o'e. Ḡaxĩn ma jebodoydoyap kabia Judeuyũ be.

⁵⁵ Aoyũ o'ju José eju—Galiléia eipi bewiaiyũ. Witabikũy o'sukũyjojo ip. Apẽn Jesus'ũm jebit o'jomõḡ'iap o'jojojo ip.

⁵⁶ Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tõmte'oatõm o'tõmuwekoy ip Jesus'ũm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acã ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24

¹ Judeuyū ebodoydoyap kabia bima aoyū o'jebodoy jawēwēap ekawēn tağ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikūy kay. Domingo bima ip o'ju. Tōmte'oatōm tujowan o'ju ip Jesus'ūm mude'on ojuy. Jay. Oajēm ip.

² Yajēm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede—ikūynomudip'a. ³ Oōm ip witabikūy be. Jesus'ūm jebit o'tobuxik ġu ip. ⁴ Yağuybabi'ūm cīcā ip o'e tobuxik'ūm puye.

— Apēn xe'e ixē o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep ağokatkayū dak o'jebapuk aoyū wap—kabi bewiayū. Cesay kuğ osodop ip isopsupat kuğ. ⁵ Jeparara pibun ma ip o'jēğ'aecōğcōğ cewap ip. Ağokatkayū dak o'jekawēn aoyū be.

— Tū'ū'üyū — io'e ip. — Apēnpuye eyju itaicat kudadam ce'ūat topapkūy be? — io'e ip. ⁶ — Ixe ijoce ġu. Deus ixē o'ğutait waram. O'ğuyū kabi kay — io'e ip. — Ğebum cuy epesop ixē a'ō kay—Galilēia eipi be bima iap a'ō kay. ⁷ “Soat wağo òn,” i mo o'e eywebe. “Ikēreat mujurūğrūğ'ukayū be oūm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ū. Imēnpit xepxep xet kap puje waram ocejetait,” i mo o'e eywebe — io'e aoyū be ixeyū ağokatkayū.

⁸ Ğebye Jesus a'ō kay o'jeğebu ip. O'jēm ip witabikūy bewi. ⁹ Aripit. O'jepit onze beayū mukūyjo am apēn cuk ip o'jojojo iam. Jay. Oajēm ip. Soat o'ğuwēn ip onze beayū be—Jesus eju oekuku'iyū be, warara'acayū be dak. ¹⁰ Maria Madalena soat o'ğuwēn Jesus emumujuyū be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayū dak. Tiago xi butet Maria i osunuy. Soat o'ğuwen ip Jesus emumujuyū be. ¹¹ Warēmtağ ma tūybe aoyū kawēnwēn iān o'e ip. Itabut ġu ip o'e cekawēn kay.

¹² Pedro bit dao ma o'ju witabikūy kay. Oajēm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburut witabikūy kay. Paḡo acā o'jojojo—idip cīcāat—irucat. Wara'at pit o'jojojo ḡu.

— Ka'ūmḡu Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yaḡuybabi'ūm cīcā o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'ūm jebit pe? — io'e jewebe ma.

— Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³ Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iaiyū o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi.

¹⁴ E daḡ ip kawēnwēn oeku. Apēn Jesus'ūm o'tobuxik ḡu ip witabikūy be iam kawēnwēn ip oeku. ¹⁵ Kawēnwēn pima Jesus oajēm ixeyū kay—xepxepayū kay. Ceweju ip o'ju e daḡ. ¹⁶ Jesus o'jojojo ip. O'jetabiebarēm ip Jesus teku iam. Tūybe Jesus ce'ū mabuk opop iān o'e ip.

¹⁷ — Apēn eyju kawēnwēn e daḡ? — io'e Jesus cebe ip. Topaḡuycūḡcūḡ o'jecūcū ip. ¹⁸ Ixeyū'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet osunuy.

— Soat Jerusalém ka watwat itaybit apēn o'jebapuk ibo ka be ḡasū iam. Ēn acā etaybit ḡu! — io'e.

¹⁹ — Apēn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apēn Jesus pe o'e ip iap awēḡ eyawēḡtobuxik ḡu du—Nazaré ka bewiat pe iap awēḡ? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ocejojojo ḡu iap mubapukpuḡ oekuku Deus a'ōbi. Ixe juk cedaḡ ocemutaybitbitbin — io'e.

²⁰ — Paīyū kukukayū wuyka kukukayū dak Jesus o'ḡūm Judeu'ūmayū be yaoka am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹ — Ocejū bit tūybe ixē Judeuyū taxijo iān cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapūḡ kabia kuy o'kap ce'ūap kabia. ²² Imēnpit oce'in ip ocaḡuymubabi'ūm aoyū — io'e. — Witabikūy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e. ²³ — Jesus'ūm jebit o'tobuxik ḡu ip ikūy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip — io'e. — “Deus ekawēn

tojtjot'ukayũ ocejojojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejojojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e. — “Jesus waram o'jetait,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. ²⁴ — Wara'at ocebureyũ o'ju witabikũy kay — io'e. — Apẽn aoyũ o'e iap tağ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojojo ġu ip — io'e Jesus pe.

²⁵ — Eyetaybin wa'ũm cĩcã Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ'ũm'ũm ekawẽn — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ũm cĩcã! ²⁶ Cedağ osunuy Deus xe Cristo imẽn ipiat'ajo am, je'ũ ãm tak—wuydaxijo am Deus emunaẽ. Cedağ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan—Deus co'i ya'õbacaan—Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jemuwẽnuwẽğaptup ekawẽn o'ğukũyjojo ip soatup ekawẽn—Deus ekawěntup ekawẽn—Moisés emudupmubararaktup ekawẽn, soat Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ emudupmubararaktup ekawẽn tak. Iboaptup ekawẽn o'ğukũyjojo ip.

²⁸ Imẽn oajẽm ip jejuapka kay—Emaús ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹ — Ocexe juy eğuy — ixeyũ bit o'e. — Katpuje jĩjã o'e kuy. Kabiog wuyju — io'e xepxepayũ Jesus pe. Iměnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenũy ã. Oõm ip tuk'a be.

³⁰ Ğejuje Jesus pão'a o'yabu jekõn pima ceweju ip.

— Bay, ẽn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakatkak. O'yaũm cebe ip. ³¹ Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Iměnpit Jesus o'jepa'ũm.

³² — Oca'õxabida karabakbakãn oce'e e dağ oceweju kawěnwẽn pima, Deus ekawẽn muwẽnuwẽn pima — io'e ip jewewebe.

³³ Ğejuje o'jẽm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalém ka kay. Jay. Oajẽm ip.

Ĝebuje onze beayũ o'tobuxik ip—jebureyũ. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴ — Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayũ be. — Simão itaicat o'jojojo — io'e ip.

³⁵ Ĝebuje xepxepayũ apĕn Jesus o'e cebe ip iap o'ĝuwĕn jebureyũ be.

— Jesus o'jebapuk ocekey e daĝ — io'e ip. — Pão'a dakat puje, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayũ cebe ip.

³⁶ Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayũ kay imĕn kawĕnwĕn pima ip.

— Kaba'ũm cuy epesop — io'e.

³⁷ O'jekuy ip. Iparara jĩjã ip o'e. Tũybe axik iãn o'e ip.

³⁸ — Apĕnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apĕnpuye eyju e'em “Cĕm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apĕnpuye eyetabut ĝu okay? — Jesus o'e. ³⁹ — Ak epe'e obu kay, wui kay dak. Ĝoku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuĝ cuy epe'e — io'e. — Wui kukuĝ tak cuy epe'e. Asubit'ũm! Axik tu ōn eyxe? Axik taohe ĝu. Ōn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰ Imĕn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹ Imĕnpit itabut ĝu ma buk o'e ip Jesus kay jecokcok pibun, yaĝuybabi'ũm'ũm ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴² Axima yoyoy o'ĝũm ip cebe i'o am. ⁴³ O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴ Ĝebuje o'jekawĕn ceweju ip.

— Moisés apĕn warĕmtaĝ itakomaayũ okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ'ũm'ũm tak — io'e. — Davi dak apĕn warĕmtaĝ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmodup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Ixeyũ'ũm'ũm

emudupmubararakatup pe iap tağ ma ip okuk ikērēm — io'e. — Eyweju òn pima iboap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵ Ixeyũ mutaybitbin o'e apēnape Deus ekawēn iam.

⁴⁶ — Imēn e'em iğodup:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ũ juy, i. Xepxep xet kap puje, waram jetait ġuto, i. ⁴⁷ Ixe a'ōbi itabucayũ juy kawēn idipat ġuwēn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalém ka watwat pe juy ġuwēn ip, i. Ğuyjom wara'atka watwat pe juy ġuwēn ip, i. “Ikērēat murũğrũğap cuy epeyepere,” i juy je'e ip, i. “Ikērēat murũğrũğap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy je'e ip, i.

Imēn e'em iğodup, — io'e Jesus. ⁴⁸ — Wekawēn epeya'įjojo. We'ũap tak epejojojo ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeğuwēn — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹ — “Jeya'òmucan òn,” io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'ōbi òn jeya'òmucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'òmucanap wiwim cuy epesop ikaboğatka be—Jerusalém ka be — io'e. — Ğaxĩn ma juy jeya'òmucan — io'e cebe ip.

⁵⁰ Jesus ixeyũ o'tujowat Betânia ka be.

Ğebu je o'jekawēn Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyũku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹ Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawēnwēn pima.

Ğebu je Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵² — Bay, ěn xipat cĩcã — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayũ. — Ka'ũma ma ejo'iat ya'ōbacaat — io'e ip cebe.

Ğebu je o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icocok cĩcã ip osodop. ⁵³ Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip soat em—yaboğat'a be. — Bay, ka'ũma ma ejo'iat ya'ōbuyxiat — i'e'em ip osodop.

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

